

COI Focus

SOMALIË

Veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland

24 april 2018 (update)

Cedoca

Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele asielaanvragen. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en oordeelt niet over de waarde van de asielaanvraag. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen.

De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vernoemd worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben.

Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden.

Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual asylum applications. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the asylum application. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoudstafel

Lijst van afkortingen	4
Inleiding.....	5
1. Korte geschiedenis	8
1.1. Somaliland.....	8
1.2. Puntland	9
1.3. Betwiste gebieden.....	10
2. Huidige toestand van het conflict	13
2.1. Somaliland.....	16
2.2. Puntland	17
2.2.1. Galkayo.....	19
2.3. Betwiste gebieden.....	21
2.3.1. De regio Sool	21
2.3.2. De regio Sanaag.....	22
2.3.3. Khatumo	22
3. Strijdende partijen	24
3.1. Somaliland.....	25
3.1.1. Veiligheidsdiensten	25
3.1.2. Gewapende groeperingen	26
3.2. Puntland	27
3.2.1. Veiligheidsdiensten	27
3.2.2. Gewapende groeperingen	30
3.3. Betwiste gebieden.....	35
3.3.1. Gewapende groeperingen	35
4. Typologie van het geweld	37
4.1. Somaliland.....	38
4.1.1. Clangeweld	39
4.1.2. Al Shabaab	39
4.2. Puntland	39
4.2.1. Al Shabaab	40
4.2.2. IS-factie	41
4.2.3. Clangeweld	42
4.2.4. Galkayo.....	42
4.2.5. Andere	44
4.3. Betwiste gebieden.....	44
4.3.1. District Buuhoodle	44
4.3.2. Sool	46
4.3.3. Sanaag	46
5. Doelwitten van het geweld	48
5.1. Somaliland.....	48
5.2. Puntland	49
5.3. Betwiste gebieden.....	49
6. Geografische verdeling van het geweld	50
6.1. Somaliland.....	50
6.2. Puntland	50
6.3. Betwiste Gebieden	51
6.4. Overzicht geografische verdeling van het geweld	52
6.4.1. De categorie "violence against civilians"	52
6.4.2. De categorie "battles"	53
6.4.3. De categorie "remote violence"	54
7. Verplaatsingen van de bevolking	55

7.1. Somaliland.....	57
7.2. Puntland.....	59
Samenvatting	61
Bibliografie.....	65

Lijst van afkortingen

AMISOM	African Union Mission in Somalia
AS	Al Shabaab
ASWJ	Ahlu Sunna Wal Jama'a
ASNE	Al-Shabaab North-East
Darawish	Puntland Defense Force (PDF)
ENDF	Ethiopian National Defense Force
FSNAU	Food Security and Nutrition Analysis Unit
GIA	Galmudug Interim Administration
IED	Improvised Explosive Device
IGA	Interim Galmudug Administratie
IS	Islamic State (ISIS, ISIL, or Daesh)
Liyu Police	Regionale politie van de Ethiopische Somali Regionale Staat
NISA (Somali)	National Intelligence and Security Agency
OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
PDF	Puntland Defense Force (Darawish)
PMPF	Puntland Maritime Police Force
SEMG	UN Security Council Monitoring Group on Somalia and Eritrea
SLA	Somaliland Army
SLP	Somaliland Police
SNA	Somali National Army
SPF	Somali Police Force
SRCC	Special Representative of the Chairperson of the African Union Commission
UAG	Unidentified Armed Groups
UPDF	Ugandan People's Defense Force
IED	Improvised Explosive Device
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNSOM	United Nations Assistance Mission in Somalia
UVIED	Under Vehicle Improvised Explosive Device
VAE	Verenigde Arabische Emiraten
VBIED	Vehicle-Borne Improvised Explosive Device

Inleiding

Dit document beschrijft de veiligheidssituatie in de noordelijke gebieden van Somalië: Somaliland en Puntland van 1 juni 2017 tot en met 1 maart 2018. Het is een actualisering van de COI Focus *Somalië. De actuele veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland* van 18 juni 2017.

Cedoca heeft het onderzoek afgesloten op 30 maart 2018.

Dit document bestaat uit zeven delen. Het eerste hoofdstuk bespreekt kort de geschiedenis van Somaliland en Puntland. Het situeert de onafhankelijkheidsverklaring van Somaliland en de zelfverklaarde autonome status van Puntland. Het bespreekt de totstandkoming van de zelfverklaarde autonome staat Khatumo, in het gebied Sool, Sanaag en Cayn (SSC).

Hoofdstuk twee gaat over de huidige relatie tussen Somaliland en Puntland en de relatie van beide delen met de centrale regering in Mogadishu. Het analyseert ook de recente ontwikkelingen met betrekking tot Khatumo en de huidige situatie van Al Shabaab (AS) en Islamitische Staat van Irak en de Levant-factie (ISIL of IS) in Puntland. De specifieke geopolitieke situatie in de stad Galkayo wordt hier ook uitgelegd.

Hoofdstuk drie geeft een kort overzicht van de strijdende partijen.

Hoofdstuk vier bespreekt de aard van het geweld in Somaliland, in Puntland, in Galkayo en in de betwiste gebieden (de regio's Sool, Sanaag en het district Buuhoodle (regio Cayn)) in de periode 1 juni 2017 tot 1 maart 2018.

Cedoca legt in hoofdstuk vijf uit wie de doelwitten van het geweld zijn.

Hoofdstuk zes geeft kort weer waar de gewelddadige incidenten zich vooral voordoen.

Hoofdstuk zeven gaat over het aantal ontheemden of *internally displaced persons* (IDP's) in Somaliland en Puntland.

De COI Focus eindigt met een samenvatting.

Cedoca heeft verschillende bronnen geraadpleegd, onder meer organen en instanties van de Verenigde Naties, International Crisis Group (ICG), Africa Research Institute, Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, Somalische media zoals Garowe online, Horseed Media, Shabelle Media Network, Radio Ergo, een radiostation en website die humanitaire informatie voor de Somalisch-sprekende regio brengt. Naar aanleiding van hun gezamenlijke onderzoeksmissie naar Somalië in maart 2017 publiceren de Zwitserse en Oostenrijkse COI-experten een rapport.¹ In deze COI Focus refereert Cedoca naar dit rapport als het BFA/SEM-rapport.

Voor specifieke onderwerpen heeft Cedoca contact opgenomen met UNOCHA in Somalië en Markus Hoehne, conflictantropoloog met ruime onderzoekservaring in het noorden van Somalië. Hij is verbonden aan het Institut für Ethnologie aan de universiteit van Leipzig.²

De gebruikte cijfergegevens in deze COI Focus zijn niet absoluut. Verschillende bronnen vestigen de aandacht van hun lezers op het feit dat door de volatiele situatie en de conflictsituatie het niet steeds mogelijk is om correcte cijfergegevens te verzamelen.

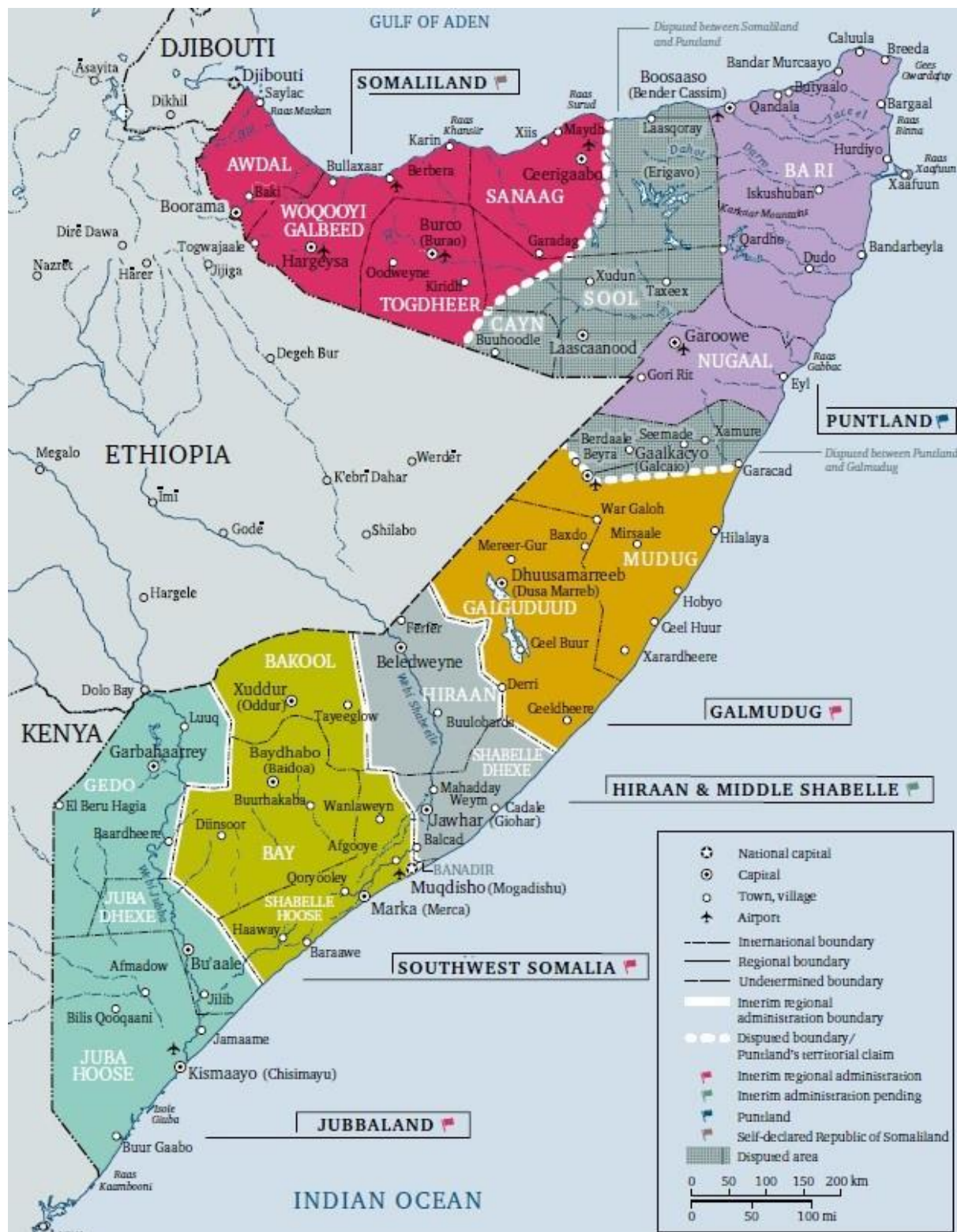
De schrijfwijze voor plaatsnamen en eigennamen is overgenomen uit de bronnen, die overwegend Engelstalig zijn.

¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariat für Migration (SEM), 08/2017, [url](#)

² Universität Leipzig, s.d., [url](#)

In dit document heeft Cedoca het afwisselend over het Golis- en het Galgalagebergte. Cedoca heeft ervoor gekozen om telkens de door de bron gebruikte benaming te kiezen.

Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden in Somaliland en Puntland voortdurend op. Als er zich fundamentele wijzigingen of ontwikkelingen zouden voordoen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, dan zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

Kaart van Somalië: Federale lidstaten en Regionale Interim Administraties³

³ Chatham House (Mosley J.), 09/2015, p. 3, [url](#)

1. Korte geschiedenis

1.1. Somaliland

Somaliland heeft zich in 1991 afgescheurd van de federale staat Somalië en de onafhankelijkheid uitgeroepen. Die onafhankelijkheid wordt internationaal niet erkend.⁴ De regio's Sool, Sanaag en het gebied Cayn zijn districten die zowel door Somaliland als door Puntland worden opgeëist.⁵ (zie ook 1.3. Betwiste gebieden)

Somaliland grijpt terug naar koloniale verdragen voor het bepalen van zijn oostelijke grens. Puntland daarentegen definieert de grens met Somaliland volgens de regio's waar leden van de dominante clan Darod leven. De grens is niet fysiek afgebakend en Somalië-expert Markus Hoehne stelt dat de grensbewoners zelf de grens op pragmatische manier en volgens de dagdagelijkse realiteit bepalen: daar waar op een bepaald moment de frontlijn ligt, is de grens.⁶

Somaliland, uitgezonderd de regio's Sool en Sanaag, wordt voornamelijk bewoond door clans van de Isaaq (Habar Awa, Habar Yonis, Habar Jeelo en Idagla) en in de regio Awdal door de clans van de Gadaburis en Issa (beiden behorend tot de Dir).⁷ De aanwezigheid van de clans in Somaliland is homogener dan in Zuid-Centraal-Somalië. De clan speelt nog steeds een centrale rol in de politiek, de zakenwereld en het alledaagse leven.⁸

De relatie tussen de centrale regering in Mogadishu en Somaliland is volgens het Zwitsers onderzoeksbureau Integrated Regional Information Networks (IRIN) altijd al gevoelig geweest.⁹ De grondwet van Somaliland beschouwt het vertegenwoordigen van Somaliland bij de federale autoriteiten als verraad. Volgens het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken (United States Department of State, USDOS) worden inwoners van Somaliland die werken voor de federale autoriteiten vastgehouden en dit soms voor lange tijd.¹⁰

Hoewel niet internationaal erkend, kent Somaliland een werkend politiek systeem, regeringsinstellingen, een politiemacht en een eigen munt.¹¹ Volgens Bradbury M., geïnterviewd tijdens de BFA/SEM-onderzoeksmissie, is de politieke situatie echter niet verbeterd. De regering wordt steeds autocratischer. Het heeft aan legitimiteit ingeboet en wordt als corrupter beschouwd dan de vorige regeringen. Zo zijn de ontwikkelingen in de haven van Berbera niet transparant met betrekking tot een handelsakkoord met een bedrijf uit de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) en Ethiopië (zie 2.1. Somaliland). De ontevredenheid onder de bevolking is toegenomen. Tegelijkertijd geniet Mogadishu een toenemende aandacht van de internationale donorgemeenschap, terwijl fondsen aan Somaliland worden voorbij gesluisd.¹² Een internationale organisatie operationeel in Mogadishu, geïnterviewd in het kader van de BFA/SEM-onderzoeksmissie, voegt hieraan toe dat ondanks dit er via internationale hulp toch districtsbesturen en -raden in Somaliland zijn opgericht. Er werd ook geïnvesteerd in de zogenaamde mobiele rechtbanken. Zij functioneren relatief goed en

⁴ Al Jazeera, 18/05/2013, [url](#)

⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 6, [url](#)

⁶ Hoehne M., 2015, pp. 21, 38-39, [url](#)

⁷ European Asylum Support office (EASO), 08/2014, p. 52, 53, [url](#)

⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 100, [url](#)

⁹ Integrated Regional Information Networks (IRIN), 13/05/2016, [url](#); UN Security Council, 09/01/2017, [url](#); UN Security Council, 09/05/2016, [url](#); UN Security Council, 06/09/2016, [url](#)

¹⁰ US Department of State (USDOS), 03/03/2017 [url](#)

¹¹ British Broadcasting Corporation (BBC), 14/12/2017, [url](#)

¹² Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 93, 94 [url](#)

verbeteren de toegang van burgers tot formele rechtspraak. Wat de verloning van de ambtenarij betreft, zijn er geen significante achterstallige uitbetalingen.¹³

Volgens het Zuid-Afrikaanse onderzoekscentrum Institute of Security Studies (ISS) hebben noch Al Shabaab (AS) noch Islamitische Staat (IS) hun zinnen gezet op Somaliland: hun gewelddadig acties blijven gelokaliseerd in Puntland. De aanwezigheid van deze twee groepen dichtbij de Somalilandse grens is volgens ISS wel een reden tot bezorgdheid. Tegelijkertijd heeft Somaliland te maken met een toenemende conservatieve visie op islam in haar eigen territorium. In september 2017 wordt een prominente geestelijke, Sheikh Adan Abdi Warsame (Adan Sunne), in Hargeisa gearresteerd samen met 24 volgelingen. Hij zou deel uitmaken van een groepering die gewelddadige acties plande naar aanleiding van de verkiezingen. Dit evenement toont volgens ISS aan dat bedreigingen voor de veiligheidssituatie zich niet beperken tot AS en de IS alleen.¹⁴

Sinds 2015 is een militie actief die strijdt voor de afscheiding van de regio Awdal van Somaliland en de aansluiting ervan bij de federale staat Somalië. De militie wordt geleid door Sultan Wabar.¹⁵ De Somalilandse autoriteiten hebben deze opstand, volgens een rapport van United States Agency for International Development (USAID) van januari 2017, succesvol ontbonden en Sultan Wabar is naar Ethiopië gevlucht. Eind 2016 is Sultan Wabar teruggekeerd maar volgens USAID is het onwaarschijnlijk dat dit enige impact zal hebben op de veiligheidssituatie in Somaliland.¹⁶ Cedoca vindt tijdens deze onderzoeksperiode geen relevante gegevens in de geraadpleegde bronnen over deze militie.

1.2. Puntland

Puntland, in het noordoosten van Somalië, verklaart zich op 1 augustus 1998 autonoom binnen de federale staat Somalië. International Crisis Group (ICG) noemt Puntland in 2013 een semi-autonome staat. Puntland wordt volgens ICG gesticht als een "Harti-Darood clan-based territorial authority". Darod is een grote clanfamilie, Harti is er een onderdeel van. De Harti omvatten onder meer volgende subclans: Dhulbahante, Majerten (ook: Majerteen) en Warsangeli. Er leven ook kleinere subclans van Darod en Harti in Somaliland, zoals Leelkase, Awrtable en Dashishle. De grootste subclan van Harti is Majerten. De drie grootste subclans van Majerten domineren elk een van de wat ICG noemt "original" regio's van Puntland: Omar Mohamoud in Mudug, Isse Mohamoud in Nugal en Osman Mohamoud in Bari. De drie zijn ook gekend onder de verzamelnaam Mohamoud Saleban.¹⁷

Het charter dat Puntland heeft opgesteld bij de oprichting in 1998 bepaalt dat Puntland de volgende regio's omvat: Bari, Nugal, Sool, Zuid-Toghdeer (het district Buuhoodle), het oosten van Sanaag en, in de regio Mudug, de districten Galdogob en Jariban en het noorden van het district Galkayo. De districten Hobyo en Xarardheere in Mudug en het zuiden van het district Galkayo vallen niet onder de controle van Puntland.¹⁸ Volgens het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken omvat Puntland in 2012 drie provincies: Bari, Nugal en de noordelijke helft van Mudug.¹⁹ Sinds 21 juli 2013 heeft Puntland officieel negen gewesten: Cayn (hoofdstad: Buuhoodle), Bari (Bosaso), Karkaar (Qardho), Haylaan (Dhahar), Mudug (Galkayo), Nugal (Garowe), Sanaag (Erigavo), Sool (Las Anod)

¹³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 94, [url](#)

¹⁴ Institute for Security Studies (Mahmood O.S. & Farah M.), 10/2017, p. 18, [url](#)

¹⁵ Dalsan Radio, 13/04/2015, [url](#); Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 11/07/2015, [url](#)

¹⁶ USAID, 31/01/2017, p. 1, [url](#)

¹⁷ ICG, 19/12/2013, pp. 2-3, [url](#)

¹⁸ Hoehne M., 2015, [url](#); Garowe online, 01/11/2013, [url](#); ICG, 10/12/2015, [url](#)

¹⁹ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, [url](#)

en Gardafui (Caluula).²⁰ Cayn, Sool en Sanaag zijn betwist gebied en worden ook opgeëist door Somaliland.²¹

In juli 2013 zou Puntland voor het eerst sinds de jaren '60 rechtstreekse verkiezingen organiseren. Deze worden de dag ervoor door president Farole geannuleerd.²² Op 24 juli 2013 beslist het parlement om de termijn van het zittende parlement te beëindigen op 31 oktober 2013 en de nieuwe parlementsleden door de clans te laten aanduiden. Deze parlementsleden moeten op 8 januari 2014 een nieuwe president kiezen.²³ Volgens ICG verhoogt dit de strijd tussen de drie dominante Mohamoud Saleban-clans en is er al veel spanning tussen hen.²⁴ Op 8 januari 2014 verkiezen de parlementsleden in drie rondes de voormalige eerste minister van Somalië, dr. Abdiweli Mohamud Ali Gaas, tot nieuwe president van Puntland.²⁵ Het kabinet dat eind januari wordt gevormd, telt ook twee voormalige presidenten van de zelfverklaarde autonome staat Khatumo.²⁶

De stad Galkayo (ook: Gaalkacyo, Galkaacyo, Galkaayo) is verdeeld over twee deelstaten: de Galmudug Interim Administratie (GIA) en Puntland. Volgens het Ambtsbericht van november 2012 van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken loopt de scheidingslijn in Galkayo volgens clanlijnen.²⁷ De UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) schrijft dat Galkayo op de breuklijn tussen twee grote clanfamilies ligt, de Darod in het noorden en de Hawiye in het zuiden. Het noorden valt onder Puntland en het zuiden onder de GIA. De staat Galmudug is een zelfverklaarde autonome staat, net zoals Puntland. De Vredesovereenkomst van Mudug van 1993 regelt de scheiding tussen het huidige Puntland en de staat Galmudug. De in 2015 gevormde deelstaat Galmudug omvat een deel van Mudug en een deel van Galgadud.²⁸ De recente geschiedenis van deze stad wordt uitgelegd in hoofdstuk 2.2.1. Galkayo.

1.3. Betwiste gebieden

De regio's Sool en Sanaag zijn betwist gebied. Beide regio's hebben overlappende en conflicterende regionale claims. Somaliland definieert haar grenzen volgens de demarcatie van het toenmalige Britse Somaliland, terwijl Puntland haar grenzen bepaalt volgens clanaffiliatie.²⁹ Dit is de hoofdoorzaak van de betwistingen van hun territoriale grenzen.³⁰

Cayn is een regio die Puntland heeft gecreëerd in wat voor Somaliland het zuiden van de regio Toghdheer is. Het omvat de gebieden van de Dhulbahante vanaf Buuhoodle tot Widhwidh in het oosten en Horufadhi in het noorden.³¹ De regio Sool wordt voornamelijk bewoond door de clan van de Dulbahante, Sanaag vooral door de Warsengeli. Beiden zijn ze subclans van de clan van de Darod. Beide subclans maken deel uit van de Harti confederatie samen met de Majerteen clans van Puntland.³²

²⁰ ICG, 19/12/2013, p. 5, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, [url](#)

²¹ ICG, 19/12/2013, p. 5, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, [url](#)

²² Horseed Media, 14/07/2013, [url](#); Garowe online, 14/07/2013, [url](#); Agence France-Presse (AFP), 14/07/2013, [url](#)

²³ ICG, 19/12/2013, pp. 11-12, [url](#); Garowe online, 24/07/2013, [url](#)

²⁴ ICG, 19/12/2013, pp. 11-12, [url](#)

²⁵ Garowe online, 08/01/2014, [url](#); Sabahi online, 08/01/2014, [url](#)

²⁶ Garowe online, 28/01/2014, [url](#)

²⁷ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, [url](#)

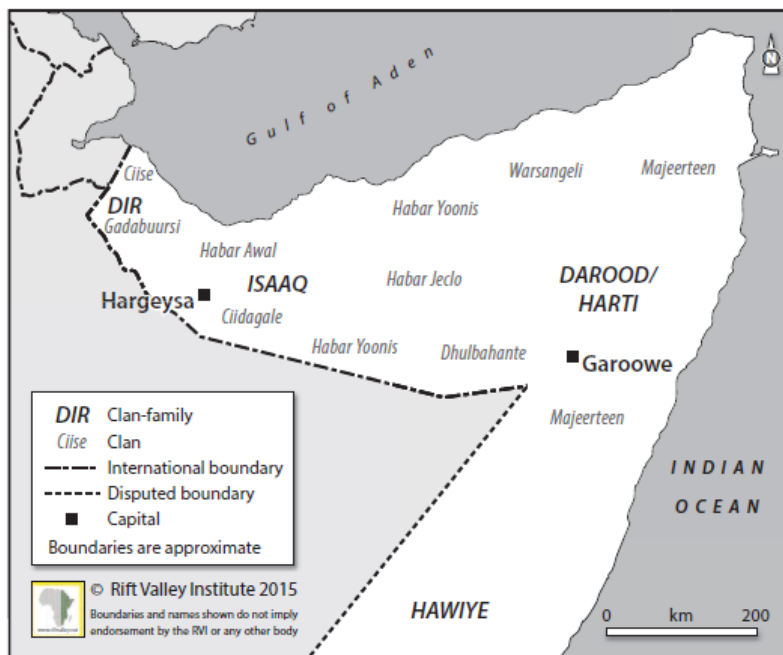
²⁸ UNHCR, 16/03/2012, [url](#); Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), 12/2016, [url](#); ICG, 10/12/2015, [url](#)

²⁹ Hoehne M., 2015, p. 14, 21, [url](#)

³⁰ ICG, 19/12/2013, p. 5, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, p. 7, [url](#)

³¹ Hoehne M., 2015, pp. 60-61, [url](#)

³² European Asylum Support office (EASO), 08/2014, pp. 52-53, [url](#)

Clangebieden in Noord-Somalie³³

Ook spelen volgens een militair-strategisch expert, geïnterviewd in het kader van het BFA/SEM-rapport, de lokale clanpolitiek en de schaarse bestaansmiddelen door de recente droogte een rol.³⁴

Puntland en Somaliland voeren sporadische gevechten voor de controle over de regio's Sool en Sanaag.³⁵

Midden 2007 richt een deel van de elite van de clan Warsangeli een alternatieve autonome administratie op in het oosten van Sanaag, de staat Maakhir. Het was de bedoeling dat dit staatje rechtstreeks onder het bestuur van de Somalische regering in Mogadishu zou vallen. Markus Hoehne schrijft dat Maakhir grotendeels disfunctioneel bleef.³⁶

In 2009 is er een nieuwe poging om een regionale administratie uit te bouwen, de Unity and Salvation Authority of the SSC regions of Somalia, kortweg SSC. SSC staat voor Sool, Sanaag en Cayn. Interne conflicten leiden in 2011 tot de implosie van de SSC. In januari 2012 roepen leiders van de clan van de Dhulbahante de autonome staat Khatumo uit.³⁷

Khatumo verenigt de districten Sool, Sanaag en Cayn (SSC).³⁸ Aanvankelijk is het een inclusieve beweging, met Dhulbahante uit alle subclans. In 2012 – 2013 is de zelfverklaarde staat in alle Dhulbahante-gebieden actief, van delen van Sool en Sanaag tot de streek rond Buuhoodle. In die periode is het effectief en machtig, stelt Markus Hoehne.³⁹ In 2014 strekt de controle zich nog slechts uit over een klein gebied en tegen 2015 is de beweging uit elkaar gevallen. Een groot deel van het gebied dat de zelfverklaarde staat eerder domineerde, is nu stevig in handen van

³³ Hoehne M., 2015, p. 32, [url](#)

³⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

³⁵ Garowe online, 31/10/2013, [url](#)

³⁶ Hoehne M., 2015, pp. 60-61, [url](#)

³⁷ UN Security Council, 01/05/2012, [url](#)

³⁸ Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 12/2013, p. 25, [url](#); Hoehne M., 2015, [url](#)

³⁹ Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig) e-mail, 02/06/2017

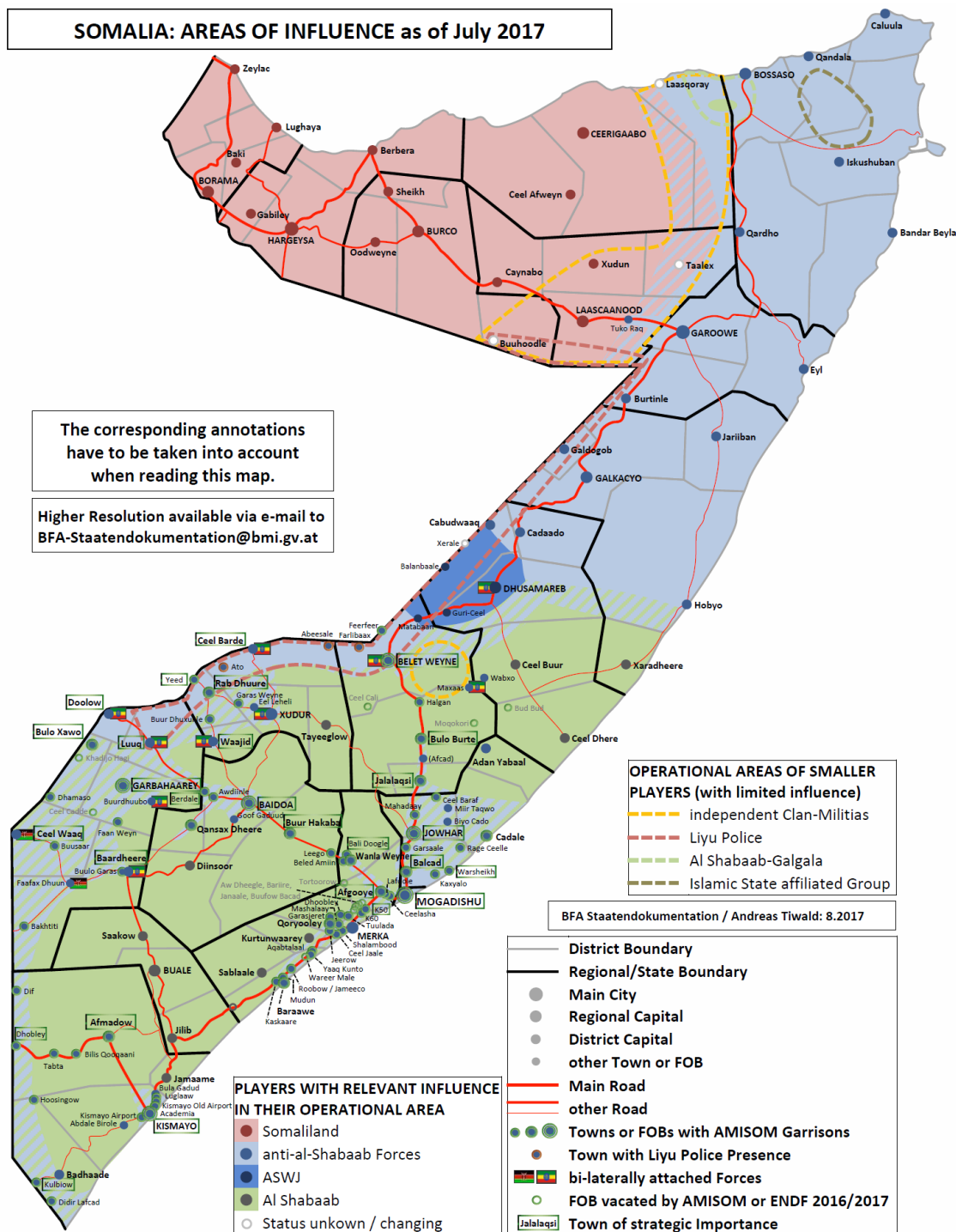
Somaliland.⁴⁰ Markus Hoehne schrijft in een e-mail aan Cedoca op 2 juni 2017 dat er geen gevaar meer uitgaat van Khatumo en dat de invloed ervan beperkt is tot Buuhoodle en Sahdheer, een kleine plaats ten zuiden van Lasanod.⁴¹ Volgens bronnen, geconsulteerd tijdens de BFA/SEM onderzoeksmissie, heeft de staat Khatumo nooit een erg sterke aanwezigheid gehad in het opgeëiste gebied en hebben zo nooit veel macht uitgeoefend op het terrein.⁴²

⁴⁰ Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig) e-mail, 02/06/2017; Menkhaus, K., 03/2015, p. 60, [url](#)

⁴¹ Hoehne M., e-mail, 02/06/2017; Raxanreeb, 17/08/2014, [url](#)

⁴² Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

2. Huidige toestand van het conflict

Kaart van de invloedsgebieden in Somalia, opgesteld door het BFA, juli 2017⁴³

⁴³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 23, [url](#)

BFA/SEM heeft in haar FFM-rapport van augustus 2017 een kaart van de invloedsgebieden gepubliceerd, gebaseerd op informatie uit bronnen van hun FFM in maart 2017, uit niet-openbare bronnen en in overleg met een militair strategiedeskundige in Wenen.⁴⁴

De hierboven weergegeven kaart wordt door de BFA/SEM in hun FFM-rapport als volgt toegelicht:

“Het is niet mogelijk om een volledig en allesomvattend beeld te geven van de situatie omdat de territoriale grenzen relatief zijn (bijvoorbeeld door de wisselende invloed per dag en nacht en fluctuaties langs de relevante aanvoerroutes).”

Om een duidelijke structuur van de kaart te geven worden de (conflict)partijen op Somalische bodem in de volgende categorieën ingedeeld⁴⁵:

De gewapende groepen

- a) anti-Al Shabaab strijdkrachten: alle strijdkrachten die op enigerlei wijze met de Somalische regering verbonden zijn en tegelijkertijd het AS bestrijden. Deze categorie omvat federale strijdkrachten (SNA) en regionale staatstroepen (zoals Jubaland, Galmudug en Puntland) alsmede AMISOM en bilateraal geëngageerde troepen (en dus *de facto* ook de Liyu-politie).
- b) De Ahlu Sunna Wal Jama'a (ASWJ) werd niet in deze categorie opgenomen omdat, terwijl zij Al Shabaab bestrijdt, de relatie met de federale overheid momenteel onduidelijk is.
- c) Sommige clans zijn relatief onafhankelijk wat ook geldt voor hun gewapende milities. Dit is onder meer zo voor de Warsangeli (Sanaag), een deel van de Dulbahante (Sool) de zogenaamde Macawusleey-militie in Hiiraan. Geen van deze milities is gelieerd aan Somaliland, een regionale Somalische staat, met de federale Somalische regering of met AS. Zij opereren zelfstandig maar beschikken over beperkte middelen.

De operationele gebieden

- d) Gebieden waar de geselecteerde partijen een aanzienlijke invloed hebben (monochroom ingekleurd op de kaart): daar hebben deze partijen toegang tot significante middelen (bewapening, financiering, structuur, administratie, enz.) om een invloed te hebben op lange termijn. De 'operational areas' zijn Somaliland, Puntland en ten dele ook Galmudug, AMISOM in samenwerking met de Somalische regering of de regionale staten, de Ethiopische strijdkrachten in de grensgebieden, Al Shabaab en de Ahlu Sunna Wal Jama'a (ASWJ) in Centraal-Somalië.
- e) Sommige gebieden (kruisarcering) en dit voornamelijk in Zuid-Centraal-Somalië zijn onder de invloed van twee relevante partijen.
- f) Alle in de kaart aangeduide steden en plaatsen worden aan een van bovenstaande genoemde partijen toegewezen. Ze worden niet gemarkeerd op de kaart met een kruismarkering [...]. Zover bekend is, zijn AMISOM basissen en garnizoenen van bilateraal ingezette troepen in de steden gestationeerd. In steden zonder deze aanwezigheid, is het Somalische leger (SNA) present, of veiligheidstroepen van deelstaten of Somalilandse troepen.
- g) Er zijn operationele gebieden waarin kleine partijen een beperkte invloed hebben (op de kaart aangeduid met een stippellijn). Daar zijn naast de relevante partijen nog andere partijen met beperkte middelen actief. Hun invloed in deze gebieden fluctueert en is afhankelijk van hun beschikbare middelen en hun ingezette troepen.

Over de inhoud van deze kaart zegt het BFF/SEM-rapport dat dit het gekende versplinterde beeld van het huidige Somalië weergeeft.⁴⁶

⁴⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 22, [url](#)

⁴⁵ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 24-26, [url](#)

Over Somaliland en Puntland stellen de COI-onderzoekers van het BFF/SEM-rapport dat:

- a) De regio's Sool en Sanaag worden door Somaliland en Puntland betwist.
- b) In de districten Buuhoodle, Laascaanood, Xudun en Taalex komen er sporadische gevechten voor tussen Somaliland en individuele Dulbahante-milities [...].
- c) In het district Laasqoray hebben noch Somaliland noch Puntland een significante invloed. Delen van dit district worden *de facto* door de daar wonende Warsangeli onafhankelijk bestuurd.
- d) In en rond het Galgalagebergte, aan de grens tussen Somaliland en Puntland, heeft het AS zich al verscheidene jaren gevestigd. Vanuit deze regio voert deze groep, meestal kleine, operaties uit in de buurt.
- e) In het noorden van de regio Bari, in de districten Qandala en Iskushuban, is een IS-factie aanwezig. De reikwijdte van deze groep is door clandynamieken in de regio en een gebrek aan middelen beperkt.
- f) In de stad Galkayo, op de grens tussen Puntland en Galmudug, zijn er regelmatig ongeregeldeheden tussen de lokale clans.⁴⁷

Het recentste rapport van de secretaris-generaal van de VN, dat de periode van 23 augustus 2017 tot 20 december 2017 beschouwt, besluit dat de veiligheidssituatie in het algemeen en voor heel Somalië volatiel blijft. Periodieke gewapende confrontaties tussen Al Shabaab en de veiligheidsdiensten hadden plaats in Puntland.⁴⁸ De veiligheidssituatie blijft "relatief" stabiel in Somaliland gedurende deze verslagperiode. Wel was er wat onrust voor en na de presidentiële verkiezingen van 13 oktober 2017: voornamelijk protesten in New Hargeysa, Erigavo, in de regio Sanaag en in Burao door supporters van de politieke partijen.⁴⁹

⁴⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 22, [url](#)

⁴⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 25, [url](#)

⁴⁸ UN Security Council, 26/12/2017, pp. 2-3, [url](#)

⁴⁹ UN Security Council, 26/12/2017, pp. 2-3, [url](#)

2.1. Somaliland

Tijdens deze verslagperiode worden pogingen tot onderhandelingen tussen beide regeringen ondernomen. De Somalische president Farmajo drukt tijdens de 57ste verjaardag van de onafhankelijkheid van Somalië zijn wens uit de onderhandelingen herop te starten met Somaliland. De Somalilandse overheid is niet gekant tegen dit idee. Wel verwerpt deze administratie het voorstel tot eenheid met de rest van Somalië.⁵⁰ Een andere bron van onenigheid tussen beide regeringen is momenteel een handelsakkoord dat Somaliland afsloot met de VAE over de haven van Berbera in Somaliland. Bij de ondertekening van deze tripartiteovereenkomst⁵¹ op 3 maart 2017 verklaart de federale regering van Somalië, in een verklaring van het Somalische ministerie van Havens en Zeevervoer, dat de in Dubai ondertekende overeenkomst, waarbij 19 % van de aandelen van de Berbera-haven aan Ethiopië wordt toegewezen, 51 % voor het bedrijf UAE's Dubai Ports World en de resterende 31 % voor Somaliland, "null and void" is.⁵²

Op 24 juli 2017 benoemt de Somalilandse regering Ada Adan Ismail als Speciale Gezant voor de vredesgesprekken tussen Somaliland en de regering in Mogadishu. Ada Adan Ismail is de voormalige minister van Buitenlandse Zaken van Somaliland.⁵³ De timing van deze benoeming is volgens een rapport van ISS vreemd gezien er op dat moment geen enkele concrete plannen zijn voor een onderhandelingsronde en de regering in Mogadishu benoemt ook geen tegenhanger.⁵⁴ Gezien de vredesonderhandelingen in Turkije geen echte resultaten geboekt hebben, wordt Zwitserland als nieuwe bemiddelaar geopperd.⁵⁵ In februari 2018 verklaart Zwitserland zich bereid als gastland te fungeren voor de onderhandelingen tussen de regering van Somalië en Somaliland.⁵⁶

Op 13 november 2017 worden de presidentiële verkiezingen, na twee jaar uitstel, gehouden. Musa Bihi Abdi van de regerende Peace, Unity and Development Partij (Kulmiye) behaalt 55,19 % van de stemmen (305.909 stemmen) en wordt zo de nieuwe Somalilandse president. Hij schakelt zijn tegenstander van de belangrijkste oppositiepartij, Waddani, uit. Deze laatsten bekritiseren deze verkiezingsuitslag als partijdig: m.a.w. in het voordeel van de Kulmiye partij. Clanoudsten komen tussenbeide en spelen een sleutelrol in het oplossen van dit geschil. Nationale en internationale verkiezingswaarnemers, inclusief een team van het Verenigd Koninkrijk, verklaren deze verkiezing als eerlijk met een geloofwaardig resultaat. Het Hooggerechtshof bekrachtigt het resultaat op 28 november 2017.⁵⁷ Op 12 december 2017 legt Musa Bihi Abdi de eed af als nieuwe president van Somaliland.⁵⁸ Volgens een opiniestuk van ISS toont deze verkiezing ook de grenzen aan van de huidige invloed van Somaliland en de voortdurende verdeeldheid in het oosten want de verkiezing in de stad Badhan (in de regio Sanaag) wordt geannuleerd en de door Puntland bezette districten Las Qoray en Dhahar worden van het verkiezingsproces uitgesloten.⁵⁹

De parlementsverkiezingen zijn gepland voor april 2019 en de verkiezingen van de *Guurti* (Huis van de Ouderen) zijn voorzien in april 2020.⁶⁰

⁵⁰ UN Security Council, 05/09/2017, p. 1, [url](#); International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁵¹ Somaliland Sun, 03/02/2018, [url](#)

⁵² Somaliland Sun, 03/10/2018, [url](#)

⁵³ UN Security Council, 05/09/2017, p. 5, [url](#)

⁵⁴ Institute for Security Studies (ISS), 10/2017, p. 16, [url](#)

⁵⁵ Somaliland Sun, 03/10/2018, [url](#)

⁵⁶ The East African, 18/02/2018, [url](#)

⁵⁷ UN Security Council, 26/12/2017, [url](#); Institute for Security Studies (ISS), 10/2017, [url](#); International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁵⁸ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁵⁹ Institute for Security Studies (ISS), 10/01/2018, [url](#)

⁶⁰ UN Security Council, 05/09/2017, p. 2, [url](#); Institute for Security Studies (ISS), 10/2017, p. 4, [url](#)

2.2. Puntland

Op politiek vlak zijn de voorbereidingen gestart voor de parlements- en presidentsverkiezingen in 2019. De Puntlandse en de federale Somalische regering hebben een akkoord over de integratie van 3.000 Puntlandse strijdkrachten in het nationale leger van Somalië.⁶¹ Op 30 november 2017 zijn al 2.400 Puntlandse soldaten geïntegreerd in het Somalische leger.⁶² Volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 26 december 2017 is dit een belangrijke stap in de richting van de implementatie van de veiligheidsakkoorden.⁶³

De bronnen geconsulteerd tijdens de gezamenlijke onderzoeksmissie van de BFA/SEM COI-experten stellen dat Puntland relatief stabiel is in vergelijking met Zuid-Centraal Somalië waar er meer clanconflicten heersen. In Puntland vormt de Darod clan de meerderheid (op de betwiste gebieden na). Hoewel er om verschillende redenen ook clanconflicten voorkomen in Puntland, zijn dergelijke conflicten niet zo wijdverspreid als in Zuid-Centraal Somalië.⁶⁴

Reeds in 2014 en 2015 stellen analisten vast dat AS zijn activiteiten in Puntland opdrijft en een grotere bedreiging voor de stabiliteit van de regio vormt dan voordien.⁶⁵ Experts van ICG merken in oktober 2016 wel op dat AS er niet in geslaagd is om vaste voet aan de grond te krijgen in Puntland.⁶⁶ Volgens het ISS is de capaciteit van AS toegenomen de afgelopen jaren: beginnend als een groep die enkele kleinschalige acties kon uitvoeren tot een organisatie die directe confrontaties met de lokale ordediensten aankan, momenteel op onregelmatige basis. Het laatste voorbeeld hiervan is de aanval op de militaire basis in Af Urur.⁶⁷ Het leger zet de strijd tegen basissen van AS in het Galgalagebergte verder.⁶⁸ In de onderzoeksperiode pleegt AS enkele moordaanslagen op veiligheids- en overheidsfunctionarissen. bijvoorbeeld op 7 augustus 2017 wordt de voormalige vicegouverneur door AS vermoord in Bosaso.⁶⁹ In februari 2018 nemen de aanvallen door AS in het noordoosten van Puntland toe.⁷⁰

De groep onder leiding van de sheikh Mu'min die zich met Islamitische Staat (IS) heeft geallieerd heeft in 2016 tijdelijk de stad Qandala ingenomen, wat tot vandaag de grootste demonstratie is van hun aanwezigheid in dit gebied. IS blijft kleinschalige operaties uitvoeren gedurende de verslagperiode. Volgens een rapport van het ISS lijkt dat "the high-watermark of the group seemed to have passed". Maar IS vormt wel een veiligheidsrisico voor Puntland en gezien het zich dichtbij de grens met Somaliland bevindt, ook voor Somaliland.⁷¹

Het US Africa Command voert voor de eerste keer een aantal luchtaanvallen uit in november 2017 (op 3, 12 en 27 november 2017) tegen IS-stellingen.⁷²

Het BFA/SEM-rapport stelt dat het achterstallige betalingen van de soldij (ten tijde van de onderzoeksmissie al zes maand) een veiligheidsprobleem vormt. Wat de oorzaak is van het niet uitbetalen van de soldij is niet duidelijk.⁷³

⁶¹ UN Security Council, 09/01/2017, p. 6, [url](#)

⁶² UN Security Council, 26/12/2017, p. 9, [url](#)

⁶³ UN Security Council, 26/12/2017, pp. 9-10, [url](#)

⁶⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 25, [url](#)

⁶⁵ Garowe online, 13/02/2015, [url](#); UN Security Council, 12/05/2014, [url](#); UN Security Council, 25/09/2014, [url](#); UN Security Council, 13/10/2014, [url](#)

⁶⁶ International Crisis Group (ICG), 17/11/2016, [url](#)

⁶⁷ Institute for Security Studies (ISS), 10/2017, p. 17, [url](#)

⁶⁸ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁶⁹ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁷⁰ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁷¹ Institute for Security Studies (ISS), 10/2017, [url](#)

⁷² International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁷³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

De UN Monitoring Group haalt in haar rapport van november 2017 ook het valutabeheer in Puntland aan als een risicofactor voor de stabiliteit in deze regio. De Puntlandse staatsbank in Bosaso blijft vals geld uitprinten onder de vorm van briefjes van 1.000 Somali Shilling (SOS) (1.000 SOS = € 1,4). Het verspreiden van dit vals geld, met medeweten van de overheid, en de daaraan verbonden inflatie en civiele onrust neemt toe gedurende hun verslagperiode (april – november 2017) en verspreidt zich van Puntland naar de regio Hiran en Somaliland. De autoriteiten ontkennen het printen van dit geld en wijzen de civiele onrust toe aan de activiteiten van AS.⁷⁴

De UN Monitoring Group maken in hun recentste rapport geen melding van enige piraterij activiteiten tijdens de onderzoeksperiode van deze COI Focus.⁷⁵ Puntland blijft wel, volgens dit rapport, het voornaamste toegangspunt voor de illegale wapenstroom uit Iran en Jemen naar en in Somalië.⁷⁶

Op 8 januari 2018 brengt de Somalische president Farmajo voor de eerste keer een bezoek aan Garowe.⁷⁷ De Somalische president woont er de opening van de internationale luchthaven van Garowe bij. Ook staan er gesprekken gepland tussen de Somalische president Farmajo en de Puntlandse regering over de veiligheid in de regio, ontwikkeling en een betere samenwerking tussen beiden.⁷⁸

De UN Monitoring Group stelt dat het aantal doodstraffen scherp is gestegen in Puntland. In sommige gevallen verloopt het gerechtelijk proces niet conform aan de fundamentele procedurele regels, bijvoorbeeld in gevallen waar de beschuldigde niet op bescherming van zijn clan kon rekenen. De UN Monitoring Group stelt dat er geloofwaardige getuigenissen zijn van het gebruik van folteringen tijdens deze processen.⁷⁹ Het jaarrapport van Human Rights Watch (HRW) van januari 2018 publiceert dat er minstens veertien kinderen ter dood veroordeeld werden voor aan terrorisme gelinkte feiten en moorden. De militaire rechtbanken hebben later al deze straffen hervormd.⁸⁰ Volgens gegevens over de mensenrechtensituatie in Puntland van United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM) worden in februari 2018 twee terdoodveroordeelden vrijgesproken nadat de familie van het slachtoffer hen vergeving schonk.⁸¹

Volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN, van september 2017, zijn alle kinderen geassocieerd met AS, die in maart 2016 gevangen genomen werden, vrijgelaten. De gevangenisstraffen van 40 kinderen, die zich nu in het rehabilitatiecentrum in Garowe bevinden, zijn echter nog niet ingetrokken. Het rapport van de secretaris-generaal van de VN stelt dat UNSOM en United Nations Children's Fund (UNICEF) blijven aandringen bij de Puntlandse administratie om deze kinderen te laten re-integreren in locaties dichtbij hun herkomstregio's.⁸²

⁷⁴ UN Security Council, 02/11/2017, pp. 27-28, [url](#)

⁷⁵ UN Security Council, 02/11/2017, pp. 27-28, [url](#)

⁷⁶ UN Security Council, 02/11/2017, p. 29, [url](#)

⁷⁷ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

⁷⁸ Garowe Online, 07/01/2018, [url](#)

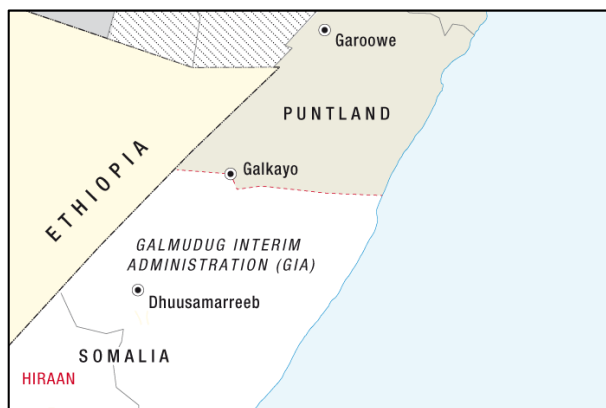
⁷⁹ UN Security Council, 02/11/2017, p. 44, [url](#)

⁸⁰ Human Rights Watch (HRW), 18/01/2018, [url](#)

⁸¹ United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM), 02/2018, s.d., [url](#)

⁸² UN Security Council, 05/09/2017, p. 9, [url](#)

2.2.1. Galkayo

Situering Galkayo⁸³

De stad Galkayo is opgedeeld in twee gebieden die gescheiden zijn door de zogenoemde Green Line. Het noordelijk gedeelte wordt bestuurd door de Puntlandse autonome administratie en het zuidelijk gedeelte door de Galmudug Interim Administration (GIA). Katalysatoren van het geweld in deze stad zijn de strijd om grondbezit in de regio en de toegang tot bestaansmiddelen. De meerderheid van de scholen, ziekenhuizen en publieke diensten liggen in het noordelijk deel van de stad.⁸⁴

Volgens een rapport van 2010 van de internationale onderzoekseenheid Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), is het moeilijk het aantal inwoners van deze stad te bepalen omwille van de grote fluctuaties in het aantal ontheemden: er circuleren op dat moment getallen variërend van 30.000 tot 400.000 inwoners.⁸⁵ Cedoca heeft OCHA-Somalia gecontacteerd met de vraag naar het bevolkingsaantal van Galkayo en eventueel het bevolkingsaantal in Noord-Galkayo en dat in Zuid-Galkayo. Rukasha C., hoofd van het UNOCHA Sub Office-South Central, heeft in zijn e-mail van 11 juni 2016 geantwoord aan Cedoca dat ze enkel over de gegevens beschikken die in 2014 door het United Nations Populations Fund (UNFPA) verzameld zijn. Volgens deze census telt Galkayo in 2014 ongeveer 270.651 inwoners.⁸⁶

Het noordelijke gedeelte van de stad wordt gedomineerd door de clan Majerteen (Darod) en het zuidelijke gedeelte door de clan Habr Gedir (Hawiye).⁸⁷

Met de creatie van de GIA verdiept de breuklijn tussen de gemeenschappen in het noorden en het zuiden van Galkayo en tussen de Puntlandse administratie en deze in Adado (hoofdstad van de GIA).⁸⁸ De recentste uitbarsting van geweld heeft plaats op 7 oktober 2016. Volgens de UN Monitoring Group is een controversieel bouwproject (*livestock holding area*) op de grens van de wijk Garsoor de aanleiding voor de heropflakking van het conflict in deze stad. Het geweld concentreert zich vooral in het zuiden van de wijken Garsoor en Wadajir alsook in, maar in mindere mate, de wijken Horumar en Israac.⁸⁹ Aanvankelijk start het geweld tussen de lokale milities maar de volgende dag nemen ook de regionale overheidsstrijdkrachten (het IGA (voor Zuid-Galkayo), Darawish (Noord-Galkayo)) deel aan het geweld dat gedurende een maand, met wisselend intensiteit, voortduurt.⁹⁰ In vergelijking met het vorige conflict in 2015, is de *business community*

⁸³ ICG, 10/12/2017, [url](#)

⁸⁴ Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), 01/12/2016, p. 4, [url](#)

⁸⁵ Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), 07/10/2010, [url](#)

⁸⁶ Rukasha C., hoofd van het Sub Office-South Central – OCHA Somalia, e-mail, 11/06/2017

⁸⁷ European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, pp. 73-74, [url](#)

⁸⁸ UN Security Council, 31/10/2016, p. 158, [url](#)

⁸⁹ Kaarten over de wijken in Galkayo: zie bijlage 1

⁹⁰ UN Security Council, 02/11/2017, p. 74, [url](#)

van Galkayo actiever betrokken bij de gevechten door het geven van logistieke steun onder de vorm van voedsel en brandstof aan de strijders (=conflicteconomie). Sommige clanoudsten mobiliseren ook actief strijders om het conflict te laten voortduren, inclusief via sociale media.⁹¹ Zoals in vele delen in Somalië is AS in Galkayo aanwezig bij alle bevolkingslagen, van traditionele ouderen en clanmilities tot zakenlui, militairen en ambtenaren. Op die manier wordt AS ook een deelnemer aan dit conflict, dit door bijvoorbeeld het geven van logistieke steun, zoals in het geval van de zakenman Abdirisak Husein Thalil. Hij wordt eind juli 2017 gearresteerd en beschuldigd van betrokkenheid bij AS-activiteiten.⁹² Het conflict heeft een ernstige impact op de bevolking: meer dan 90.000 personen vluchten. Velen onder hen worden voor een tweede keer sinds 2015 ontheemd waaronder de volledige IDP-bevolking in Zuid-Galkayo.⁹³ In november 2016, op het einde van dit conflict en volgens de VN, worden 45 burgerdoden geteld en 164 gewonden. Andere bronnen geven volgens de VN een hoger aantal burgerdoden (100-tal).⁹⁴

In november 2016 wordt een vredesakkoord door de GIA en de Puntlandse regering ondertekend dat onder meer de installatie van een bufferzone en het Joint Ceasefire Committee (JCC) bepaalt. De inauguratie van de nieuwe Puntlandse president op 29 mei 2017 creëert de mogelijkheid om enkele bepalingen van dat vredesakkoord opnieuw te bespreken. Terwijl er nog steeds sprake is van interclangeweld wordt er een nieuw akkoord gesloten op 22 juni 2017. Dit akkoord stipuleert een aantal nieuwe afspraken zoals:

- het uitbouwen van een gemeenschappelijk politie-eenheid dat de grensregio zal monitoren en zal samenwerken tegen het terrorisme;
- een gewaarborgde toegang tot de graaslanden voor beide gemeenschappen en;
- het opstarten van een sensibiliseringscampagne om het vertrouwen in de gemeenschappen te herstellen⁹⁵

De gemeenschappelijk politie-eenheid wordt midden juli 2017 een feit. De UNSOM en African Union Mission in Somalia (AMISOM) faciliteren de gemeenschappelijke opleiding.⁹⁶ Op 8 augustus 2017 studeren de eerste 100 politieagenten af. Volgens de UN Monitoring Group zijn er verschillende factoren die dit initiatief kunnen dwarsbomen zoals het met opzet saboteren van deze politie-eenheid, het risico dat een van de partijen uit dit akkoord stapt of dat er geen fondsen genoeg voorhanden blijven om dit te financieren.⁹⁷

Begin september 2017 is er een nieuwe vredesconferentie onder leiding van de vicepresidenten van het IGA en de Puntlandse overheid. Het communiqué over deze bijeenkomst bevat opvallende nieuwe elementen: verantwoordingsplicht voor het geweld en het aanpakken van de obstakels in het vredesproces.⁹⁸ Ook wordt er een Joint Committee for Galkayo Peace opgericht dat verantwoordelijk is voor het opvolgen van het vredesproces.⁹⁹

Wat de vredesonderhandelingen betreft, vertelt een bron aan de UN Monitoring Group dat AS in Galkayo en gedurende 2017 regelmatig bepaalde ouderen contacteerde en hen opdroeg de pogingen te saboteren. AS betaalt ook clanoudsten voor hun medewerking.¹⁰⁰

⁹¹ UN Security Council, 02/11/2017, p. 75, [url](#)

⁹² UN Security Council, 02/11/2017, p. 75, [url](#)

⁹³ UN Security Council, 02/11/2017, p. 77, [url](#)

⁹⁴ UN Security Council, 02/11/2017, p. 77, [url](#)

⁹⁵ UN Security Council, 02/11/2017, pp. 79-80, [url](#)

⁹⁶ United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM), 18/07/2017, [url](#)

⁹⁷ UN Security Council, 02/11/2017, p. 80, [url](#)

⁹⁸ UN Security Council, 02/11/2017, p. 80, [url](#); Shabelle News, 09/09/2017, [url](#)

⁹⁹ Shabelle News, 09/09/2017, [url](#)

¹⁰⁰ UN Security Council, 02/11/2017, p. 76, [url](#)

De Somalische president Mohamed Abdullahi Farmajo in het gezelschap van ministers en federale parlementsleden en andere belangrijke ambtenaren bezoeken Galkayo op 13 januari 2018. Het is de eerste stop tijdens een rondreis in Galmudug nadat de president een bezoek bracht aan Puntland.¹⁰¹

2.3. Betwiste gebieden

Het EASO-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië van december 2017 stelt dat de Somalilandse regering de meeste controle heeft over zowel de regio Sool als de regio Sanaag.¹⁰² Het meest oostelijke deel van beide regio's wordt, volgens bronnen geconsulteerd tijdens de BFA/SEM-onderzoeksmissie, gecontroleerd door Puntland of lokale clans gelieerd aan de Puntlandse regering.¹⁰³ De Liyu-politie opereert soms in het zuidelijke gedeelte van de regio Sool maar is daar niet permanent aanwezig. AS heeft een cel in het Galgalagebergte in het grensgebied in het noorden.¹⁰⁴ De clanconflicten in Khatumo zijn in de loop van 2017 toegenomen. Dit komt onder meer door de droogte en de daardoor schaarse bestaansmiddelen.¹⁰⁵

2.3.1. De regio Sool

Tijdens de voorbereiding op de presidentiële verkiezingen in Somaliland in midden augustus 2017 manoeuvreert Puntland troepen tot in de regio Sool en voeren Dhulbahante militieën aanvallen uit op doelwitten die gerelateerd zijn met de verkiezingen zoals een kiesbureau.¹⁰⁶

De UN Monitoring Group verklaart in haar rapport van november 2017 dat de aanwezigheid van AS in deze regio toeneemt, vooral in Las Anod en de regio Sanaag.¹⁰⁷

Het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 26 december 2017 stelt dat de spanningen tussen Somaliland en Puntland toenemen in de regio's Sool en Sanaag tijdens de presidentiële verkiezingen in Somaliland. De Puntlandse president Abdiweli Mohamed Ali "Gaas" had de opdracht van zijn parlement gekregen om de Somalilandse verkiezingen te verhinderen in de betwiste gebieden en indien nodig met de hulp van het leger. In januari 2018 bouwt de spanning tussen de Somalilandse troepen en de Puntlandse op in de stad Tukarak in de buurt van Buhoodle (in de regio Toghdheer). Op 8 januari 2018 nemen de Somalilandse troepen deze stad in en wordt het Puntlandse leger verdreven.¹⁰⁸ De aanval gebeurt op de dag dat de Somalische president Garowe bezoekt om de nieuwe luchthaven in te huldigen. Deze daad wordt nationaal en internationaal fel bekritiseerd.¹⁰⁹ Op 28 januari breekt er opnieuw geweld uit in deze stad tussen beide partijen. De beide actoren mobiliseren ook extra troepen.¹¹⁰ Begin februari 2018 praten de ministers van Buitenlandse Zaken van Somalië en Somaliland met elkaar over de crisis in Tukaraq (en de vredesonderhandelingen die onder Turkse supervisie zijn stilgevallen) tijdens de African Union Summit in Addis Ababa. Volgens de nieuwssite Dalsan Radio is dit een "uitzonderlijke vergadering". De beide ministers bespreken hoe

¹⁰¹ Shabelle News, 13/01/2018, [url](#)

¹⁰² European Asylum Support office (EASO), december 2017, p. 111, [url](#)

¹⁰³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#)

¹⁰⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp.92-102, [url](#)

¹⁰⁵ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 92-102, [url](#)

¹⁰⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

¹⁰⁷ UN Security Council, 02/11/2017, p. 18, [url](#)

¹⁰⁸ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

¹⁰⁹ Garowe Online, 11/01/2018, [url](#); Somaliland Informer, 06/02/2018, [url](#)

¹¹⁰ International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#)

ze het grensconflict kunnen oplossen zonder te verzanden in een conflictsituatie.¹¹¹ In februari-maart 2018 blijft de impasse in deze regio voortduren. Het komt wel niet tot een wapenfeit.¹¹²

2.3.2. De regio Sanaag

Volgens het BFA/SEM-rapport van augustus 2017, is het oosten van de regio Sanaag niet onder controle van de Somalilandse overheid: in de gebieden van de clan van de Warsangeli heeft de overheid sowieso weinig invloed. Slechts af en toe bezoekt de overheid deze gebieden, bijvoorbeeld ten tijde van de verkiezingen. Ook hulporganisaties zijn niet erg actief in het gebied. Dit is deels te wijten aan het slechte wegennet, deels aan clanconflicten en deels aan het feit dat Khatumo er nog steeds op aandringt geen deel uit te maken van Somaliland. Volgens een onderzoeker van het ISS is Khatumo eerder een product van de diaspora en hebben ze nooit echt veel effectieve autoriteit uitgeoefend in de regio.¹¹³

Twee rivaliserende clans, namelijk de Sa'ad Yonis en de Ba'iido, ondertekenen op 18 maart 2018 een vredesakkoord om de cyclus van wraakmoorden te beëindigen. Na drie weken onderhandelen gaan beide clans akkoord dat vanaf nu iedereen die zich schuldig maakt aan een wraakmoord de doodstraf krijgt. De familie van de overtreder dient ook een boete te betalen van US\$ 100.000 (US\$ 100.000 = € 82.878). Het vredesakkoord stipuleert ook dat iedere overtreder moet uitgeleverd worden aan de autoriteiten in Hargeisa. In het verleden werden doodstraffen in Somaliland omgezet naar gevangenisstraffen.¹¹⁴

2.3.3. Khatumo

Een militair-strategisch expert, geïnterviewd tijdens de BFA/SEM onderzoeksmissie, stelt dat er gedurende 2017 bijna geen gewapende activiteit was in Khatumo¹¹⁵ dat gerelateerd kan worden aan het conflict tussen Puntland en Somaliland, maar de situatie in het grensgebied met de Khatumo staat blijft fragiel. Dit laatste komt door clanconflicten tussen de lokale clans (vooral Dhulbahante subclans) die geëscaleerd zijn in 2017. Waarschijnlijk heeft deze opflakking te maken met de droogte en de schaarse levensmiddelen.¹¹⁶ De gevechten komen voornamelijk voor tussen verschillende subclans van de Dhulbahante; er waren bijvoorbeeld gevechten tussen de Qayaad en de Barharsame. De Somalilandse regering probeert te bemiddelen door legereenheden van het Somaliland Army (SLA) tussen de strijdende partijen te stationeren. Ouderen aan beide zijden worden gearresteerd om de clans tot een onderhandeling te dwingen.¹¹⁷

Volgens het BFA/SEM-rapport is Khatumo nog steeds een omstreden gebied. De politie en het leger van Somaliland wordt regelmatig naar dit gebied gestuurd, zoals bijvoorbeeld tijdens de kiesregistratie. Het Somalilandse leger is op dit moment sterk aanwezig in Oost-Somaliland. Zelfs de Liyu-politie is herhaaldelijk actief geweest in de regio Buuhoodle, maar heeft daar geen vaste basis.¹¹⁸

De leiders van Khatumo en Somaliland voeren in 2016 en 2017 gesprekken en trachten tot een vredesakkoord te komen. In juni 2017 initieert Ali Khalif Galayd vredesgesprekken met de

¹¹¹ Dalsan Radio, 01/02/2018, [url](#)

¹¹² International Crisis Group (ICG), s.d., [url](#); Horsheed Media, 04/03/2018, [url](#)

¹¹³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

¹¹⁴ British Broadcasting Corporation (BBC), 18/03/2018, [url](#)

¹¹⁵ Khatumo: de bron precisieert niet precies welk gebied de regio Khatumo inhoudt, wel wordt de stad Buuhoodle vernoemd in: Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 103, [url](#)

¹¹⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

¹¹⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

¹¹⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p.102, [url](#)

Somalilandse administratie. De vertegenwoordigers van Khatumo stellen voor dat om zich bij Somaliland aan te sluiten op voorwaarde dat deze laatste ermee akkoord gaat de machtsverdelingsstructuren en de grondwet aan te passen aan de wensen van Khatumo.¹¹⁹ Op 19 oktober 2017 ondertekenen Somaliland en Khatumo een vijfpuntenovereenkomst in Caynabo in de regio Sool om het pad te effenen voor meer eenheid tussen beide partijen en de claim van Puntland op de regio's Sool, Sanaag en Togdheer te ondermijnen.¹²⁰

In deze regio is het Dhulbahante Liberation Front (DLF) actief. Het DLF ontstond uit onvrede over de onderhandelingen met de Somalilandse overheid van een bepaalde subclan van de Dhulbahante.¹²¹ De DLF-militie is pro-Puntland.¹²² Ze zijn niet erg actief in de regio. Tijdens de verslagperiode worden door ACLED twee incidenten geregistreerd.¹²³

¹¹⁹ UN Security Council, 05/09/2017, p. 5, [url](#)

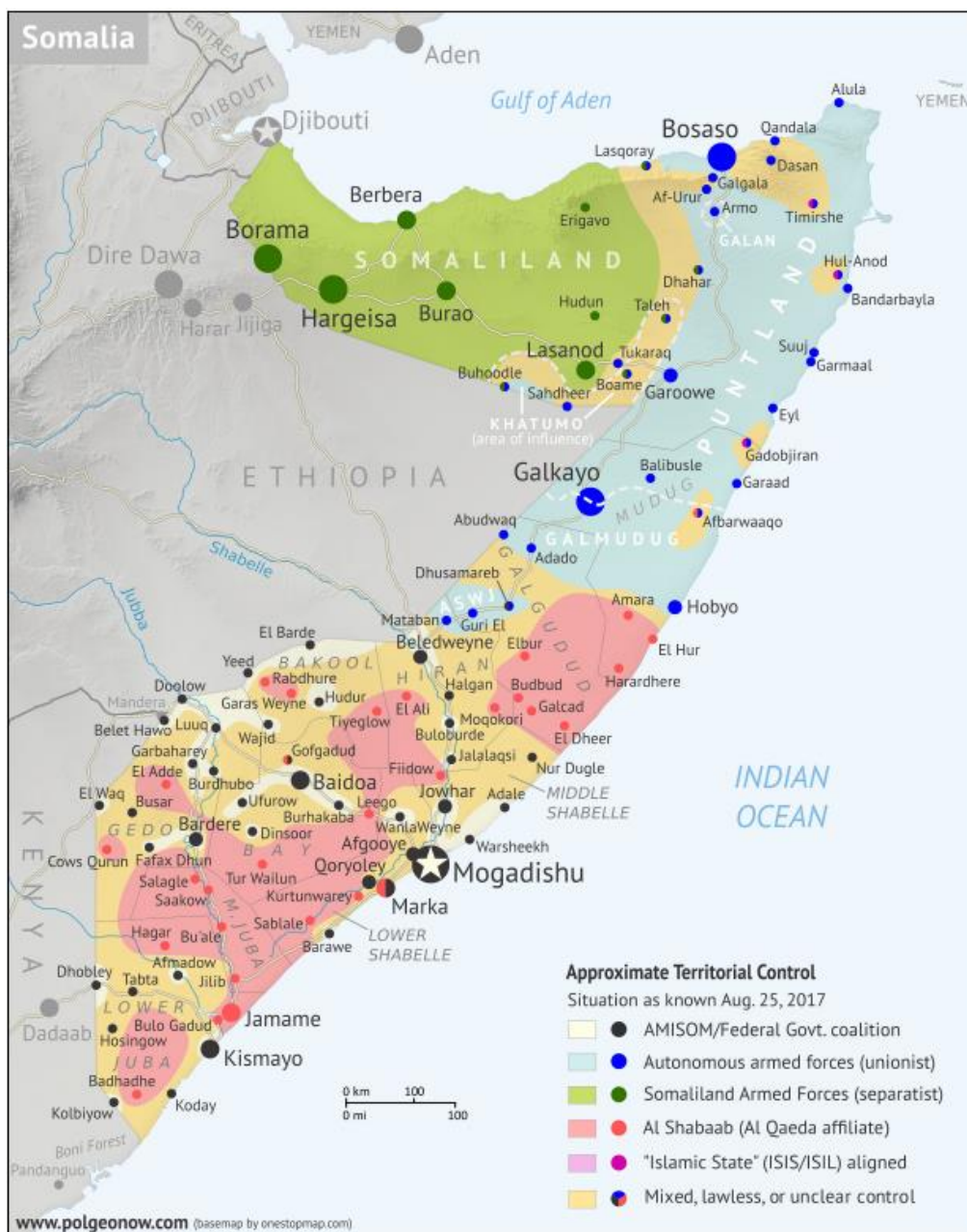
¹²⁰ UN Security Council, 26/12/2017, p. 6, [url](#)

¹²¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 104, [url](#)

¹²² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 10/06/2017, [url](#)

¹²³ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

3. Strijdende partijen

Territoriale controle bij benadering, 25/08/2017, Polgeonow.com¹²⁴

¹²⁴ Polgeonow.com, 25/08/2017, [url](http://www.polgeonow.com)

3.1. Somaliland

Volgens het recentste EASO-rapport over de veiligheidssituatie van 2017 zijn de voornaamste gewapende actoren in Somaliland, het Somalilandse leger (Somaliland Army (SLA)), dat uit vier tot vijf divisies bestaat, en de Somalilandse politie (Somaliland Police Force (SPF)), dat uit 6.000 agenten bestaat.¹²⁵ De twee strijdkrachten controleren het grootste deel van Somaliland, op de betwiste gebieden Sool en Sanaag na.¹²⁶

De Somalilandse regering controleert de regio's Awdal, Woqooyi Galbeed en Togdheer. Volgens het EASO-rapport van 2016 is de zelfverklaarde staat Khatumo geen grote speler meer en verblijven deze strijdkrachten vaak in Ethiopië waar ze niet door de Somalilandse troepen worden aangevallen.¹²⁷

3.1.1. Veiligheidsdiensten

3.1.1.1. Somaliland Army (SLA)

Hoewel Somaliland niet officieel erkend is, beschikt het over een eigen leger en politie. Exacte gegevens zijn niet bekend, maar volgens het internationale bedrijf Adam Smith International, dat technisch advies geeft aan de Somaliland Armed Forces (SAF), bestaat het leger uit 13.000 manschappen. Het leger beschikt ook over een militaire inlichtingendienst.¹²⁸ Volgens bronnen geciteerd in het BFA/SEM-rapport, wordt het leger geleid vanuit een centraal commando in Hargeisa en zijn er regionale commandanten. De exacte sterkte is onbekend maar er zijn waarschijnlijk vier of vijf divisies actief. De uitrusting van het SLA bestaat grotendeels uit de resterende voorraden van het Somalische leger en is dus verouderd. Er zouden ook SLA-soldaten in Ethiopië worden getraind. Daarnaast worden, volgens een andere bron geconsulteerd door de BFA/SEM-onderzoekers, SLA-eenheden door de Verenigde Arabische Emiraten opgeleid. De soldaten zijn relatief gedisciplineerd en overtredingen worden meestal vervolgd en gestraft. Een bevel heft gewoonlijk de clansolidariteit op. De verloning is laag, maar wordt regelmatig uitbetaald. Bij het optreden in clanconflicten is het SLA neutraal.¹²⁹

Het leger heeft een artilleriebrigade, een gemechaniseerde brigade en tankbrigades.¹³⁰

3.1.1.2. Somaliland Police Force (SPF)

De Somaliland Police is in 1993 opgericht en valt onder de bevoegdheden van de minister van Binnenlandse Zaken. De politie werkt ook nauw samen met het Criminal Investigation Department (CID) en het leger. In iedere administratieve regio in Somaliland (de regio's: Gabiley, Maakhir, Cayn, Salal, Sarar, Odweyne en Hawd) is een politiecommandant actief met zijn toegewezen politiekorps. De Somalilandse politiediensten hebben een kleine oproerpolitie-eenheid en de door de Britten getrainde Special Protection Unit (SPU) die bevoegd is voor de bescherming medewerkers van humanitaire internationale organisatie en de VN.¹³¹ De Somalilandse hoofdcommissaris van de politie is generaal Adilaahi Fadal Iman, zijn adjunct is Abdirahman Liban Fohle.¹³²

¹²⁵ European Asylum Support office (EASO), 12/ 2017, p. 114, [url](#)

¹²⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), p. 97-98, p. 102, [url](#)

¹²⁷ European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 76, [url](#)

¹²⁸ Adam Smith International, s.d, [url](#)

¹²⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 99, [url](#)

¹³⁰ Somaliland Sun, 27/11/2012, [url](#)

¹³¹ The Telegraph, 04/02/2011, [url](#); United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/12/2006, [url](#)

¹³² Voice of America (VOA) via Reliefweb, 17/11/2017, [url](#); Committee to Protect Journalists (CPJ), 21/02/2018, [url](#)

In 2012 wordt een speciale paramilitaire eenheid, de Rapid Response Unit (RRU) opgericht als een anti-terrorisme eenheid. Deze eenheid wordt opgeleid door de Britse overheid. De RRU is een onderdeel van de Somaliland Police Forces. In september 2014 wordt een andere paramilitaire eenheid, de Oil Protection Unit (OPU), opgericht binnen de Somalilandse politie met als takenpakket veiligheid en bescherming van de olie-exploitatie en extractie in de regio.¹³³ Volgens het rapport van UN Monitoring Group van oktober 2014 bestaat deze eenheid uit ongeveer 580 manschappen. De UN Monitoring Group is bezorgd over de veiligheidsrisico's door de tegenstrijdige aanspraken op olielicenties door de federale overheid en door regionale administraties.¹³⁴

Een artikel van IRIN van augustus 2014 stelt dat de OPU ook bevoegd is in de betwiste gebieden Sool en Sanaag. De centrale overheid in Mogadishu betwist het recht van Somaliland om olieconcessies af te leveren. IRIN noemt het oprichten van een nieuwe gewapende eenheid in zo'n explosieve omgeving een reden tot bezorgdheid. IRIN citeert een anonieme expert: "When three sides have different interpretations of what belongs to whom on the ground, Somaliland's deployment of an OPU will be a red rag to a bull, sending a signal that it is shutting out competitors, which could give rise to an explosive situation [...]".¹³⁵

Volgens een militair-strategische expert, geconsulteerd door het BFA/SEM-onderzoeksteam, wordt in februari 2017 het aantal Somalilandse politieagenten op 6.000 geschat.¹³⁶ Volgens de Norwegian Refugee Council (NRC), gecontacteerd door de BFA/SEM-onderzoeksmissie in Hargeisa, maken de inwoners van Somaliland gebruik van de diensten van de SPF. In de eerste plaats wordt er wel beroep gedaan op de traditionele structuren en moet er rekening gehouden worden dat de SPF niet volledig aan de claudynamieken kan ontsnappen omdat iedere politieagent tot een clan behoort.¹³⁷ De mensen hebben, volgens een bron geciteerd in het BFA/SEM-rapport, vertrouwen in de politie. Een andere bron voegt toe dat de SPF niet geïnfilteerd is door AS.¹³⁸

In Somaliland is er een samenwerking tussen de bevolking en politie, zo spreekt men in die context over *community policing*. Wanneer er bijvoorbeeld een nieuwe bewoner in de buurt opduikt, wordt de politie hiervan op de hoogte gebracht. Deze vorm van sociale controle zorgt er onder meer voor, volgens het NRC, dat AS geen echte voet aan de grond krijgt.¹³⁹

3.1.2. Gewapende groeperingen

3.1.2.1. Al Shabaab

Er zijn geen terreuraanslagen door AS geregistreerd in Somaliland sinds 2008 en de groep lijkt niet in staat om er gerichte aanvallen uit te voeren. Er zijn echter wel berichten dat een AS-deserteur gedood werd in Hargeisa. Volgens bronnen, geraadpleegd door het BFA-SEM-onderzoeksteam, kan daardoor aangenomen worden dat AS een geheime aanwezigheid heeft in Somaliland, inclusief in Hargeisa, maar dat hun capaciteiten erg gering zijn.¹⁴⁰

¹³³ European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 76, [url](#)

¹³⁴ UN Security Council, 13/10/2014, [url](#)

¹³⁵ Integrated Regional Information Networks (IRIN), 07/08/2014, [url](#)

¹³⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 97, [url](#)

¹³⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 98, [url](#)

¹³⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 98, [url](#)

¹³⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 98, [url](#)

¹⁴⁰ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 106-108, [url](#)

3.2. Puntland

Het recentste EASO-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië somt Puntland Defense Force/Darawish (PDF), de Puntland Maritime Police Force (PMPF), de presidentiële wacht in Garowe, AS, de IS-factie van Mu'mim en de lokale clans op als de voornaamste strijdende partijen in deze regio.¹⁴¹

In de regio Gallan is een militie actief onder leiding van de voormalige gouverneur van de regio Gallan in Bari. Piraten in de regio vormen een latente dreiging. In 2017 zijn de piraten, volgens sommigen door de droogte en humanitaire crisis, opnieuw iets actiever geworden. In maart en april 2017 waren er vijf gevallen van piraterij. Wat de impact is voor de Somalische bevolking komt weinig aan bod in de geraadpleegde bronnen.¹⁴² De secretaris-generaal van de VN schrijft in mei 2017 dat de veiligheidsdiensten van Puntland en Galmudug de strijd tegen piraterij opvoeren.¹⁴³ Tijdens deze onderzoeksperiode worden geen piraterij activiteiten gemeld in de geraadpleegde bronnen.

Puntland heeft de controle over het noordelijke deel van de stad Galkayo en *de facto* ook over het noordelijke deel van het district Galkayo. *De facto* controleert het ook het district Jariiban en het merendeel van het district Goldogob in de regio Mudug alsook de regio's Nugal en Bari.¹⁴⁴

De grens met Somaliland is niet duidelijk afgebakend. Toch controleert Puntland *de facto* het meest oostelijke deel van de regio's Sool en Sanaag volgens de analyse door de Somalië COI-expert van het Oostenrijkse Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA).¹⁴⁵

Volgens het onderzoek van het BFA/SEM-team is AS niet aanwezig in Garowe. Er is nog steeds een tak van Al-Shabaab actief in het Galagalagebergte in het noordelijke grensgebied tussen Puntland en Somaliland en tussen Sanaag en Bari. Van daaruit infiltreren de AS-strijders Bosaso, waar ze tot op zekere hoogte een bedreiging vormen, en waar ze vooral kleine aanvallen uitvoeren.¹⁴⁶

3.2.1. Veiligheidsdiensten

De huidige operationele veiligheidsdiensten in Puntland zijn, de Darawash, de Puntland Maritime Police Force (PMPF), de presidentiële garde in Garowe en de Puntlandse politie.¹⁴⁷

Aan de hand van een gezamenlijke onderzoeksmissie in maart 2017 besluit het BFA/SEM-rapport dat naast de officiële veiligheidsdiensten, de Puntlandse overheid zich "op doorslaggevende wijze" beroept op de lokale milities. Wanneer, bijvoorbeeld in het grensgebied met Somaliland in de regio's Sool en Sanaag, vermeld wordt dat er in de *forward positions* (frontlijn) Darawisheenheden operatief zijn, gaat het in de meeste gevallen om posities van lokale met Puntland gelieerde milities.¹⁴⁸

3.2.1.1. Puntland Security Forces (PSF)

Het PSF is een elite antiterrorisme-unit opgericht in 2009 en met haar basis in de stad Bosaso. Deze eenheden worden opgeleid en bijgestaan door de Verenigde Staten. Volgens een hooggeplaatste

¹⁴¹ European Asylum Support Office (EASO), 20/12/2017, p. 108, [url](#)

¹⁴² European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 71, [url](#) ; Africa in Transition (Campbell J.), 11/05/2017, [url](#); Maritime Executive, 18/05/2017, [url](#); Somali Update, 16/05/2017, [url](#)

¹⁴³ UN Security Council, 09/05/2017, p. 7, [url](#)

¹⁴⁴ European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 71, [url](#)

¹⁴⁵ UN Security Council, 31/10/2016, p. 55, [url](#); Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) Staatendokumentation (Tiwald A.), 12/10/2015, p. 8, [url](#)

¹⁴⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 92, [url](#)

¹⁴⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

¹⁴⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#)

PSF-bevelhebber, geïnterviewd door de UN Monitoring Group, bestaat deze strijdkracht uit 500 man.¹⁴⁹ In een analyse over de IS-dreiging in Puntland, gepubliceerd in november 2016, stelt de ICG vast dat de Puntlandse veiligheidsdiensten ernstig overbelast zijn. Ze dienen de grens met Zuid- en Centraal-Somalië te bewaken, de rebellerende clans in Sool en Sanaag onder controle te houden, vijandige gewapende groepen in Galkayo te bestrijden (tegen de strijdkrachten van de GIA), vechten in het Galgalagebergte tegen Al Shabaab en in Qandala tegen de Galan-militie.¹⁵⁰

3.2.1.2. Puntland Police Forces (PPF)

De Puntlandse politie telt een 3.610 agenten. Deze veiligheidsdienst kampte in het verleden met betaalachterstand van haar personeel. De Puntlandse politie rekruteert hun agenten uit de lokale clanmilities en zetten hen in, in de gebieden waaruit ze afkomstig zijn. Dit wordt door het BFA/SEM COI-onderzoeksteam gezien als de belangrijkste oorzaak voor de relatieve vrede in Puntland.¹⁵¹ De politieagenten worden centraal opgeleid met ondersteuning van, onder andere, het UN Development Programme (UNDP). Tegelijkertijd wordt er gepoogd de clanallianties in de politionele hiërarchie te ontbinden wat tot op een zekere hoogte is gelukt. Hierdoor heeft de Puntlandse politie een relatief goed werkende commandostructuur, volgens een militair-strategische expert gecontacteerd door het BFA/SEM COI-team, tot op het niveau van de politiekantoren. Er zijn *Police Commissioners* (politiecommissarissen) voor iedere regio en politieagenten zijn present in de meer verafgelegen districtssteden. Door deze maatregelen zijn er, volgens het BFA/SEM-rapport, geen berichten over overtredingen of willekeur door de Puntlandse politie.¹⁵² In juli 2017 leiden het UNSOM en het AMISOM 100 politieagenten van Puntland en het district Galmudug op om later samen ingezet te worden in de politiepatrouilles in Galkayo die opereren onder een gezamenlijk commando.¹⁵³

Zoals in Somaliland beschikt de Puntlandse politie over de zogeheten *Special Police Units* die in eerste lijn verantwoordelijk zijn voor de bescherming van internationale organisatie en ngo's en hun activiteiten ter plaatse.¹⁵⁴

De Puntlandse politie heeft ook een goed getrainde *Rapid Reaction Force* dat gestationeerd is in Garowe.¹⁵⁵

In Bossaso is de *Bossaso Port Police* actief en werkt deze samen met de reguliere politie. Deze politiedienst werd uit een lokale, 300 man tellende, militia opgericht die door de politie werd overgenomen. Ze voert patrouilles uit in de haven, is actief bij de douane en beschermt de haven en omgeving.¹⁵⁶

3.2.1.3. Puntland Maritime Police Forces (PMPF)

Volgens een interview met hooggeplaatste officieren bestaat het PMPF in 2016 uit 1.000 mariniers. Het PMPF opereert vanuit acht basissen in Puntland namelijk in Bosaso, Hafun, Iskushuban, Eyl, Bargal, Garowe, Galaga en Sigure. Volgens de leiding van de PMPF zal er in Garacad nog een extra basis worden opgebouwd.¹⁵⁷

¹⁴⁹ UN Security Council, 31/10/2016, pp. 189-190, [url](#)

¹⁵⁰ ICG, 17/11/2016, [url](#)

¹⁵¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 87, 88, [url](#)

¹⁵² Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#)

¹⁵³ UN Security Council, *Report of the Secretary-general on Somalia* [S/2017/751], 05/09/2017, p. 7 [url](#)]

¹⁵⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#) [

¹⁵⁵ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#)

¹⁵⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 88, [url](#)

¹⁵⁷ UN Security Council, 31/10/2016, p. 189, [url](#)

Volgens een militair-strategisch expert, geraadpleegd door de BFA/SEM COI-onderzoekers in het kader van hun onderzoeksmis­sie van 2017 in Wenen, is het PMPF 1.200 man sterk en is gedeeltelijk gestationeerd in het Galgalagebergte, in havens en in kleine posten langs­heen de Puntlandse kust. *De facto* wordt het grootste gedeelte van de PMPF ingezet voor maritieme politieopdrachten. Het PMPF wordt gefinancierd door de VAE die hierdoor inspraak hebben in het inzetten van deze troepen. De soldij van de PMPF-troepen wordt regelmatig uitbetaald, ze beschikken over hun eigen trainingscompagnie en verliezen (door bijvoorbeeld een vertrek) worden gecompenseerd.¹⁵⁸

3.2.1.4. Puntland Defense Forces (PDF) of Darawish

De Darawish zijn een Somalische paramilitaire strijdkracht die qua takenpakket en capaciteit het midden houdt tussen een klassiek leger en een politiedienst.¹⁵⁹ De Darawish in Puntland tellen 3.000 strijders.¹⁶⁰ Deze strijdkracht werd in belangrijke mate getroffen door de uitstaande loonbetalingen in 2016/2017.¹⁶¹

Het hoofd van de Darawish is generaal Said Mohamed Hirsi.¹⁶²

Op 30 november 2017 worden 2.400 Puntlandse soldaten geïntegreerd in het Somalische leger.¹⁶³ Volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 26 december 2017 is dit een belangrijke stap in de richting van de implementatie van de veiligheidsakkoorden.¹⁶⁴ Ten eerste is, door deze integratie, de federale overheid nu verantwoordelijk voor de verloning en ondersteuning van het nationale leger. Ten tweede hebben de federale regering en de federale lidstaten zich politiek verbonden de grenzen van het Somalische nationale leger te onderzoeken en deze te hertekenen zodat ze overeenkomen met de politieke grenzen. Deze integratie is hiervan een eerste gevolg.¹⁶⁵

3.2.1.5. Galgala Police

In 2014 richt de Puntlandse administratie de politie-eenheid van Galgala op, een strijdkracht bestaande uit 200 politiemannen die voornamelijk behoren tot de clan van de Warsangeli (clan met als thuisgebied Galgala). Velen onder hen hebben vroeger gevochten tegen de Puntlandse administratie. Deze veiligheidsdienst is vier maanden lang opgeleid door het PSF, een door de Verenigde Staten opgeleide en bevoorraade eenheid. Deze politie-eenheid wordt wel betaald door de Puntlandse administratie waardoor het onvermijdelijk ook te kampen krijgt met budgettaire problemen. Hierdoor verkiezen sommige politiemannen om te deserteren uit de eenheid en ander werk te zoeken in de beveiligingssector.¹⁶⁶

3.2.1.6. Galmudug Interim Administration Forces (GIA Forces, Galmudug Forces)

In juli 2015 wordt Abdikarim Hussein Guled president van de nieuwe Galmudug Interim Administration (GIA), die een deelstaat vormt binnen het federale Somalië. De clan Hawiye is het sterkst vertegenwoordigd in deze administratie.

Volgens een onderzoeker van het ISS, geraadpleegd door het BFA/SEM-onderzoeksteam, is momenteel de GIA als administratie zwakker dan het Ahlu Sunna Wal Jama'a (ASWJ), actief in het

¹⁵⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

¹⁵⁹ WORLD BANK, 01/01/2017, p. 28, [url](#)

¹⁶⁰ WORLD BANK, 01/01/2017, p. 32, [url](#); Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

¹⁶¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

¹⁶² UN Security Council, 31/10/2016, p. 62, [url](#)

¹⁶³ UNSOM, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 10/12/2017, [url](#)

¹⁶⁴ UN Security Council, 26/12/2017, pp. 9-10, [url](#)

¹⁶⁵ UN Security Council, 26/12/2017, pp. 9-10, [url](#)

¹⁶⁶ UN Security Council, 31/10/2016, pp. 54-55, [url](#)

district Galgaduud, en beduidend zwakker als deze in Puntland en Jubaland.¹⁶⁷ Het GIA is grotendeels geconcentreerd in Cadaado en beschikt over 300 tot 500 veiligheidstroepen volgens de militaire-strategische expert geraadpleegd door het BFA/SEM-onderzoeksteam.

Naast Cadaado beheert de GIA ook de hoofdroute en het gebied tussen deze weg en de Ethiopische grens. Langs de route Belet Weyne - Garoowe is er onbelemmerd verkeer.¹⁶⁸

3.2.1.7. Presidentiële Garde

In Garoowe is er, volgens een militair-strategisch expert geraadpleegd in het kader van de BFA/SEM onderzoeksmissie in juni 2017, een presidentiële garde actief. Het bestaat uit 300-400 man en is voornamelijk verantwoordelijk voor de bescherming van regeringsleden. Deze strijdkracht wordt ook regelmatig uitbetaald.¹⁶⁹

3.2.1.8. Liyu-politie

De Ethiopische Liyu-politie is ook in Somalia actief maar enkel onofficieel. Eenheden van deze troepen steken soms de grens over en trekken zich dan opnieuw terug. Meestal verblijven ze maar 24 tot 48 uur op Somalisch grondgebied. De Liyu-politie bekampt niet enkel AS tijdens haar acties. Ze gebruikt dit soms als dekmantel om de grensmigratie van veehouders te bestrijden.¹⁷⁰ Langsheen de grens met Ethiopië is de Liyu-politie actief.¹⁷¹

3.2.2. Gewapende groeperingen

3.2.2.1. Al Shabaab / Al Shabaab Northeast (ASNE)

AS is in het noorden van Puntland gekend onder verschillende namen: Al Shabaab Northeast (ASNE), Mujahidin of the Golis Mountains of de Galgalamilitie.¹⁷²

De basis van ASNE bevindt zich in het Golisgebergte, ten zuidwesten van Bosaso. Al Shabaab blijft ook aanwezig in andere delen van de regio Bari, onder meer in het district Qandala. Volgens de UN Monitoring Group vormt het Golisgebergte een veilige haven voor die strijders van Al Shabaab die de militaire druk in Zuid-Centraal-Somalië ontvlucht zijn.¹⁷³ Volgens een rapport van de UN Monitoring Group van oktober 2016 noemt ASNE hun gebied in Puntland "wilayah Sharqistan".¹⁷⁴

De strategische locatie en de ontoegankelijkheid van deze bergen maakt communicatie met Jemen en Al-Qaida van het Arabisch Schiereiland (Al Qaeda in the Arabian Peninsula, AQAP) mogelijk.¹⁷⁵

De stad Galgala (ongeveer 30 km ten zuidwesten van Bosaso) is gelegen aan de oostelijke toegang van het Golisgebergte waar ASNE zich schuilhoudt. Het Golisgebergte strekt zich uit tot Erigavo in Somaliland. Deze stad wordt beschouwd als de westelijke toegang tot het gebied en de Puntland-administratie gelooft dat Somaliland via deze stad vrije toegang verleent aan strijders van Al Shabaab. Dit laatste geeft aanleiding tot ernstige wrevel tussen Puntland en Somaliland.¹⁷⁶ De lokale bevolking kent het Golisgebergte ook onder de naam Buuraha Cal Madow of Zwarte Bergen.¹⁷⁷ In

¹⁶⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 82, [url](#)

¹⁶⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 82, [url](#)

¹⁶⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 87, [url](#)

¹⁷⁰ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 18, [url](#)

¹⁷¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 82, [url](#)

¹⁷² UN Security Council, 12/07/2013, [url](#); Somalia report, 20/07/2012, [url](#); Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, 30/11/2012, [url](#)

¹⁷³ UN Security Council, 02/11/2017, p. 10, [url](#)

¹⁷⁴ UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, [url](#)

¹⁷⁵ UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, [url](#)

¹⁷⁶ UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, [url](#)

¹⁷⁷ UN Security Council, 31/10/2016, p. 53, [url](#)

Garoowe is er nagenoeg geen AS-aanwezigheid, volgens een Somalische medewerker van een internationale organisatie.¹⁷⁸

Over het algemeen gedijt Al-Shabaab goed in gebieden waar de claudynamiek het toelaat. Dit geldt bijvoorbeeld op districtsniveau wanneer een clan gemarginaliseerd is en Al-Shabaab dan juist deze clan ondersteunt. Waar er een evenwicht is tussen verschillende clans of waar slechts een clan is vertegenwoordigd kan Al-Shabaab niet profiteren van de lokale claudynamieken. De homogeniteit van de clan in Puntland is dus een voordeel: het is relatief eenvoudig om te zien welke persoon een bedreiging vormt. Maar er kunnen ook complicaties zijn. Er zijn mensen in de veiligheidstroepen van Puntland die precies weten waar bepaalde leden van Al-Shabaab zich bevinden. Maar ze weten ook dat deze worden beschermd door bijvoorbeeld de lokale clan, wat ingrijpen moeilijker maakt.¹⁷⁹

Een onderzoek over Al Shabaab van The Jamestown Foundation uit maart 2017 stelt dat de groepering het laatste jaar zeer actief is in Puntland. Ze intensifieert het tempo van haar acties in de regio en spitst zich toe op het uitbreiden van haar aanwezigheid en invloed in het gebied. De achterliggende redenen van deze hernieuwde focus op Puntland zijn volgens het opiniestuk *Al Shabaab: Why Somalia's al-Qaeda Affiliate Wants Puntland* de volgende: ten eerste profiteert Al Shabaab van de zwakte van de Puntlandse regering op dit moment. Ten tweede wil Al Shabaab toegang krijgen tot de zee, wat het grotendeels heeft verloren in Zuid-Somalië. Deze toegang zal Al Shabaab toelaten de lucratieve banden te versterken met AQAP dat in Yemen actief is. Ten slotte is AS vastberaden om de in Puntland opgerichte IS-factie te dwarsbomen.¹⁸⁰

AS beschikt over financiële netwerken in Puntland en mogelijkheden tot rekrutering, propaganda en indoctrinatie.¹⁸¹

De troepenmacht wordt door de UN Monitoring Group in 2016 op 70 tot 100 strijders geschat. In haar rapport van november 2017 zegt de UN Monitoring Group dat het aantal AS-strijders significant aan het toenemen is gedurende 2017. Dit gebeurt misschien als reactie tegen het toenemend aantal IS-strijders in de regio Bari.¹⁸²

Volgens de bevelhebber van de Puntlandse strijdkrachten beschikken de militanten van Al Shabaab enkel over lichte wapens (zoals AK-47) waardoor ze geen langeafstandsaanvallen kunnen organiseren op Galgala. Al Shabaab legt veel bembommen (*Improvised Explosive Devices* (IED's)) langs de weg naar Galgala.¹⁸³

In juni 2017 lanceert AS voor het eerst in Puntland een succesvolle complexe aanval op de veiligheidstroepen. Een PDF/Darawish basis in Af Urur wordt overspoeld door AS waarbij de Darawish 60 soldaten verliezen. Blijkbaar worden alle beschikbare krachten van AS gebundeld voor deze aanval in het Galgalagebergte (maximaal 200 AS-strijders). Het succes was ook te danken aan het feit dat de Darawish zich liet verrassen, volgens een militair-strategisch expert geraadpleegd door het BFA/SEM-onderzoeksteam.¹⁸⁴

3.2.2.2. Islamitische Staat van Irak en de Levant-factie of IS-factie

Sinds oktober 2015 is er ook een kleine factie trouw aan IS actief in Puntland onder leiding van Sheikh Abdulqader Mu'min.¹⁸⁵

¹⁷⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), , 08/2017, p. 92, [url](#)

¹⁷⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), , 08/2017, pp. 91, 92, [url](#)

¹⁸⁰ Jamestown Foundation (Horton M.) via Ecoi.net, 5-10/03/2017, [url](#)

¹⁸¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), , 08/2017, p. 92, [url](#)

¹⁸² UN Security Council, 02/11/2017, p. 11, [url](#)

¹⁸³ UN Security Council, 31/10/2016, p. 54, [url](#)

¹⁸⁴ UN Security Council, 02/11/2017, p. 11, [url](#)

¹⁸⁵ UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, [url](#)

Op 22 oktober 2015 verklaart Sheikh Abdulqader Mu'min (van de subclan Majerteen/ Ali Salebaan), een religieuze leider van Al Shabaab¹⁸⁶, die in het Golisgebergte verblijft, getrouwheid aan de Islamitische Staat van Irak en de Levant (ISIL).¹⁸⁷ Volgens een rapport van de UN Monitoring Group van 31 oktober 2016, dacht Mu'min vermoedelijk dat zijn verklaring een grote loyaliteitsverandering zou teweegbrengen bij de strijders van Al Shabaab, weg van Al Qaida en naar IS toe. De leiding van Al Shabaab reageert onmiddellijk en treedt hard op tegen pro-IS-leden in haar gelederen zowel in Puntland als in zuidelijk Somalië. In november 2015 verdrijven Al Qaida leden Mu'min en zijn volgers uit het Golisgebergte. Mu'min vlucht hierna naar het district Iskushuban (regio Bari), het thuisland van zijn clan de Ali Salebaan.¹⁸⁸

In de regio van de clan van de Ali Salebaan geniet deze IS-factie van de bescherming van deze clan enkel omdat Mu'mim tot deze clan behoort en niet omdat de Ali Salebaan dezelfde ideologie delen als Mu'mim. Dit maakt ideologische activiteiten van deze IS-factie onmogelijk in deze regio. De Ali Salebaan zijn numeriek in deze regio sterk vertegenwoordigd waardoor ze veel invloed uitoefenen. Nochtans is deze clan in de Puntlandse regering maar zwak vertegenwoordigd. Dit is ook een reden waarom deze clan de IS-factie steunt; als werktuig tegen de Puntlandse regering, onder het moto "my enemy's enemy is my friend". Anderzijds doelt Ali Salebaan niet op de instorting van Puntland, volgens het BFA/SEM rapport, maar willen ze enkel de macht van de president afzwakken. Volgens datzelfde rapport zal zolang IS leden heeft van de lokale clans, de situatie geregeld worden door de claudynamieken. De lokale *ugaas* (clanleider) oefent een zekere invloed uit op de IS-factie van Mu'mim. Anderzijds kan IS in Puntland niet uitgeschakeld worden zonder een oplossing op clanniveau.¹⁸⁹

Het aantal IS-strijders van deze factie in Puntland is beperkt en dat is, volgens een medewerker van een internationale ngo in Nairobi geraadpleegd door het BFA/SEM COI-team, te danken aan de aanwezigheid van AS in deze regio. De daadwerkelijke grootte is onduidelijk. Sommige bronnen stellen dat er enkele duizenden zijn, andere bronnen spreken over 200-300 strijders.¹⁹⁰ Het is in feite moeilijk te achterhalen waar de IS-milities ophouden en de milities van de Ali Salebaan beginnen gezien deze milities samenwerken.¹⁹¹ ICG, geraadpleegd door het BFA/SEM COI-team, stelt dat het aantal IS-strijders toeneemt. Ook de VN bericht dat deze IS-factie significant gegroeid is in aantal.¹⁹² Hun strijders lijken slecht betaald te zijn of helemaal niet betaald te worden.¹⁹³ Ongehuwde strijders krijgen geen soldij, terwijl gehuwde militieleden 50 dollar ontvangen plus 10 à 20 dollar per kind, afhankelijk van de leeftijd. De UN Monitoring Group stelt dat de factie wellicht regelmatig te kampen zal hebben met overlopers omwille van de slechte verloning.¹⁹⁴ Anderzijds vertoont IS meer gesofisticeerde rekruteringsmethodes die grotendeels gericht zijn op overgelopen AS-strijders uit het zuiden van het land. Twee voormalige IS-strijders getuigen aan de UN Monitoring Group dat ze vliegtuigtickets hadden ontvangen om via Mogadishu naar Galkayo te reizen. Door deze proactieve vorm van rekrutering evolueert de clansamenstelling van deze IS-factie: van een eerder unieke Darod/Majerteen/ Ali Salebaan subclan samenstelling tot een meer

¹⁸⁶ Mu'min verbleef in London tot zijn terugkeer naar Somalië in 2010 waar hij de rol van religieuze leider binnen het Al Shabaab North-East op zich nam. Bron: UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, [url](#)

¹⁸⁷ UN Security Council, 31/10/2016, p. 50, [url](#)

¹⁸⁸ UN Security Council, 31/10/2016, p. 14, [url](#)

¹⁸⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), *Fact Finding Mission Report Somalia, Sicherheitslage in Somalia*, 08/2017, p. 89, [url](#)

¹⁹⁰ UN Security Council, 02/11/2017, p. 14, [url](#)

¹⁹¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 90, [url](#)

¹⁹² UN Security Council, p. 14, [url](#); UN Security Council, 06/05/2017, p. 11, [url](#)

¹⁹³ UN Security Council, 02/11/2017, p. 16, [url](#)

¹⁹⁴ Agence France-Presse (AFP) via the Jakarta Post, 11/11/2017, [url](#)

gedifferentieerde clancompositie.¹⁹⁵ IS heeft als een globale beweging meer aantrekkingskracht voor buitenlandse strijders dan het AS. Toch is het aantal buitenlandse leden zeer beperkt.¹⁹⁶

Deze IS-factie zou wel, volgens onderzoek van de UN Monitoring Group van 2016, contacten hebben met de mediakanalen van IS. Op 15 april 2016, bijvoorbeeld, publiceert de al-Furāt Media Foundation (gelinkt met IS) een onlinevideo met beelden van Mu'min's factie in een klein trainingskamp in Puntland.¹⁹⁷ Op 26 december 2017 postt deze IS-factie een eerste videoboodschap.¹⁹⁸

Volgens een militair-strategische expert, geraadpleegd door het BFA/SEM-onderzoeksteam, de IS-factie die opereert in Puntland *de facto* de enige actieve IS-factie in Somalië, zelfs wanneer IS enkele kleine aanslagen in Mogadishu opgeëist heeft. IS is enkel actief in het clangebied van de Ali Salebaan maar gebruikt ook een corridor naar Bandar Bayla. Het kerngebied van deze factie bevindt zich in het district Ishushuban in de regio Bari. Het IS is ook actief in de bergen ten zuiden van de stad Qandala.¹⁹⁹

Deze IS-factie veroverde in oktober 2016 de stad Qandala en verklaarde deze stad als de zetel van het Islamitisch Kalifaat in Somalië. Twee maand later, op 7 december 2016²⁰⁰, werden ze door het Puntlandse leger verdreven uit deze stad.²⁰¹ IS heeft echter het gebied niet helemaal verlaten. Volgens het rapport van de UN Monitoring Group in december 2017, is IS nog steeds aanwezig in de rurale gebieden rond Qandala: data van het GSM-verkeer van IS wijst op een frequente activiteit in de buurt van de gsm-mast in Afbashaashin, gelegen op 50 km ten zuidoosten van Qandala.²⁰²

De UN Monitoring Group besluit in haar rapport van 2 november 2017 dat IS momenteel geen existentiële bedreiging vormt voor de Puntlandse regering. De reden waarom IS actief is in de regio Bari ligt vooral aan het zwakke bestuur van de overheid in deze regio. De UN Monitoring Group voegt hier nog aan toe dat een instroom van ervaren buitenlandse IS-strijders de onderbetaalde en gedemoraliseerde Puntlandse veiligheidsdiensten snel zouden overmeesteren.²⁰³

Volgens informatie verkregen tijdens de BFA/SEM-onderzoeksmisssie bestaat deze IS-factie grotendeels uit Somalische strijders. Wanneer de situatie van de islamitische staat in Irak en Syrië verslechtert, zou het kunnen dat deze IS-strijders via Jemen in Somalië terecht komen. Dit zou een gevaarlijk keerpunt kunnen betekenen omdat de Somalische IS-strijders dan kunnen profiteren van de kennis van deze jihadisten. Dat zou de situatie van IS in Somalië veranderen.²⁰⁴

Op 6 maart 2018 had Cedoca een gesprek met een medewerker van een internationale organisatie werkzaam in Mogadishu die om veiligheidsredenen anoniem wil blijven. Deze medewerker stelt dat IS-strijders via Jemen naar Puntland afreizen en dit gebied zien als een "safe haven" om later opnieuw te vertrekken richting Syrië of Irak. Het islamitisch kalifaat heeft de IS-factie onder leiding van Mu'mim nu officieel erkend. Op de vraag van Cedoca of het IS en AS in Puntland tegen elkaar vechten, antwoordt deze medewerker dat er momenteel geen onderlinge strijd heerst tussen deze twee groepen. Het kan wel zijn dat, door de aanwezigheid van IS, AS zich duidelijker wil profileren en meer aanvallen hierdoor zal uitvoeren. Maar momenteel wijst de activiteit van AS in deze regio

¹⁹⁵ UN Security Council, 02/11/2017, p. 15, [url](#)

¹⁹⁶ UN Security Council, 02/11/2017, pp. 15-16, [url](#)

¹⁹⁷ UN Security Council, 31/10/2016, p. 50, [url](#)

¹⁹⁸ Daily Mail, 26/12/2017, [url](#) [geraadpleegd op 20/03/2018]; USA Today, 06/12/2017, [url](#)

¹⁹⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 88, 89, [url](#)

²⁰⁰ UN Security Council, 02/11/2017, p. 14, [url](#)

²⁰¹ Agence France-Presse (AFP) via the Jakarta Post, 11/11/2017, [url](#)

²⁰² UN Security Council, 02/11/2017, p. 14, [url](#)

²⁰³ UN Security Council, 02/11/2017, p. 15, [url](#)

²⁰⁴ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 90, [url](#)

niet in die richting.²⁰⁵ De UN Monitoring Group stelt tijdens haar verslagperiode (april – november 2017) vast dat AS meer gewelddadige bestraffingen uitvoert (zoals amputaties, onthoofdingen en stenigingen) als reactie tegen de groeiende aanwezigheid van IS.²⁰⁶

3.2.2.3. De militie van Gallan

Van 2011 tot 2015 is Abdisamed Gallan de gouverneur van de regio Bari, het centrum van de clan Ali Salebaan. In mei 2015 wordt Gallan ontslagen uit zijn functie en vervangen door Yusuf Mohamed Dhedo.²⁰⁷

Op 1 februari 2016 is er een gewelddadig protest in Bosaso en de lokale politie verdenkt Gallan als organisator van dit protest. De Puntlandse veiligheidsdiensten vallen om die reden het huis van Gallan in Bosaso aan maar Gallan kan nog voor de aanval ontsnappen.²⁰⁸

Gallan vertelt aan het onderzoeksteam van de UN Monitoring Group dat hij geen aandeel had in deze protesten. Uit onderzoek van de UN Monitoring Group blijkt dat Gallan ondersteuning krijgt van de voormalige piraat en wapenhandelaar Isse Mohamoud Yusu "Yullux". Zoals Gallan is hij ook lid van de clan Ali Salebaan. Zowel Gallan als "Yullux" worden gesteund door de IS-factie van Mu'min. Mu'min is de neef van "Yullux".²⁰⁹

Volgens de bevindingen van het VN-onderzoeksteam heeft de Puntlandse administratie nooit echt controle gehad in de regio Bari. De aanwezigheid en activiteiten van de militie van Gallan in de regio worden gezien als het bewijs van de langdurige vijandschap tussen de clan Ali Salebaan en de Puntlandse administratie.²¹⁰

Deze militie vormt, volgens een rapport van de UN Monitoring Group van oktober 2016, op zich geen echte bedreiging voor de Puntlandse administratie, maar in combinatie met de financiële crisis in de regio, de sporadische uitbetalingen aan de reguliere strijdkrachten en hun overbelasting door de toenemende activiteit van AS in de regio, werkt deze militie mee aan de destabilisatie en afname van de vrede in de regio. Het verder isoleren van de regio Bari kan, volgens dat rapport, aanleiding geven tot het toenemen van de slagkracht van de IS-factie onder Mu'min en bijkomende materiële steun voor deze groepering binnen Somalië en daarbuiten.²¹¹

Volgens een artikel van het onderzoeks- en analysebureau IHS Markit wordt een voorstel om Gallan in te sluiten in de regionale regering besproken wanneer de Puntlandse minister Gaas een bezoek brengt aan Armo in oktober 2016 maar echte tegemoetkomingen worden er niet gedaan. Bronnen van IHS Markit stellen dat Gallan bedreigd heeft om wraak te nemen door de Puntlandse strijdmacht aan te vallen.²¹²

Het BFA/SEM-rapport van juni 2017 stelt vast, tijdens de onderzoeksmissie in Somalië in maart 2017, dat deze militie nog steeds intact is. Zij is nu min of meer aan Puntland gelieerd. Ze is voor een deel in Qandala gestationeerd van waaruit ze op patrouille gaat.²¹³

²⁰⁵ Medewerker van een internationale organisatie, interview, Valetta (Malta), 06/03/2018

²⁰⁶ UN Security Council, 02/11/2017, p. 43, [url](#)

²⁰⁷ UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, [url](#)

²⁰⁸ UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, [url](#)

²⁰⁹ UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, [url](#)

²¹⁰ UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, [url](#)

²¹¹ UN Security Council, 31/10/2016, p. 211, [url](#)

²¹² IHS Markit, 13/06/2017, [url](#)

²¹³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), p. 88, [url](#)

3.3. Betwiste gebieden

De UN Monitoring Group en de secretaris-generaal van de VN hebben het in hun rapporten van 2014 over de militie van de autonome staat Khatumo en over verschillende clanmilities. De clan Dhulbahante wordt gekenmerkt door verdeeldheid, met groepen loyaal aan Khatumo en andere aan Somaliland en nog andere aan Puntland. De UN Monitoring Group vermeldt in zijn rapport van 2014 de bewering van Somaliland dat Khatumo geïnfiltreerd is door AS. Volgens Somaliland hebben instructeurs van AS training gegeven aan de militie van Khatumo. De autoriteiten van Somaliland antwoorden echter niet op de herhaalde vragen van de UN Monitoring Group om concrete details. De UN Monitoring Group wijst erop dat Khatumo in april 2014 in Taleh twee verdachte leden van AS heeft gearresteerd. Tegelijk schrijft het dat het informatie heeft over banden tussen AS en Khatumo.²¹⁴

Volgens het EASO COI-rapport over de veiligheidssituatie in Somalië van december 2017 zijn SLA en PDF de belangrijkste gewapende actoren. In minder mate zijn de clanmilities van de Dhulbahante (waaronder de Khatumo staat milities) en de Warsangeli, de Liyu-Politie en AS verantwoordelijk voor het geweld in de regio.²¹⁵

3.3.1. Gewapende groeperingen

3.3.1.1. Sool Sanaag Cayn-militie (SSC-militie) / de milities van de staat Khatumo

In januari 2012 verklaren de politieke elite en ouderen van de clan Dhulbahante de oprichting van de staat Khatumo. De zelfverklaarde staat is een opvolger van de Unity and Salvation Authority of the SSC Regions of Somalia (SSC), een regionale administratie die nooit gefunctioneerd heeft. De grenzen van dit gebied komen ruwweg overeen met het land van de clan Dhulbahante. Hoewel Khatumo ook delen van de regio Sanaag claimt als haar grondgebied heeft het er erg weinig controle. De kustzones in Sanaag worden bewoond door de clan Warsangeli die geen interesse heeft in een fusie met de staat Khatumo en eigen milities heeft. Khatumo beschikt ook over haar eigen milities, maar Khatumo's bestuursstructuur is in 2015 nog niet operationeel.²¹⁶

In een e-mail van 2 juni 2017 geeft Markus Hoehne, op vraag van Cedoca, een kort overzicht van de geschiedenis van deze beide milities: de SSC-militie is actief rond Buuhoodle en het zuiden van Lasanod tussen de herfst van 2009 en medio 2011. Hierna raakt deze militie, met aan het hoofd Saleban Hagletosiye (de huidige Somalilandse minister van Gezondheid) in verval. Deze beweging wordt opgevolgd door de militie van Khatumo die in januari 2012 opgericht wordt.²¹⁷

Beide bewegingen hebben als basis de clan Dhulbahante maar de SSC-militie is grotendeels actief in de regio Hawd (Buuhoodle en het zuiden van Lasanod). De militie wordt voornamelijk gesteund door de subclan Farah Garaad, een subclan van de Dhulbahante. Hoehne stelt dat de belangrijkste gevechten tegen de Somalilandse troepen eind 2010 en begin 2011 in de streek rond Buuhoodle plaatsvinden.²¹⁸

Hoehne stelt in zijn e-mail het volgende: "The Khatumo state was an inclusive (clan-wide) movement that included Dhulbahante from all subclans".²¹⁹ Het centrum van deze staat is Taleh gelegen ten noordoosten van Lasanod. Deze militie is in 2012 en 2013 actief in het gehele gebied van de Dhulbahante (dus de delen van regio Sanaag tot Sool en het gebied rond Buuhoodle). In het

²¹⁴ UN Security Council, 13/10/2014, [url](#)

²¹⁵ European Asylum Support Office (EASO), 20/12/2017, p. 111, [url](#)

²¹⁶ European Asylum Support Office (EASO), 01/02/2016, p. 22, [url](#)

²¹⁷ Hoehne M., e-mail, 02/06/2017

²¹⁸ Hoehne M., e-mail, 02/06/2017

²¹⁹ Hoehne M., e-mail, 02/06/2017

begin is de staat Khatumo operationeel en machtig gezien er substantiële financiële steun van de diaspora is om onder andere wapens te kopen. In 2012 en 2013 vecht de militie van Khatumo tegen het Somalilandse leger onder meer in Lasanod, Buuhoodle, Halin en Taleh. Vanaf midden 2014 verzwakken de milities en op het eind van 2015 valt de Khatumobeweging uit elkaar. Momenteel is er een nieuwe leider, Ali Khalif Galaydh (afkomstig uit Buuhoodle), maar zijn leiderschap is zwak en zijn invloedssfeer beperkt zich vandaag tot Buuhoodle en Sahdheer, een klein deel ten zuiden van Lasanod. Het overgrote deel van het gebied van de Dhulbahante, inclusief Taleh, wordt nu met sterke hand bestuurd door de regering en het leger van Somaliland.²²⁰

²²⁰ Hoehne M., e-mail, 02/06/2017

4. Typologie van het geweld

Volgens de secretaris-generaal van de VN wordt het opvolgen en rapporteren van de incidenten in Somalië sterk gehinderd door de veiligheidssituatie, de militaire operaties op het terrein en de zeer beperkte toegang tot de getroffen bevolking.²²¹

ACLED, een universitair onderzoekscentrum voor conflictanalyse, heeft, op basis van openbare informatie, een inventaris gemaakt van incidenten in Somalië in de periode van 1 juni 2017 tot en met 1 maart 2018. ACLED wijst erop dat de gegevens de prioriteiten van de mediaverslaggeving weerspiegelen en mogelijks het geweld onderschatten. Anderzijds staan sommige incidenten dubbel vermeld.²²²

ACLED ordent de gewelddadige incidenten in onder meer de volgende categorieën:

- *Battle-No change of territory* – een gevecht tussen twee gewelddadige gewapende groepen waar de controle van het betwiste gebied waarin wordt gevochten niet verandert;
- *Battle-Non-state actors overtake territory* – een gevecht waar niet-gouvernementele actoren, zoals rebellen, de controle over het gebied krijgen waarin het geweld plaatsvindt;
- *Battle-Government regains territory* – een gevecht waar de regering de controle opnieuw krijgt over een gebied;
- *Violence against civilians* – een aanval waar een gewapende/ gewelddadige groep ongewapende burgers/ niet-strijders als doelwit heeft;
- *Remote violence* beschrijft een aanval die vanop afstand wordt uitgevoerd. Voorbeelden van dit soort geweld zijn berm bommen (IED's), drone-activiteiten, lucht- en morteraanvallen. Deze vorm van geweld kan tegen mensen of infrastructuur gericht zijn.²²³

Cedoca groepeerde de gegevens van deze vijf categorieën onder de noemer geweld door de strijdende partijen (overheidstroepen, ordediensten, clanmilities en onbekende gewapende militieën).

ACLED lijst ook enkele niet-gewelddadige incidenten op. Deze worden in het kader van dit onderzoek niet in dit hoofdstuk opgenomen. Het gaat om de categorieën: *Headquarters or Base established*, *Strategic Development*, *Non-violent Transfer of Territory* en *Riots/Protest*.²²⁴

ACLED registreert ook voor ieder incident het aantal dodelijke slachtoffers. ACLED licht toe dat deze aantallen schattingen zijn. Sommige bronnen geven immers niet exact weer hoeveel doden er vallen en schrijven bijvoorbeeld enkel dat er "meerdere" zijn. In dat geval rekent ACLED er tien. Als de bronnen verschillende aantallen noemen, neemt ACLED het laagste aantal. Dit totaalcijfer van "fatalities", door ACLED opgesomd, omvat zowel burgerdoden als militairen of militieleden en dodelijke slachtoffers waarvan noch de dader noch het motief is gekend (ACLED lijst deze burgerslachtoffers wel op onder de categorie *violence against civilians*). In geval van (inter)clangeweld is het in de ACLED-data niet altijd duidelijk of het slachtoffers zijn van de strijdende militieën of clanleden (burgers).

²²¹ UN Security Council, 22/12/2016, p. 2, [url](#)

²²² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²²³ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 01/01/2017, pp. 3-4, [url](#)

²²⁴ *Riots* beschrijven een gewelddadige protestvorm of een ongeorganiseerde spontane gewelddaad tegen mensen of een eigendom door een mensenmenigte, *protest* is een niet-gewelddadige publieke betogingen vaak tegen de regering.

De oplijsting van dodelijke slachtoffers door Cedoca verschilt van deze van ACLED omdat Cedoca enkel een overzicht van de burgerdoden weergeeft. De gevallen soldaten en militieleden tijdens militaire acties zijn geen burgerslachtoffers.

Moorden waarvan noch het motief noch de dader gekend is, zijn niet meegerekend in het onderstaand overzicht. Wraakmoorden gezien deze in de context van clangeweld gebeuren, worden wel meegerekend. De dodelijke slachtoffers door (inter)clangeweld worden integraal meegerekend als burgerslachtoffers omdat de bronnen zelden speciëren of het hier om burgers gaat of leden van de clanmilities. Het totaal aantal van deze burgerslachtoffers, geeft Cedoca weer in de rechterkolom van het schematisch overzicht.

Wat de administratieve opdeling van Somaliland betreft, rekent ACLED het district Buuhoodle tot Somaliland. In het kader van dit onderzoek wordt het district Buuhoodle besproken onder de noemer betwiste gebieden gezien de geschiedenis en de recente ontwikkelingen in dit gebied (zie hoofdstukken 1.3. Betwiste Gebieden en 2.3. Betwiste Gebieden).

Wat Puntland betreft, maakt het noordelijke deel van de regio Mudug deel uit van Puntland terwijl het zuidelijke deel bij Zuid- en Centraal-Somalië hoort (zie 1.2. Puntland). Om die reden worden de gewelddaden gepleegd in de districten Hobyo en Harardhere in deze COI Focus niet meegerekend (in tegenstelling tot ACLED). Gezien de demarcatie in het district Galkayo niet duidelijk is, kan er geen onderscheid gemaakt worden tussen het gedeelte dat onder de Puntlandse administratie valt en het gedeelte dat tot de deelstaat Galmudug in Zuid- en Centraal Somalië hoort. Daarom kiest Cedoca ervoor de gewelddaden uit het hele district Galkayo op te nemen in het overzicht.

In dit hoofdstuk worden een aantal gewelddaden illustratief opgesomd en is de oplijsting niet exhaustief.

4.1. Somaliland

Somaliland			
ACLED data ²²⁵	Incidenten ²²⁶	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	43	28	10
01/06/2017 – 01/03/2018	31	18	11

De vorige verslagperiode, van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017²²⁷, telt ACLED voor Somaliland 43 incidenten waarvan er 28 geklasseerd worden als *violence against civilians*. In totaal (niet enkel *violence against civilians*, maar ook *Battle-No change of territory*) vallen er tien burgerdoden waarvan de meerderheid door clangeweld (landdisputen en wraakmoorden).²²⁸

Voor deze verslagperiode, van 1 juni 2017 tot en met 1 maart 2018, telt ACLED voor Somaliland 31 incidenten waaronder twaalf onder de noemer *Battle-No change of territory*, een incident als *remote violence* (betrof een luchtaanval door onbekenden) en achttien incidenten geklasseerd als *violence against civilians*. In totaal registreert ACLED elf dodelijke slachtoffers, allen burgers, waarvan de

²²⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²²⁶ Type incidenten: *Battle-No change of territory*, *Remote Violence* en *Violence against Civilians*. Bron: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²²⁷ Cedoca, *COI Focus Somalië. Veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland*, 18/06/2017, Brussel.

²²⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

meerderheid (zeven burgers) door onbekende gewapende groepen²²⁹ in de regio. Deze periode wordt gekenmerkt door verkiezingsgeweld en dit met een piek in de maand oktober 2017 waar er vijf incidenten worden geteld. In totaal zijn er door ACLED acht incidenten geregistreerd waar leden van de Kulmiya of Wadani partij betrokken zijn. Er valt hierbij een dode: een jongere wordt gedood tijdens een clash tussen aanhangers van de politieke partijen Kulmiye en Wadani in Boroma (de regio Awdal).²³⁰

4.1.1. Clangeweld

Er worden voor deze periode ook zes incidenten van clangeweld opgetekend door ACLED waarbij een burgerdode wordt geteld.²³¹

4.1.2. Al Shabaab

Voor deze onderzoeksperiode tekent ACLED een incident op in Hargeisa waarbij AS betrokken is. De Somalilandse politie komt in een vuurgevecht met zeven vermoedelijke AS-aanhangers wanneer ze een prominente pro-al Shabaab sheikh arresteren. Het vuurgevecht dat hierop volgde duurde een half uur waarna de sheikh kon gearresteerd worden samen met enkele aanhangers.²³²

4.2. Puntland

Puntland			
ACLED data	Incidenten ²³³	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	335	153	157
01/06/2017 – 01/03/2018	239	77	153

Voor de vorige verslagperiode (van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017) registreert ACLED in Puntland (de regio's Bari, Nugaal en de districten Jariban, Goldogob en Galkayo van de regio Mudug) in het totaal 335 incidenten. Hiervan tekent het 153 gevallen op als *violence against civilians*.

Voor deze verslagperiode, van 1 juni 2017 tot 1 maart 2018, telt ACLED voor Puntland in het totaal 512 dodelijke slachtoffers. Geweld dat ACLED onder de noemer *violence against civilians* plaatst, maakt 73 burgerdoden. Onder de categorie *Remote Violence* categoriseert ACLED geweld zoals berrmbommen en mortieraanvallen. In Puntland registreert ACLED 43 dergelijke incidenten die in totaal 116 dodelijke slachtoffers maken. Een minderheid daarvan zijn burgers: 10 burgerdoden, waarvan 5 kinderen door het ontdekken van onontplofte munitie (twee incidenten), 1 vrouw door verdwaalde kogel in de stad Galkayo en 1 prominente ouder door een UVIED²³⁴-aanval, later opgeëist door AS.²³⁵

²²⁹ De onbekende gewapende groepen zijn de ACLED-categoriën "unknown armed groups" en "unknown communal militia" in: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³³ Type incidenten: *Battle- No change of territory*, *Battle- Government regains territory*, *Remote violence* en *Violence Against Civilians*. Bron: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³⁴ UVIED: Under Vehicle Improvised Explosive Device

²³⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

Wat de militaire acties betreft (de ACLED categorieën *Battle-No change of territory* en *Battle-Government regains territory*) vinden er in totaal 89 incidenten plaats met 282 dodelijke slachtoffers waarvan Cedoca 70 klasseert als burgerslachtoffers (het merendeel door (inter)clangeweld).²³⁶

Volgens de gegevens van ACLED vindt ongeveer een derde van de gewelddaden plaats in het district Galkayo (76 op een totaal van 239).²³⁷ Omwille van de specifieke situatie in de stad Galkayo bespreekt Cedoca de stad Galkayo apart, in hoofdstuk 4.2.4 Galkayo.

Het BFA/SEM-rapport van augustus 2017 besluit dat de belangrijkste bedreiging voor de algemene veiligheid in Puntland de aanwezigheid is van AS in het Galgalagebergte en de IS-factie in het noordoosten.²³⁸

De gewelddadige incidenten worden hieronder gegroepeerd per gewapende groepering. Bij sommige gebeurtenissen is het niet duidelijk of gekend welke groepering verantwoordelijk is voor het geweld.

4.2.1. Al Shabaab

Van het totaal aantal geregistreerde gewelddaden is Al Shabaab betrokken bij 81 incidenten met in totaal 259 door ACLED geregistreerde dodelijke slachtoffers waarvan enkele burgerdoden (10). Onder de slachtoffers bevinden zich prominente leden van de samenleving, een voormalige AS-strijder en leden van de verschillende veiligheidsdiensten actief in deze regio.²³⁹ In vergelijking met de vorige verslagperiode stelt Cedoca vast dat in deze verslagperiode meer AS gerelateerde incidenten plaatsvonden in een korter tijdsbestek. In de vorige verslagperiode, van januari 2016 tot juni 2017, worden er 43 incidenten opgetekend waarin Al Shabaab betrokken is.²⁴⁰

4.2.1.1. Gerichte moorden en aanslagen

Lokale bronnen van het ACLED-onderzoeksteam melden dat Al Shabaab gerichte moorden en aanslagen heeft uitgevoerd: in Bosaso vermoorden AS-strijders de voormalige vicegouverneur van de regio Bari. In Galkayo wordt een prominente ouder door een UVIED gedood op 2 februari 2018.²⁴¹

AS voert ook executies uit: op 20 september 2017 executeert AS de sheikh Abdiweli Afyare in Galkayo. Dit incident wordt, volgens de lokale bron geconsulteerd door ACLED, vertoond op Al Andalus.²⁴²

Er doen zich ook enkele aanslagen voor in het Galgalagebergte, het Al Madowgebergte en het naburige Af Urur (dat op de weg ligt naar het Galgalagebergte) waar strijders van Al Shabaab zich verschuilen. De doelwitten zijn soldaten. Volgens gegevens verzameld door ACLED vinden er 58 incidenten plaats tussen AS en het Puntlandse leger.²⁴³

Er worden ook ontvoeringen van burgers door Al Shabaab gemeld in deze periode: op 7 januari 2018 ontvoert AS twaalf inwoners van Macag (ongeveer 30km ten zuidwesten van Bossaso). Later worden tien burgers vrijgelaten, over de twee overige zegt de lokale bron slecht dat ze naar een onbekende locatie werden gebracht.²⁴⁴

²³⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³⁷ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²³⁸ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 7, [url](#)

²³⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴⁰ Cedoca, COI Focus Somalië. Veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland, 17/06/2017, Brussel

²⁴¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴³ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴⁴ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

Lokale bronnen verzamelen informatie over de gerichte moord op een voormalige AS-strijder, “a former senior figure”, genaamd Gaddafi die wordt doodgeschoten tijdens een AS-aanval op de weg in het dorp Sugure (ongeveer 35km ten zuiden van Bossaso).²⁴⁵

4.2.1.2. Confrontaties met Puntlandse veiligheidsdiensten

In deze onderzoeksperiode is Al Shabaab ook actief in Puntland. Het voert verschillende aanslagen uit en gaat gewelddadige confrontaties aan met de Puntlandse veiligheidsdiensten. Ook wordt Al Shabaab tijdens deze periode aangevallen door de Puntlandse veiligheidsdiensten.²⁴⁶

Op 8 juni 2017 voert AS haar tot nu dodelijkste conventionele militaire aanval uit in Puntland. AS valt de Darawish militaire basis aan in Af Urur. Hierbij sterven 60 Darawish soldaten.²⁴⁷

De autoriteiten in Puntland hanteren volgens de UN Monitoring Group nog steeds hun “catch and release”-beleid: gedetineerden worden vrijgelaten ondanks geloofwaardig bewijs van banden met AS.²⁴⁸

4.2.2. IS-factie

In deze verslagperiode worden er 19 incidenten opgetekend waar de IS-factie onder leiding van Mu'min betrokken is. In totaal vallen hierbij 53 dodelijke slachtoffers waaronder 6 burgers. De Amerikaanse droneaanvallen berokkenen de meeste slachtoffers onder de IS-strijders.

Een opmerkelijk incident is de ontvoering in oktober 2017 van een man met zijn moeder in het dorp Canjeel (de regio Iskushuban) door IS. Beide burgers worden door IS gedood.²⁴⁹

Tijdens deze onderzoeksperiode is het IS onder leiding van Mu'mim nog steeds actief in de buurt van Qandala volgens het rapport van de secretaris-generaal van de VN. Op 24 juni 2017 breekt een gevecht uit tussen het IS en Darawish soldaten dat resulteert in de dood van een soldaat en een IS-strijder.²⁵⁰

Volgens de UN Monitoring Group voert het IS geen grootschalige conventionele aanvallen uit tegen de Puntlandse veiligheidstroepen sinds deze IS-factie in december 2016 Qandala heeft verloren. Het voert wel op regelmatige basis asymmetrische aanvallen uit. De groep toonde een verhoging van hun tactische capaciteiten met de aanval in januari 2017 van het International Village Hotel in Bosaso. Op 23 maart 2017 voert deze IS-groep hun eerste zelfmoordaanslag uit aan een politie checkpoint in de buurt van het Juba hotel in Bosaso. Volgens de Puntlandse autoriteiten is de ISIL-leider Abdirahman Fahiye Isse Mohamud (Darod/Harti/Deshshe)²⁵¹ de belangrijkste coördinator van deze aanval.²⁵²

Op 3 november 2017 voert de VS haar eerste gerichte drone-aanval uit tegen deze IS-factie.²⁵³ Het US Africa Commando deelt mee dat er twee droneaanvallen zijn uitgevoerd waarbij “several terrorist” in het noordoosten van Somalia werden gedood. De aanval is in onderling overleg met de Somalische regering uitgevoerd. Minstens zes raketten raken het dorp Buqa, ten noorden van Qandala. De burgemeester van Qandala, Jama Mohamed, verklaart dat door de aanval de

²⁴⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴⁷ UN Security Council, 02/11/2017, p. 11, [url](#)

²⁴⁷ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁴⁸ UN Security Council, 02/11/2017, p. 11, [url](#)

²⁴⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁵⁰ UN Security Council, 05/09/2017, p. 3, [url](#)

²⁵¹ Abdirahman Fahiye Isse Mohamud heeft volgende andere namen: Ahmed Aden, Khalid, Yaquub en Burane. In: UN Security Council, 02/11/2017, p. 15, [url](#)

²⁵² UN Security Council, 02/11/2017, p. 15, [url](#)

²⁵³ Associated Press (AP), 13/11/2017, [url](#)

dorpelingen op de vlucht sloegen.²⁵⁴ Volgens de gegevens verzameld door ACLED vinden er in de onderzoeksperiode 4 droneaanvallen plaats door het US Africa Command tegen IS.²⁵⁵

4.2.3. Clangeweld

In de verslagperiode worden 62 incidenten van clangeweld genoteerd door ACLED met een totaal aantal dodelijke slachtoffers van 139 personen waarvan niet duidelijk is of het hier om burgerdoden gaat of clanmilitieleden. Bijna een vierde van deze gewelddaden komen voor in het district Galkayo.²⁵⁶

4.2.4. Galkayo

Galkayo			
ACLED data	Incidenten ²⁵⁷	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	83	36	67
01/06/2017 – 01/03/2018	46	21	27

De vorige verslagperiode, van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017²⁵⁸, telt ACLED voor de stad Galkayo 83 incidenten waarvan er 36 geklasseerd worden als *violence against civilians*. In totaal (niet enkel *violence against civilians*, maar ook *Battle-No change of territory*, *Battle-Non state actor overtakes territory over* en *Remote violence*) vallen er 67 burgerdoden waarvan de meerderheid door clangeweld (landdisputen en wraakmoorden).²⁵⁹

Voor deze verslagperiode, van 1 juni 2017 tot en met 1 maart 2018, telt ACLED voor de stad Galkayo 46 incidenten waaronder 18 onder de noemer *Battle-No change of territory*, 7 incidenten als *remote violence* en 21 incidenten geklasseerd als *violence against civilians*. In totaal registreert ACLED 54 dodelijke slachtoffers, waaronder 27 burgers, waarvan de meerderheid door clangeweld of onbekende gewapende groepen/mannen in de regio.²⁶⁰

Volgens het BFA/SEM-rapport van augustus 2017 blijft de verdeelde stad Galkayo en haar omgeving een problematische hotspot. Steeds weer flakkeren clangevechten op, die door federalisering, (namelijk het oprichten van de federale staat Galmudug) opgehitst worden omdat zowel de grens tussen Puntland en Galmudug als het gebruiksrecht over de verschillende middelen omstreden zijn. Het lijkt erop dat deze globale context slecht een dekmantel is voor een lokaal clanconflict. In essentie gaat het volgens de onderzoeksmissie, uitgevoerd door het BFA/SEM COI-team, om kleinigheden waardoor de vijandigheden opflakkeren, om enkele percelen grond in de stad. Een keer was de aanleiding de geplande aanleg van een nieuwe straat, een andere keer de vraag voor de oprichting van een nieuwe veemarkt.²⁶¹ Op 23 november 2017 bijvoorbeeld, breken er opnieuw gevechten in deze stad waarbij, volgens de onlinekrant Garowe Online, minstens vijf doden vallen, waaronder twee militairen. Het gevecht breekt uit tussen milities die behoren tot lokale zakenlui van

²⁵⁴ Associated Press (AP) via LA Times, 03/11/2017, [url](#)

²⁵⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁵⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁵⁷ Type incidenten: *Battle- No change of territory*, *Remote violence* en *Violence Against Civilians*. Bron: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁵⁸ Cedoca, *COI Focus Somalië. Veiligheidssituatie in Somaliland en Puntland*, 18/06/2017, Brussel.

²⁵⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁶⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁶¹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 83-84, [url](#)

Puntland en Galmudug. De oorzaak is een dispuut over een gebied waar de nieuwe voedingswinkel wordt gebouwd op de stadsmarkt.²⁶²

Wanneer het tot een gewapend treffen komt tussen de strijdende partijen, worden de troepen van de GIA of het Puntlandse leger niet ingezet (ook wanneer er soms Darawish-strijders betrokken zijn bij de schietpartijen), maar veeleer de milities van de betrokken clans volgens het BFA/SEM-rapport. In Zuid-Galkayo is de GIA ook niet de feitelijke regerende partij. Daar moeten alle relevante krachten toegeschreven worden aan de clans (die weliswaar in alliantie zijn met de GIA). Het belangrijkste controlepunt op de weg in Zuid-Galkayo is bijvoorbeeld niet bezet door GIA-troepen maar veeleer door de lokale milities. Hoewel er regelmatig onderhandelingen worden georganiseerd en vredesverdragen worden ondertekend, kennen deze slechts een kortstondig succes.²⁶³ De VN probeert te bemiddelen in dit conflict.²⁶⁴

Volgens lokale bronnen geraadpleegd door de COI-onderzoekers tijdens hun gezamenlijke FFM is er in Galkayo een geringe aanwezigheid van Al Shabaab. Omdat de Noord-Zuid-route door deze stad loopt, heeft Al Shabaab er op logistiek vlak belang bij aanwezig te zijn in deze stad. In hoeverre AS zich mengt in het clangeweld in deze stad is onduidelijk. Een directe inmenging hierin lijkt onwaarschijnlijk gezien geen enkele van de strijdende partijen in Galkayo sympathiseert met AS.²⁶⁵

Het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 26 december 2017 stelt dat de situatie in Galkayo stabiel blijft maar nog steeds fragiel is. Van 5 tot 8 september 2017 zijn er vredesgesprekken tussen de autoriteiten van Puntland en Galmudug in Galkayo met als doel de bestaande akkoorden volledig te implementeren en hun vreedevolle samenwerking nog verder te promoten. In september 2017 wordt een inclusief vredescomité opgericht dat bestaat uit 32 leden ter vervanging van het *Joint ceasefire committee*. Ook wordt er besloten dat de steun aan de gezamenlijke politie door het UNSOM en AMISOM wordt verdergezet en 100 bijkomende politieagenten van Puntland en Galmudug worden opgeleid. De 200 opgeleide politieagenten voeren gezamenlijke patrouilles uit die positief onthaald worden door de lokale bevolking.²⁶⁶

4.2.5.1. Clangeweld

In de onderzoeksperiode vinden gewelddadige incidenten plaats in deze stad tussen verschillende clans en tussen deze clans en de ordediensten waarbij soms burgerslachtoffers vallen. Voor deze onderzoeksperiode telt ACLED 17 incidenten met 26 dodelijk slachtoffers wat het clangeweld in Galkayo betreft.²⁶⁷

4.2.5.2. Geweld tegen prominente personen

ACLED registreert acht incidenten waarbij AS betrokken is in Galkayo met in het totaal drie burgerdoden. Drie incidenten hebben te maken met een gerichte aanslag op leden van de Puntlandse veiligheidsdiensten. Op 1 juni 2017 doden gewapende mannen, vermoedelijk AS, een prominente ouder in de wijk Faluha in Galkayo. Een andere bron stelt dat het slachtoffer voordien een kolonel was. Verder voert AS een executie uit van sheikh Abdiweli Afyare op 20 september 2017. Op 4 november 2017 ontploft een bomauto (UVIED) met als doel de viceburgemeester van Galkayo. Hij wordt hierbij gewond. De daders blijven onbekend want de aanslag wordt niet opgeëist.²⁶⁸ Een autobom ontploft op 6 december 2017 waarbij Ali Ibrahim Ali, een

²⁶² Garowe Online, 23/11/2017, [url](#)

²⁶³ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, pp. 83-84, [url](#)

²⁶⁴ UN Security Council, [S/2017/408], 09/05/2017, p.2, [url](#)

²⁶⁵ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 84, [url](#)

²⁶⁶ UN Security Council, 26/12/2017, p. 5, [url](#)

²⁶⁷ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁶⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

politiecommissaris, stierf. Deze aanslag wordt later door AS opgeëist.²⁶⁹ Op 27 december 2017 wordt Mohamed Yousuf Adan, een hooggeplaatste officier van de Darawish strijdkracht, doodgeschoten in Noord-Galkayo. AS eist ook deze aanslag op.²⁷⁰ Begin februari 2018 ontploft de auto van militaire officier, Farah Isse Samatar, waarbij hij sterft in de wijk Israc. Puntlandse veiligheidsdiensten voeren naar aanleiding van deze autobom een zoekactie uit in deze regio. AS eist deze aanslag op.²⁷¹

4.2.5.3. Strijd tussen het Puntlandse leger en de strijdkrachten van de GIA

In Galkayo registreert ACLED, in tegenstelling tot de vorige verslagperiode, geen gevechten tussen de milities en strijdkrachten van Noord-Galkayo tegen deze van Zuid-Galkayo.²⁷²

4.2.5. Andere

Het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 9 september 2017 meldt dat er geen belangrijke piraterijactiviteiten worden opgemerkt tijdens de verslagperiode van mei-augustus 2017. Het UNSOM ondersteunt het National Security Office om een systeem uit te bouwen om incidenten op zee in kaart te brengen en coördinatiecentra op te richten.²⁷³

4.3. Betwiste gebieden

4.3.1. District Buuhoodle

In de administratieve opdeling van Puntland situeert ACLED het district Buuhoodle in het zuidwesten van het regio Togdheer. ACLED rekent dit district in haar oplijsting van gewelddaden bij Somaliland. Dit gebied, of delen van dit gebied (gezien de demarcatie niet altijd even duidelijk is) worden ook benoemd als de regio Ayn. De World Health Organisation (WHO) noemt dit gebied in een recent rapport van juni 2017 de regio Buuhoodle Ayn.²⁷⁴

²⁶⁹ Shabelle News, 06/12/2017, [url](#)

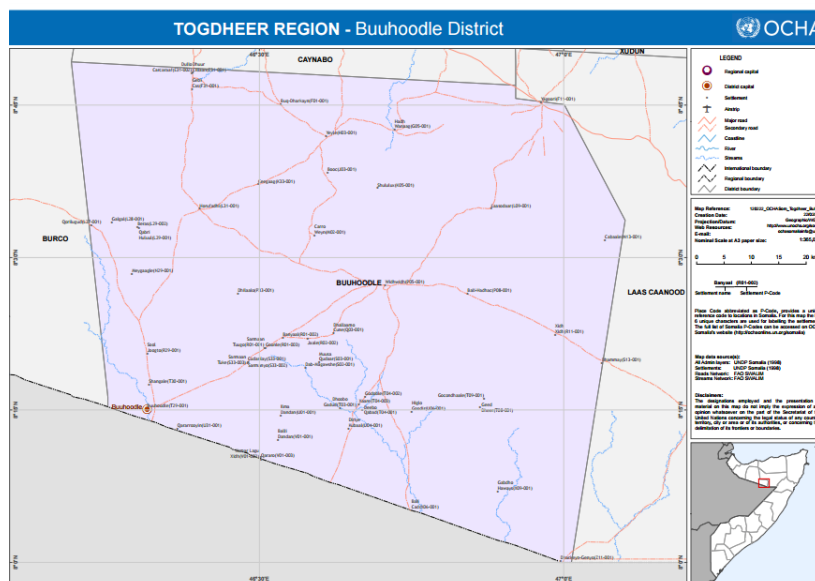
²⁷⁰ Shabelle News, 27/12/2017, [url](#)

²⁷¹ Shabelle News, 03/02/2018, [url](#)

²⁷² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁷³ UN Security Council, 05/09/2017, p. 7, [url](#)

²⁷⁴ World Health Organisation (WHO), 10/06/2017, [url](#)

Het district Buuhoodle²⁷⁵

Het district Buuhoodle			
ACLED data	Incidenten ²⁷⁶	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	10	7	8
01/01/2018 – 01/03/2018	6	1	12

Tijdens de vorige verslagperiode, van 1 januari 2016 tot 1 juni 2017²⁷⁷, telt ACLED voor het district Buuhoodle 10 incidenten waarvan er 7 geklasseerd worden als *violence against civilians*. In totaal (niet enkel *violence against civilians*, maar ook *Battle-No change of territory*) vallen er 8 burgerdoden waarvan de meerderheid door clangeweld.²⁷⁸

In dit gebied registreert ACLED voor deze verslagperiode zes incidenten waar in totaal twaalf slachtoffers vallen, allemaal burgers. Het merendeel van de dodelijke slachtoffers, negen in totaal, is te wijten aan clangeweld.²⁷⁹

4.3.1.1. De militie van Khatumo

ACLED meldt voor deze verslagperiode twee incidenten waarbij de militie van Khatumo betrokken is. Het eerste incident had plaats op 19 augustus 2017 waarbij Khatumo strijdkrachten het Somalilandse leger aanvielen in Buuhoodle. Dit geweld wordt gezien in de context van de verkiezingsvoorbereidingen.²⁸⁰

Op 29 september 2017 vallen gewapende mannen, die volgens de lokale bron hoogstwaarschijnlijk Khatumomilities zijn, een hotel in de stad aan waar de president van Khatumo verbleef waarbij ze de

²⁷⁵ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 22/02/2012, [url](#)

²⁷⁶ Type incidenten: *Battle-No change of territory* en *Violence against civilians*. Bron: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁷⁷ Cedoca, 18/06/2017, Brussel.

²⁷⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁷⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

auto van de president stalen. Later bleek dat deze mannen ontstemd waren doordat hun lonen de voorbije acht maanden niet uitbetaald waren.²⁸¹

4.3.1.2. Clangeweld

ACLED lijst ook drie incidenten van clangeweld op. De (sub-)clans die in deze context worden opgelijst zijn de subclan van de Dhulbahante-Reer Hagar, de clan van de Dhulbahante-Cigaale Cali en de subclan van de Dhulbahante-Ali Geri.²⁸²

4.3.2. Sool

Sool			
ACLED data	Incidenten ²⁸³	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	54	25	10
01/06/2017 – 01/03/2018	29	9	12

In de regio Sool telt ACLED 29 incidenten tijdens de verslagperiode, waarvan 9 geklasseerd worden als *violence against civilians*. In totaal vallen 38 dodelijke slachtoffers waarvan 12 burgerdoden. Burgers worden in de regio Sool slachtoffer van gewelddaden door clangeweld (7 incidenten), de Somalilandse politie (een casus) en bij drie incidenten sterven burgers door het ontploffen van achtergelaten oorlogsmateriaal, zoals een landmijn, een granaat en een IED verstoppt in het wegdek.²⁸⁴

Er zijn sporadische gevechten tussen de Somalilandse legertroepen en deze van Puntland met een piek in januari 2018 in Tukarak.²⁸⁵

Het Somalilandse leger komt ook twee keer in aanraking met het Dulbahante Liberation Front (DLF) en dat in de maand augustus 2017. In beide gevallen gaat het om verkiezingsgeweld: het DLF valt op 12 augustus 2017, bijvoorbeeld, een konvooi aan dat kieskaarten transporteert in de buurt van Holhol (Las Anod). Het Somalilandse leger, dat het konvooi escorteert, slaat deze aanval af. Een soldaat sterft bij deze actie.²⁸⁶

4.3.3. Sanaag

Sanaag			
ACLED data	Incidenten ²⁸⁷	Violence against civilians	Burgerslachtoffers
01/01/2016 – 01/06/2017	39	18	33
01/06/2017 – 01/03/2018	22	6	42

In de regio Sanaag telt ACLED 22 incidenten tijdens de verslagperiode, waarvan zes geklasseerd worden als *violence against civilians*. In totaal vallen 42 dodelijke slachtoffers, volgens ACLED, allen burgerdoden. Twintig van deze burgers zijn allen slachtoffers van een gewapend treffen tussen de

²⁸¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸³ Type incidenten: *Battle- No change of territory, Battle- Government regains territory, Remote violence en Violence Against Civilians*. Bron: Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁴ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁷ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

subclan Biciido (van de clan van de Habar-Jeclo) en de subclan Sacad (van de clan van de Habar Yonis) in het dorp Dararwayne (ongeveer 104 km ten zuiden van Eel Afweyn). Ongeveer 20 personen lieten het leven en meer dan 30 Somalilandse soldaten worden ingezet in dit dorp om verdere gevechten te voorkomen. Een avondklok wordt ingesteld om nog meer geweld te voorkomen.²⁸⁸

4.3.3.1. Clanconflicten

Meer dan de helft van de conflicten in de regio Sanaag betreft geweld tussen de verschillende (sub)clans waarbij in totaal 42 doden vallen.²⁸⁹

4.3.3.2. Al Shabaab

Tijdens de onderzoeksperiode worden er geen gewelddadige acties van Al Shabaab gemeld. Wel registreert ACLED een incident waar een konvooi van de Puntlandse veiligheidsdienst op 13 juni 2017 door een IED geraakt wordt. Er zijn geen gegevens bekend over het aantal slachtoffers. AS eist deze aanval op.²⁹⁰ AS voert in deze periode geen gerichte aanslagen uit.²⁹¹

4.3.3.3. Andere

Eind oktober 2017, en in het kader van de presidentiële verkiezingen in Somaliland, komt het twee keer tot een gewelddadig treffen tussen de milities van de Wadani politieke partij en deze van de Kulmiye partij. Er vallen geen doden.²⁹²

²⁸⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁸⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁹⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁹¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

²⁹² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

5. Doelwitten van het geweld

In Somalië worden volgens HRW burgers gedood en verwond door veiligheidsdiensten gedurende gevechten over grondbezit, tijdens controles aan wegversperringen en checkpoints, ontwapeningsoperaties en het verstrekken van (voedsel)hulp. Er worden door HRW geen specifieke voorbeelden gegeven voor Puntland, Somaliland en de betwiste gebieden. De Puntland Intelligence Service (PIS) die opereert zonder een legale autoriteit, neemt burgers op willekeurige grond gevangen en detineert mensen zonder formele aanklacht of toegang tot een advocaat of familie. De inlichtingendienst foltert en mishandelt personen die verdacht worden van terroristische activiteiten om getuigenissen af te dwingen of informatie te verkrijgen.²⁹³

De UN Monitoring Group stelt vast dat in het algemeen en in heel Somalië het absolute niveau van geweld tegen burgers sinds 2013 constant is gebleven. De proliferatie van gewapende actoren en de inzet van meer destructieve oorlogsmethoden hebben echter de dodelijke tol (d.w.z. het aantal dodelijke slachtoffers per gebeurtenis) van aanvallen op burgers verhoogd.²⁹⁴ Verder stelt de UN Monitoring Group dat AS de lokale bevolking strenger bestraft wanneer een persoon verdacht wordt van spionage, desertie of het niet naleven van de sharia door middel van onthoofding, stenigen of amputaties. De UN Monitoring Group stelt dat dit een reactie kan zijn tegen de groeiende aanwezigheid van IS. De UN Monitoring Group geeft geen voorbeelden van dergelijke incidenten in Puntland of Somaliland.²⁹⁵

Volgens informatie van verschillende bronnen geconsulteerd door het BFA/SEM-onderzoeksteam lopen burgers een risico om door AS te worden gevisieerd wanneer zij door AS gezien worden als zijnde spionnen, collaborateurs of afvalligen.²⁹⁶ AS-deserteurs uit Puntland en Somaliland worden, volgens ICG geïnterviewd door het BFA/SEM team, niet beschouwd als kwetsbaar voor vervolging door AS in Somaliland en Puntland. Deserteurs die komen uit Centraal-of Zuid-Somalië bevinden zich in een moeilijke positie in Somaliland gezien zij niet weten wie ze kunnen vertrouwen of wie er gelinkt is met AS.²⁹⁷

Dit hoofdstuk analyseert de informatie over slachtoffers van het geweld. Deze analyse gaat over de periode van 1 juni 2017 tot 1 maart 2018.

5.1. Somaliland

In Somaliland vinden tijdens de verslagperiode gewelddadige confrontaties plaats, waarbij doden en gewonden vallen, tussen:

- onbekende gewapende groepen en burgers (zeven incidenten waarbij telkens een burger sterft);
- rivaliserende politieke partijen namelijk de regerende partij Wadani en de oppositiepartij Kulmiye (1 incident met 1 burgerdode tot gevolg);
- clangeweld (1 incident)²⁹⁸

²⁹³ Human Rights Watch (HRW), 18/01/2018, [url](#)

²⁹⁴ UN Security Council, 02/11/2017, p. 42, [url](#)

²⁹⁵ UN Security Council, 02/11/2017, p. 43, [url](#)

²⁹⁶ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 36, [url](#)

²⁹⁷ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 41, [url](#)

²⁹⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

5.2. Puntland

In Puntland vinden tijdens de verslagperiode gewelddadige confrontaties plaats, waarbij doden en gewonden vallen, tussen:

- de verschillende clanmilities onderling;
- de Puntlandse Darawish en AS;
- de IS-factie onder leiding van Mu'min en de Puntlandse ordetroepen;
- US Africa Command en IS door middel van droneaanvallen;
- Puntlandse politiediensten onderling;
- Somalilandse en Puntlandse ordediensten onderling;
- er gebeuren ook aanslagen en gerichte moorden door AS en sommige clanmilities op prominente leden van de regering of ordediensten

De meeste doden vallen bij een AS aanval op een Darawish basis in Af-Urur waarbij 50 Darawish soldaten stierven en 23 AS-strijders. Meer dan 38 soldaten waren gewond.²⁹⁹

Tijdens deze onderzoeksperiode sterven volgens ACLED de meeste burgerdoden door clangeweld. Het meest aantal dodelijke incidenten hebben plaats in Galkayo (10), gevolgd door Bosaso (5) en Garowe (2).³⁰⁰

Zowel AS als IS voeren enkele acties uit waarbij burgerdoden vallen: IS voert een ontvoering uit in Iskushuban waarbij beide slachtoffers later ook worden gedood. Leden van IS vallen een koffiebar in Bosaso aan waarbij een burger sterft en twee gewonden vallen, waaronder een politieagent.³⁰¹ AS vermoordt de voormalige vicegouverneur van Bari op 7 augustus 2017. De vermoedelijke dader wordt later gearresteerd.³⁰² In totaal pleegt AS vijf incidenten waar burgerslachtoffers bij vallen; dit vooral in Bosaso (3) en Galkayo (2).³⁰³

5.3. Betwiste gebieden

De regio van de betwiste gebieden heeft in het noorden van Somalië het meest te lijden onder de droogte (zie hoofdstuk 7). Volgens een algemeen rapport van december 2017 van het UNSOM en UNCHR, over de bescherming van de burgerbevolking in Somalië, nemen de clanconflicten toe door de droogte omwille van de competitie voor de bestaansmiddelen. Deze conflicten worden uitgebuit door anti-gouvernementele elementen om de regio verder te destabiliseren, de vooruitzichten op een langdurige vrede te verminderen en de bescherming van de burgerbevolking te verzwakken.³⁰⁴

In de regio Sool (met inbegrip van het district Buhoodle) vallen er twaalf burgerdoden waardoor de meerderheid door clangeweld en in Las Anod (district Lascaanod).³⁰⁵

In de regio Sanaag is er een incident in januari 2018 waarbij 20 doden vielen in een gevecht tussen de subclans van de Habar-Jeclo en van de Habar-Yonis. Het is niet duidelijk of deze slachtoffers burgers zijn of leden van de beide subclanmilities.³⁰⁶

²⁹⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰³ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰⁴ UNISOM, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), 10/12/2017, [url](#)

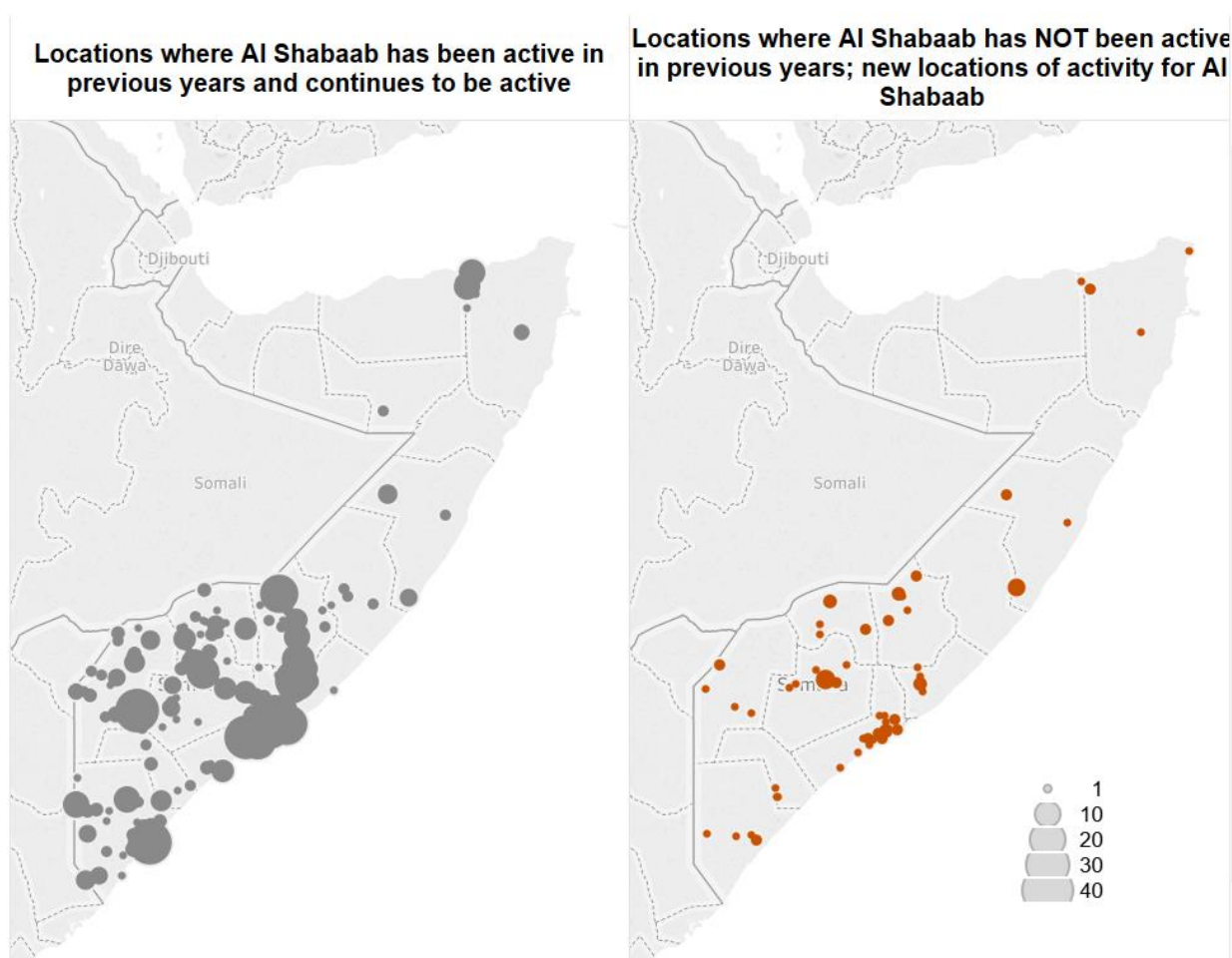
³⁰⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

6. Geografische verdeling van het geweld

6.1. Somaliland

De gewelddadige incidenten tussen personen van verschillende clans doen zich verspreid over Somaliland voor. Verkiezingsgeweld, zonder dodelijke slachtoffers, vindt plaats in Hargeisa (drie incidenten), Oodweyne (twee incidenten), Berbera (een incident) en Burao (een incident).³⁰⁷

6.2. Puntland

Overzicht aanwezigheid van AS gepubliceerd door ACLED.³⁰⁸

³⁰⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰⁷ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³⁰⁸ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

AS is vooral actief in de stad Bosaso (7 incidenten) gevolgd door Galkayo (4 incidenten). De Darawish voert voornamelijk haar acties tegen AS uit in Bosaso en het Galgalagebergte. AS voert vier asymmetrische aanvallen uit op de Darawish basis in Af Urur (het district Iskushuban) tijdens de verslagperiode.³⁰⁹

IS voert haar kleinschalige operaties vooral uit in en rond de stad Qandala (6 van de 9 geregistreerde asymmetrische aanvallen). Drone-aanvallen tegen IS hebben plaats in de buurt van Qandala.³¹⁰

Meer dan de helft van het (inter)clangeweld wordt in deze onderzoeksperiode geregistreerd in en rond de stad Galkayo.³¹¹

6.3. Betwiste Gebieden

In de drie regio's wordt geweld tussen personen van verschillende clans gemeld.

Op de vooravond van de verkiezingen vermeerdert het Puntlandse leger haar aanwezigheid in Tukarak in de buurt van Buhoodle (in de regio Togheer). Hierdoor komt het tot gewapende feiten met de Somalilandse legertroepen met een piek in januari 2018.³¹²

De Khatumo milities zijn actief in Lascaanaad, Ceerigaabo en Buhoodle. Clangeweld komt verspreid over het hele gebied voor zoals in Adhicaadeeye, Afweyn, Badhan, Bixin, Buuhoodle, Ceel Maygaagle, Ceerigaabo, Damale, Dararweyne, Las Anod en Xagare.³¹³

³⁰⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³¹⁰ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

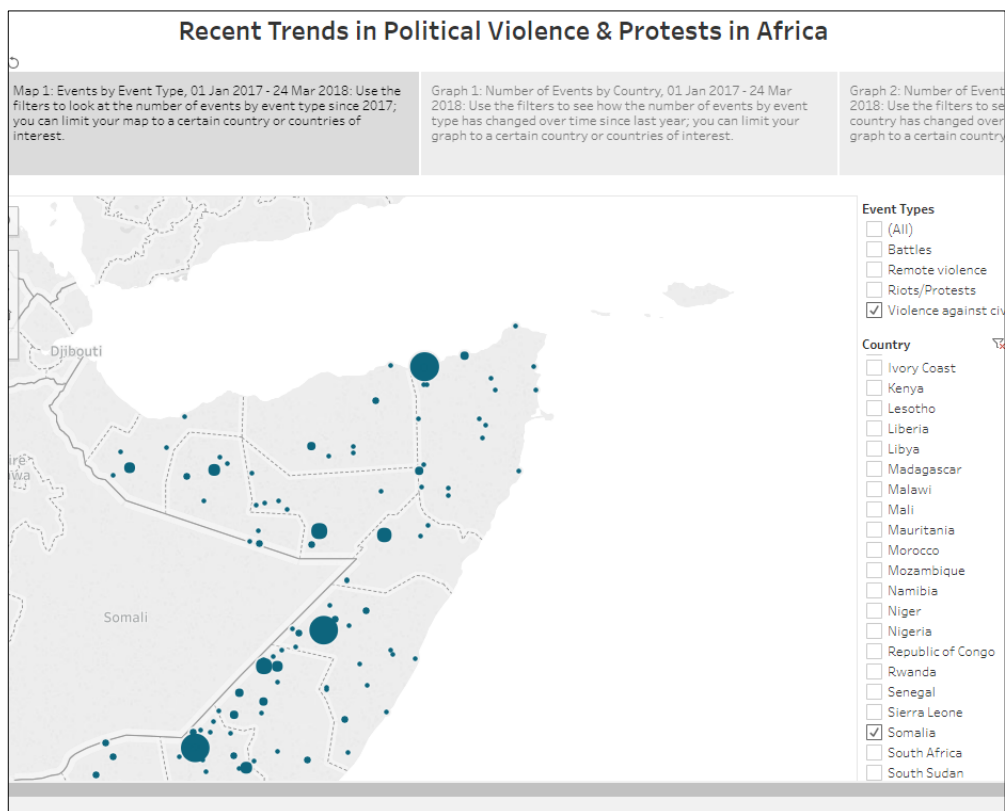
³¹¹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³¹² Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

³¹³ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), 24/03/2018, [url](#)

6.4. Overzicht geografische verdeling van het geweld

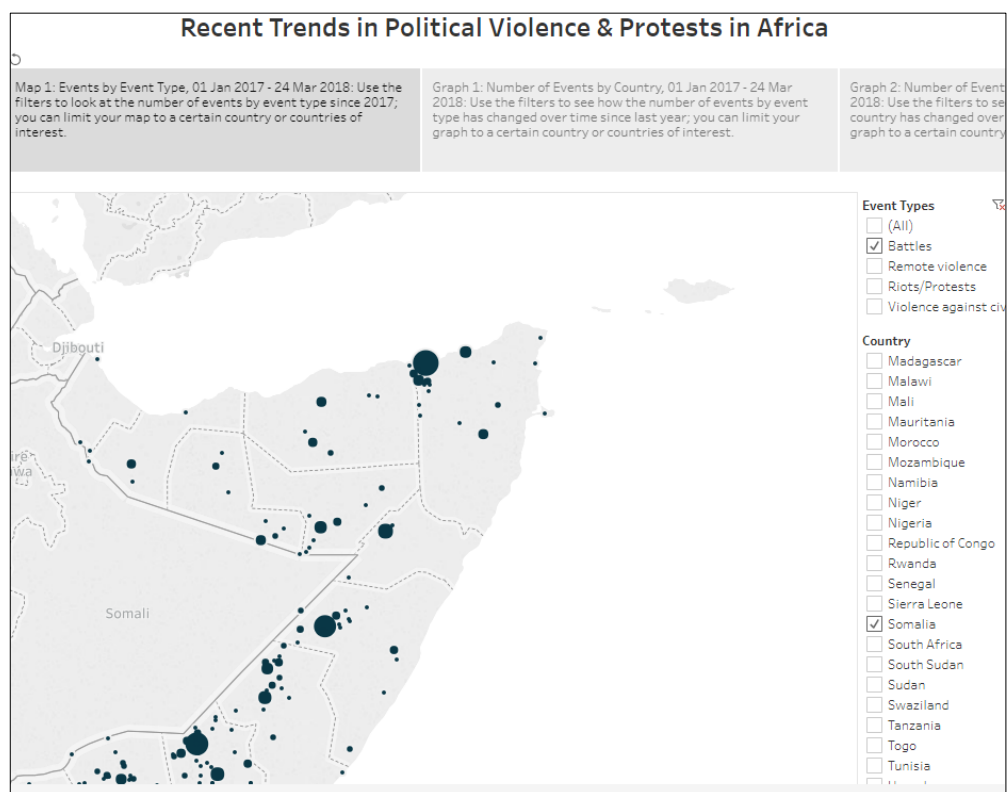
6.4.1. De categorie "violence against civilians"

ACLED, Categorie "Violence against civilians" in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn, 01/01/2017 tot 24/03/2018³¹⁴

³¹⁴ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., [url](#)

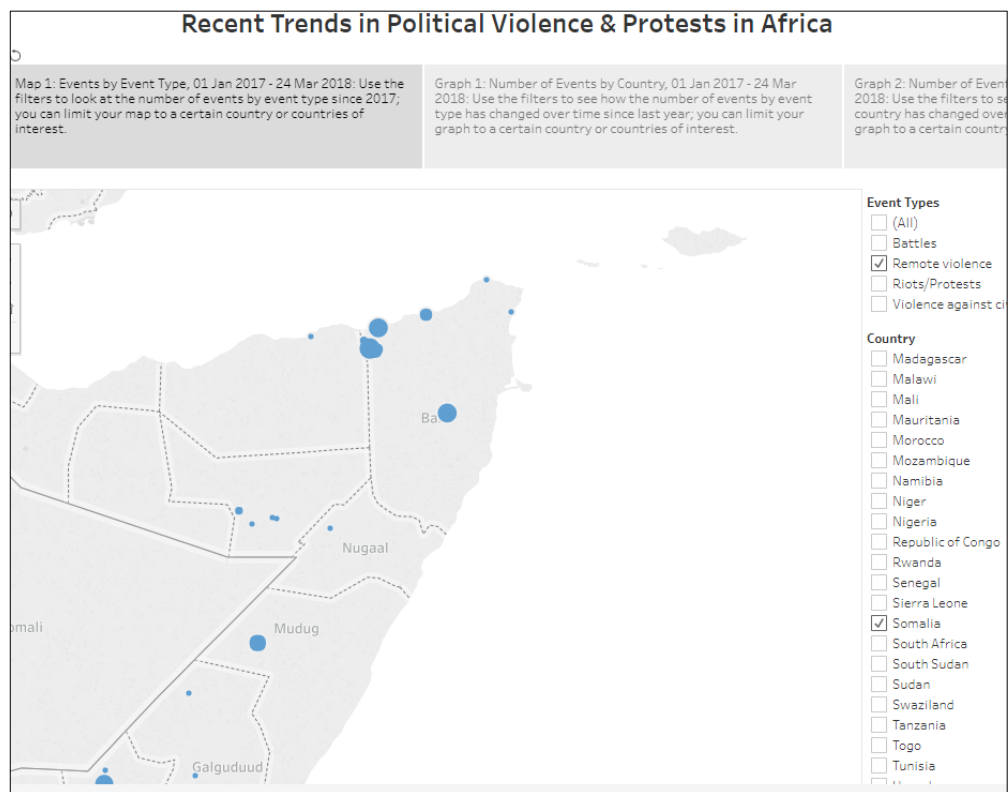
6.4.2. De categorie "battles"

ACLED, Categorie "battles" in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn, 01/01/2017 tot 24/03/2018³¹⁵

³¹⁵ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., [url](#)

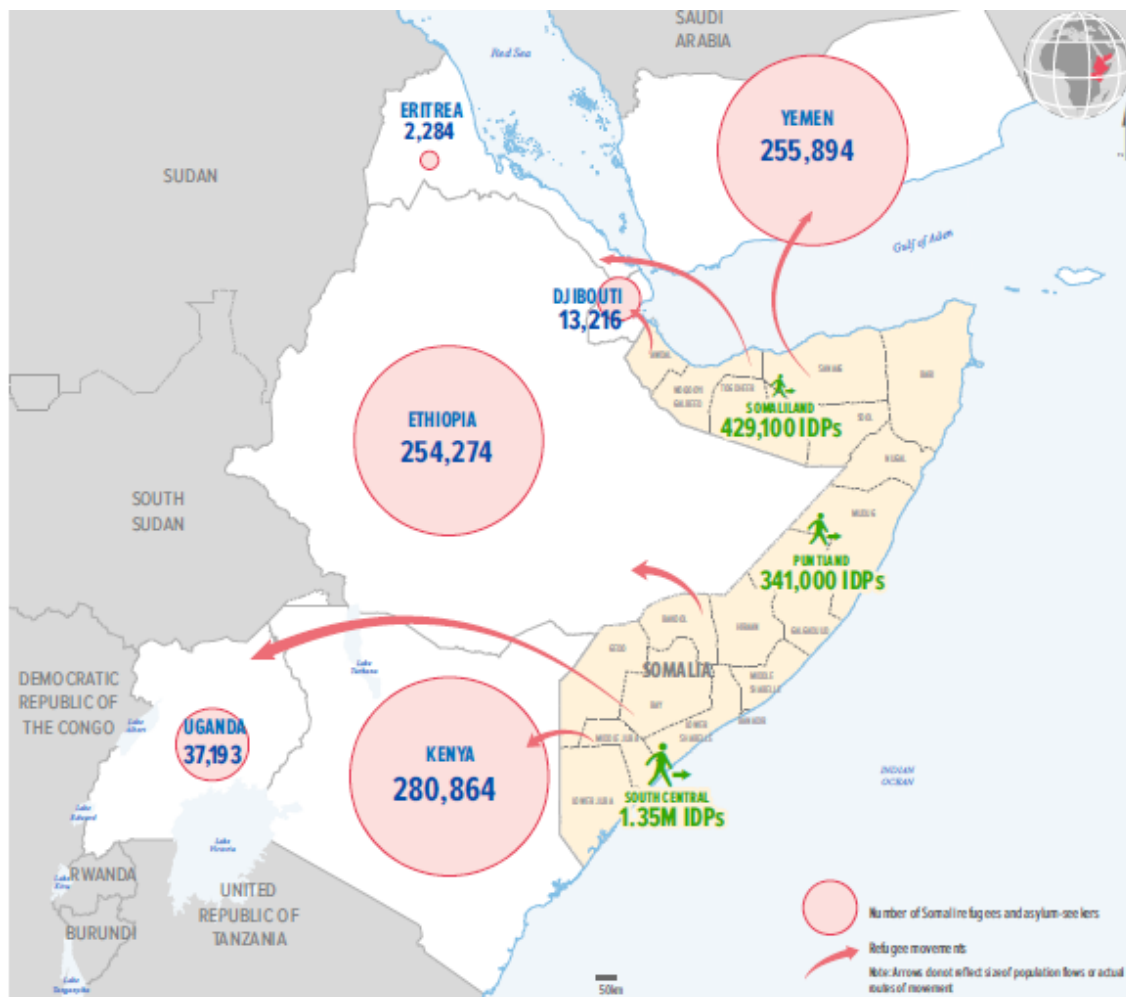
6.4.3. De categorie "remote violence"

ACLED, Categorie "remote violence" in Somaliland, Puntland en Sool, Sanaag en Cayn, 01/01/2017 tot 24/03/2018³¹⁶

³¹⁶ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), s.d., [url](#)

7. Verplaatsingen van de bevolking

Overzicht van het aantal Somalische vluchtelingen, asielzoekers en ontheemden op 31 januari 2018³¹⁷

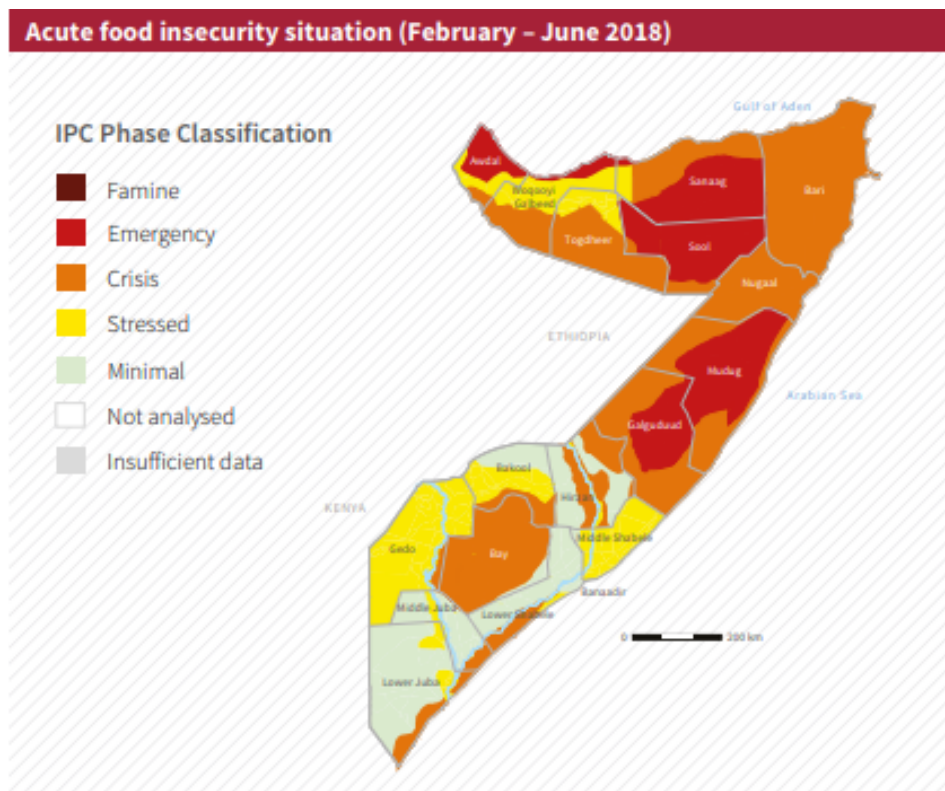
Deze kaart van UNHCR toont het totaal aantal IDP's in Puntland en Somaliland in januari 2018. Het toont ook het aantal Somalische vluchtelingen in de buurlanden, zonder onderscheid volgens de regio van herkomst in Somalië.³¹⁸

UNOCHA schrijft in haar analyse van de humanitaire situatie in Somalië van maart 2018 dat naast de jarenlange conflicten en de marginalisatie van de bevolking, ook de aanhoudende droogte in de regio een reden is waarom Somali's zich het afgelopen jaar verplaatsen en nog zullen verplaatsen. Door de globale klimaatverandering stelt dit rapport dat de droogtes frequenter zullen voorkomen en toenemen in intensiteit. De actuele droogte, dat al vier regenseizoenen aanhoudt, heeft de

³¹⁷ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) via Comprehensive Refugee Response Network Framework (CRRNF), 31/01/2018, [url](#)

³¹⁸ United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) via Reliefweb, , 21/03/2018, [url](#)

bestaansmiddelen vernietigd, een massale ontheemding veroorzaakt en de veerkracht en de overlevingsmechanismen van de bevolking uitgeput.³¹⁹

Acute voedselschaarste (februari - juni 2018),
Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) ³²⁰

De impact van de droogte, in combinatie met de kwetsbaarheid van de bevolking door de conflicten, betekent dat de seizoensgebonden verbetering fragiel is en dat een snelle verslechtering van de situatie een reële dreiging blijft in verschillende gebieden wanneer er geen significante humanitaire hulp wordt geboden. Hoewel het FSNAU in haar analyse van het post-Dyr³²¹ seizoen van februari – juni 2018 een lichte verbetering voorspelt in vergelijking met 2017, vereist een substantieel herstel in Somalië een periode van gunstige seizoenen en verbeterde stabiliteit wat volgens het OCHA onwaarschijnlijk lijkt gezien de conflictueuze situatie doorheen het land.³²²

In december 2017 roept de Puntlandse regering de noodtoestand af door de aanhoudende droogte. Volgens de regering lijden 34.000 huishoudens in de regio door de droogte, 70% van Puntland kampt met extreme droogte en het is onwaarschijnlijk dat er veel regen zal vallen in de komende vijf maanden. De regering lanceert om die reden een oproep voor meer humanitaire hulp.³²³

³¹⁹ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/03/2018, p. 3, [url](#)

³²⁰ Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), 2018, [url](#)

³²¹ Het Somalisch klimaat bevat vier seizoenen waarvan twee regenseizoenen afgewisseld met een droogte periode: *Gu* (regenseizoen van april tot en met juli), *Hagaa* (droog seizoen van augustus tot en met september), *Deyr/ Dyr* (regenseizoen van oktober tot en met december) en *Jilaal* (droog seizoen van januari tot en met maart) in: Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), s.d., [url](#)

³²² United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/03/2018, p. 3, [url](#)

³²³ Horsheed Media, 06/12/2017, [url](#)

Hoewel de ontheemding gelinkt aan de droogte volgens OCHA eind 2017 vermindert is er weinig bewijs dat er nu IDP's terugkeren of dit plannen te doen. De ontheemdingstrend vertoont in januari 2018 een lichte stijging en blijft een bezorgdheid doorheen 2018.³²⁴ OCHA verklaart in haar maandelijks overzicht van februari 2018 dat door de ernstige droogte de humanitaire situatie in delen van Somalia is verergerd. De autoriteiten in Somaliland en Puntland hebben opgeroepen tot dringende humanitaire hulp. Het watertekort heeft geleid tot een "stress induced migration of pastoralist communities in search of water and pasture in several areas".³²⁵

Begin maart 2018 stelt het OCHA dat de verplaatsing van Somali naar de steden en verstedelijkte gebieden is verminderd maar niet gestopt. Momenteel zijn er 2.1 miljoen mensen ontheemd in Somalië waarvan meer dan 1 miljoen in 2017 hun thuis verlieten tengevolge van de droogte, conflict of een gebrek aan toegang tot humanitaire hulp. Van deze IDP's heeft 40 % humanitaire hulp nodig.³²⁶

Wat de algemene mobiliteit in heel Somalië betreft, stelt het recentste rapport van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken dat er doorheen Somalië *checkpoints* geïnstalleerd zijn door regeringstroepen, regeringsgezinde milities, gewapende milities, clanfacties en Al Shabaab. Deze *checkpoints* verhinderen de mobiliteit en inwoners worden er blootgesteld aan plundering, afpersing, pesterijen en geweld. Wegblokkades bemand door gewapende actoren en aanvallen op humanitair personeel beperken ernstig de bewegingsvrijheid en de levering van hulpgoederen in zuidelijke en centrale sectoren in het land.³²⁷

7.1. Somaliland

Volgens het recentste rapport van USDOS, van maart 2017, verbiedt Somaliland de toegang tot Somaliland van federale ambtenaren, inclusief deze van Somalilandse origine die beweren de belangen van Hargeisa te verdedigen in Mogadishu. Het verbiedt ook zijn inwoners om naar Mogadishu te reizen om deel te nemen aan het federale regeringsproces of culturele activiteiten.³²⁸

Volgens bronnen geconsulteerd door het BFA/SEM-onderzoeksteam, zoals het Norwegian Refugee Council (NRC), bevinden zich in Somaliland een aantal permanente wegversperringen om de criminaliteit en het terrorisme te bestrijden. Er zijn, onder andere, drie wegversperringen tussen Hargeisa en de stad Wajaale aan de grens met Ethiopië en tien tot vijftien wegversperringen tussen Laascaanood en Hargeisa. Deze wegversperringen worden bemand door de politie.³²⁹

Wat conflict gerelateerde migratie betreft, vluchten in januari 2018 honderden inwoners van Tukarak (de regio Sool) naar de buitenwijken door het geweld in deze stad.³³⁰ In haar overzicht van februari 2018 publiceert UNHCR dat er grootschalige ontheemding werd vastgesteld (9.000 personen) in het district Las Caanood (regio Sool) van het dorp Tukarak door de voortdurende spanning tussen het leger van Puntland en Somaliland.³³¹ Volgens Puntlandse minister van Binnenlandse Zaken was 80 % van de bevolking van dit dorp ontheemd en gevlucht naar Boocame, Dhuumod Jabay, Kurso Dabaley, Talees, Faleydhale, Godqaboobe en Buuro-wadal.³³²

³²⁴ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/03/2018, p. 5, [url](#)

³²⁵ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 16/03/2018, [url](#)

³²⁶ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), 06/03/2018, p. 5, [url](#)

³²⁷ US Department of State (USDOS), 03/03/2017, [url](#)

³²⁸ US Department of State (USDOS), 03/03/2017, [url](#)

³²⁹ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 96, [url](#)

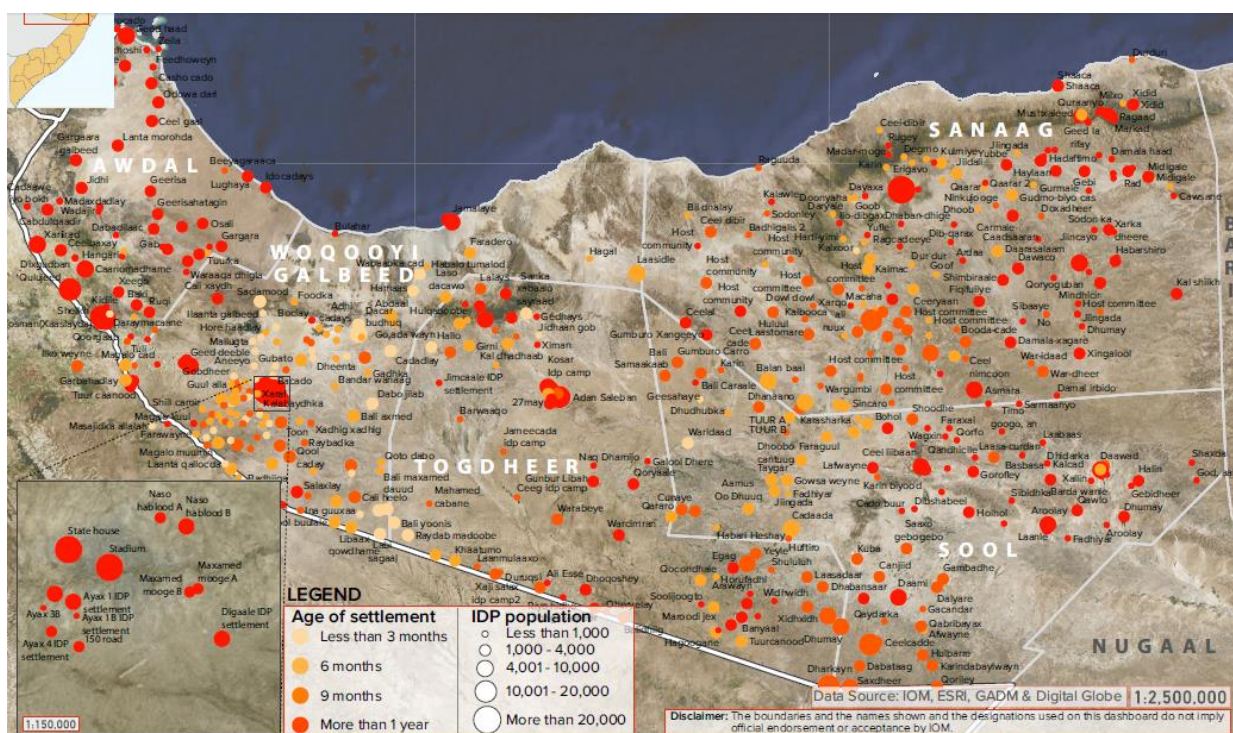
³³⁰ ACAPS, laatste update: 20/03/2018, [url](#)

³³¹ United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), s.d., [url](#)

³³² Ministry of Interior Puntland, 13/02/2018, [url](#)

OCHA stelt, in haar analyse van de humanitaire situatie in Somalië van maart 2018, dat de betwiste gebieden Sool en Sanaag nog steeds "severe critical geographic priorities" blijven dit door de droogte enerzijds en de militaire spanning in de regio anderzijds.³³³

In de afgelopen jaren zijn in de districten van Somaliland personen gehuisvest die ontheemd waren als gevolg van conflicten en onveiligheid of droogte uit heel Somaliland. Hargeisa, Laas Caanood en Borama hebben het grootste aantal ontheemden en het Stadium IDP-kamp is het grootste qua aantal met meer dan 34.000 ontheemden, gevolgd door Statehouse en Erigavo met elk meer dan 25.000 IDP's.³³⁴

IOM, IDP-populatie in Somaliland en de regio's Sool en Sanaag³³⁵

Er komen nog steeds vluchtelingen uit Jemen aan in het noorden van Somalië. Zo zijn er in februari 2018 in totaal 5.198 Jemenitische vluchtelingen en asielzoekers in het district Woqooyi Galbeed, goed voor het hoogste aantal in Somalië. Er wordt een totaal van 1.788 terugkeerders naar Jemen geregistreerd (van 2014 tot 2018).³³⁶

³³³ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), p. 3, [url](#)

³³⁴ USAID, 11/2017, [url](#)

³³⁵ International Organization for Migration (IOM), 08/01/2018, [url](#)

³³⁶ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), 20/03/2018, [url](#)

7.2. Puntland

NRC schrijft in maart 2015 op basis van een studie op het terrein in december 2014 dat het merendeel van de IDP's in Puntland afkomstig is uit Zuid-Somalië. Slechts een klein deel is afkomstig van elders in Puntland. In beide gevallen zijn ze op de vlucht geslagen voor conflict, onveiligheid, droogte en daaropvolgend verlies van bestaansmiddelen. In 2012 heeft de Puntlandse overheid een ontwerp van beleid voor IDP's opgesteld, waarin het recht op een permanent verblijf in Puntland is vastgelegd. Samen met UNHCR en internationale ngo's wil de overheid werken aan de lokale integratie van de IDP's. In het rapport van maart 2015 beschrijft en analyseert NRC de praktische en wettelijke uitdagingen van de implementatie.³³⁷

In de onderzoeksperiode zijn, zoals ook in 2016, droogte, onveiligheid en conflict nog steeds de voornaamste katalysatoren van ontheemding.³³⁸

In juni 2017 stelt UNOCHA in haar *State-level drought analysis* dat sinds de wegblokkades in Galkayo zijn verwijderd op 29 maart 2017 het transport van goederen en diensten is verbeterd. Er is vrij verkeer van mensen en commerciële transport tussen Noord- en Zuid-Galkayo. De verwijdering van de wegblokkades heeft tot gevolg dat de marktprijzen van goederen en voedsel opnieuw genormaliseerd zijn. Humanitaire hulpgoederen bereiken, volgens de analyse van UNOCHA, vlot Zuid-Galkayo.³³⁹

Ambtenaren van de GIA weigeren de inwoners van Puntland toegang doorheen 2016 en blijven autobestuurders met een Puntlandse nummerplaat arresteren. Deze praktijk is in januari 2015 begonnen, wanneer een voormalig verkeerssupervisor van Galmudug aankondigt dat bestuurders van voertuigen met een Puntlandse nummerplaat kunnen beboet, gearresteerd en opgesloten worden voor 24 uur.³⁴⁰ Cedoca kon tijdens de onderzoeksperiode geen nieuwe informatie vinden.

Puntlandse autoriteiten blijven, volgens het rapport van de UNDOS van maart 2017, het transport van goederen bannen via de weg van de haven in Berbera in Somaliland naar de steden in Puntland, inclusief Garowe en Galkayo. Deze ban beperkt de mogelijkheden van hulpverleners om hulpgoederen te leveren aan de kwetsbare Puntlandse bevolking.³⁴¹ Cedoca vindt in de geraadpleegde bronnen geen recente informatie over deze ban. Volgens de analyse van ACAPS van maart 2018 zijn de drie wegen die het meest getroffen zijn door de onveilige situatie: Beledweyne – Bulo-Burte – Mogadishu, Mogadishu – Baidoa – Doolow en Mogadishu – Barawe – Kismayo. Hierdoor is het transport van hulpgoederen er erg moeizaam verloopt of onmogelijk.³⁴²

De logistieke onderzoeksdienst van de internationale hulporganisatie World Food Programme (WFP) publiceert in juni 2017 een kaart dat de bereikbaarheid via de wegen doorheen Somalië samenvat. Wat Puntland en Somaliland betreft, worden de verbindingswegen als toegankelijk aangeduid, behalve de weg tussen Burao, Laascaanood en Garowe (gedeeltelijk toegankelijk).³⁴³

³³⁷ Norwegian Refugee Council (NRC), 03/2015, [url](#)

³³⁸ UNHCR, 25/02/2018, [url](#)

³³⁹ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UN OCHA) via Somalia NGO Consortium, 10/06/2017, [url](#)

³⁴⁰ US Department of State (USDOS), 03/03/2017, [url](#)

³⁴¹ US Department of State (USDOS), 03/03/2017, [url](#)

³⁴² ACAPS, 07/03/2018, [url](#)

³⁴³ World Food Programme (WFP) – Logistics Cluster, 14/06/2017, [url](#)

Bereikbaarheid wegnnet in Somalia, WFP, 14/07/2017³⁴⁴

In Khatumo is het verkeer van mensen en goederen niet beperkt. Volgens bevindingen van het BFA/SEM-onderzoeksteam, kunnen mensen naar Laascaanood reizen en zelfs verder naar Garowe. De mensen reizen in deze omgeving alsof er geen conflict is.³⁴⁵

³⁴⁴ World Food Programme (WFP) – Logistics Cluster, 14/06/2017, [url](#)

³⁴⁵ Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), 08/2017, p. 102, [url](#)

Samenvatting

Tijdens de verslagperiode van 1 juni 2017 tot 1 maart 2018 hebben in Puntland, Somaliland en de betwiste gebieden gewelddadige incidenten plaatsgevonden. De gewelddaden die zich hebben voorgedaan in deze periode kunnen in vijf categorieën worden onderverdeeld: aanslagen en gerichte moorden, confrontaties met Al Shabaab (enkel in Puntland), gewelddadige acties van de IS-factie (enkel actief in Puntland), geweld tussen clanmilities en confrontaties tussen verschillende ordediensten. Als gevolg van dit geweld in de regio vallen er soms burgerslachtoffers en slaan inwoners op de vlucht waardoor ze (tijdelijk) ontheemd zijn, zoals in het dorp Tukarak (in de regio Sool) begin 2018. In het algemeen, stellen verschillende bronnen, gaan alle strijdende partijen zich te buiten aan ernstige misbruiken tegen de burgers gedurende de gevechten en in de door hen gecontroleerde gebieden.

Verschiedende bronnen beschrijven de veiligheidssituatie in de gebieden die Somaliland onder controle heeft als stabiel. Er doet zich geweld voor door de verschillende clans en de milities van Khatumo waarbij soms burgerdoden vallen. Momenteel is noch AS, noch IS onder leiding van Mu'mim actief in Somaliland (in vergelijking met de situatie in Puntland). Een executie van een voormalige AS-strijder in Hargeisa wijst volgens bepaalde bronnen op de eerder verborgen aanwezigheid van AS in Hargeisa. De veiligheidssituatie blijft relatief stabiel in Somaliland gedurende deze verslagperiode. Wel was er wat onrust voor en na de presidentiële verkiezingen van november 2017: voornamelijk protesten door supporters van de oppositiepartijen. Op 13 december 2017 wordt de verkozen president Musa Bihi Abdi (Kulmiye) ingezworen.

Wat Puntland betreft zijn er vier variabelen die de stabiliteit in de regio negatief kunnen beïnvloeden: de aanwezigheid van AS, de activiteiten van IS, het drukken van valse munten door de overheid (met een deflatie tot gevolg) en het niet uitbetalen van de soldij (desertie binnen de eigen troepenmacht).

In de regio Khatumo is er bijna geen gewapende activiteit dat gerelateerd kan worden aan het conflict tussen Puntland en Somaliland, maar de situatie in het grensgebied met de Khatumo staat blijft fragiel. Dit laatste komt door clanconflicten tussen de lokale clans (vooral Dhulbahante subclans) die geëscaleerd zijn in 2017. Waarschijnlijk heeft deze opflakking te maken met de droogte en de schaarse levensmiddelen.

Verschiedende bronnen geven aan dat capaciteit van AS in de verslagperiode is toegenomen. Opmerkelijk is hun eerste complexe aanval in de regio waarbij een Puntlandse legerbasis wordt aangevallen door AS-strijders en er 60 Darawish-soldaten worden gedood. IS voert geen grootschalige aanvallen uit tegen de Puntlandse veiligheidstroepen sinds deze IS-factie Qandala heeft verloren. Het voert wel nog kleinschalige asymmetrische aanvallen uit. In november 2017 voert het US Africa Command haar eerste drone-aanvallen uit tegen IS-stellingen.

In tegenstelling tot de vorige verslagperiode is er geen sprake van een gewapend conflict in de stad Galkayo. De stad blijft wel een hotspot door het opflakkerend clangeweld. Het rapport van de secretaris-generaal van de VN van 26 december 2017 stelt dat de situatie in Galkayo stabiel blijft maar nog steeds fragiel is. Vredesonderhandelingen en initiatieven worden ook tijdens deze verslagperiode ondernomen. De gezamenlijke politie-eenheid die zal instaan voor de controle in de stad wordt in augustus 2017 operationeel.

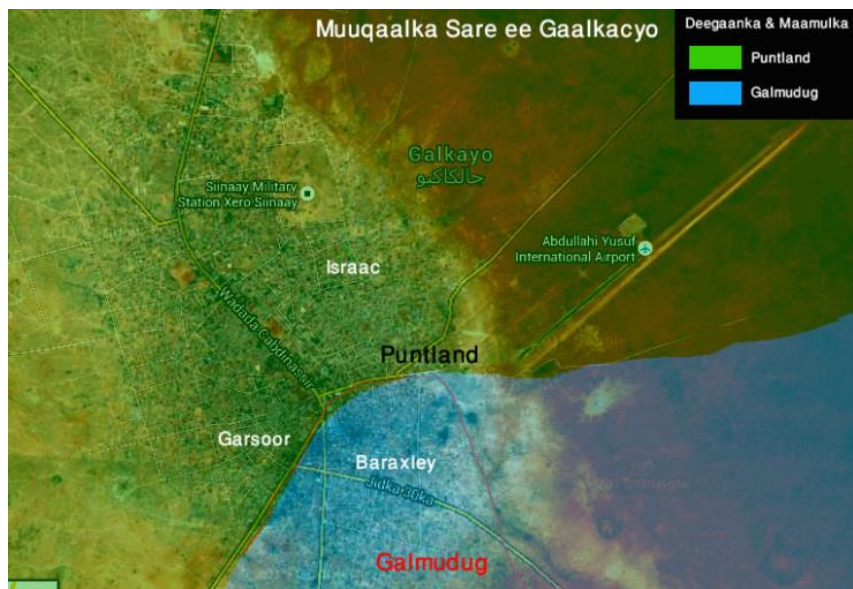
In de betwiste gebieden nemen de clanconflicten toe door de droogte omwille van de competitie voor de bestaansmiddelen. Er vallen hierbij burgerdoden hoewel het moeilijk is om bij de geraadpleegde bronnen een onderscheid te maken tussen een burger en een lid van een clanmilitie.

In de verslagperiode komen er geen grote vluchtelingenstromen op gang door het geweld. UNOCHA schrijft dat naast de jarenlange conflicten en de marginalisatie van de bevolking, ook de

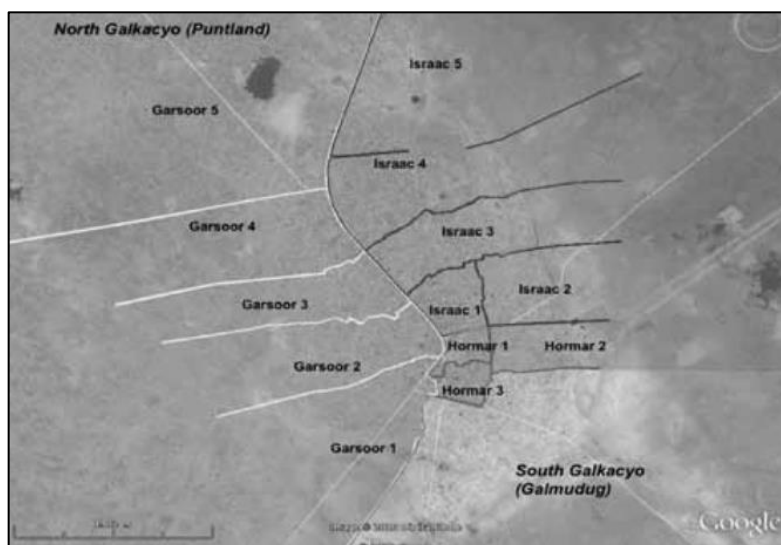
aanhoudende droogte in de regio een reden is waarom Somali's zich het afgelopen jaar verplaatsen en nog zullen verplaatsen. Door de globale klimaatverandering zullen de droogtes frequenter voorkomen en toenemen in intensiteit. De actuele droogte, die al vier regenseizoenen aanhoudt, heeft de bestaansmiddelen vernietigd, een massale ontheemding veroorzaakt en de veerkracht en de overlevingsmechanismen van de Somalische bevolking uitgeput. In het noorden van Somalië zijn de regio's Awdal, Sool en Sanaag het meest getroffen door deze droogte.

Bijlagen

Bijlage 1: Kaarten Galkayo

Galkayo: districten en lokale overheden van de stad³⁴⁶

Overzicht Puntland en Galmudug administraties in Galkayo³⁴⁷

De NGO Safety Program heeft in januari 2015 een interactieve kaart van de stad gepubliceerd. Dit is de link: <http://www.nsp-somalia.org/joomla/index.php/nsp-resources-maps/town-maps/file/15-galkacyo-town>. Cedoca merkt op dat de districten niet volledig overeenstemmen met de bovenvermelde kaart. De districten Homar 2 en Homar 3 bevinden zich volgens de NSP-kaart in Zuid-Galkayo.

³⁴⁶ Horseedmedia.com, 25/11/2015, [url](#)

³⁴⁷ Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), 01/02/2012, p. 15, [url](#)

Detail kaart Galkayo, districten Homar 1, 2 en 3³⁴⁸

³⁴⁸ NGO Safety Program (NSP), 16/01/2015, [url](#)

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Hoehne M., onderzoeker en docent aan het Institut für Ethnologie (Universität Leipzig), e-mail, 02/06/2017, markus.hoehne@uni-leipzig.de

Rukasha C., hoofd van het Sub Office-South Central – OCHA Somalia, e-mail, 11/06/2017, rukasha@un.org

Een medewerker van een internationale organisatie werkzaam in Mogadishu, gesprek (in het kader van een EASO COI expert meeting van 6 maart 2018 tot 7 maart 2018 te Valletta (Malta)), contactgegevens niet vermeld omwille van de vertrouwelijkheid.

Geschreven en audiovisuele bronnen

ACAPS, *Briefing note, Somalia: displacement in Gaalkacyo*, 20/10/2016, <https://www.acaps.org/country/somalia/special-reports> [geraadpleegd op 26/04/2017]

ACAPS, *Somalia, Crisis Analysis, Displacement, Overview, Acces of Relief actors to affected populations* [website], laatste update: 07/03/2018, <https://www.acaps.org/country/somalia/crisis-analysis> [geraadpleegd op 30/03/2018]

ACAPS, *Somalia, Crisis Analysis, Displacement, Overview* [website], laatste update: 20/03/2018, <https://www.acaps.org/country/somalia/crisis-analysis> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Adam Smith International, *Building capability and accountability within the Somaliland army and coastguard*, s.d., <http://www.adamsmithinternational.com/explore-our-work/east-africa/somalia/building-capability-and-accountability-within-the-somaliland-army-and-coast> [geraadpleegd op 02/05/2017]

Africa in Transition (Campbell J.), *Return of Somali Pirates Alerts Pentagon and Ships, Churning Famine and Sea*, 11/05/2017, <http://blogs.cfr.org/campbell/2017/05/11/return-of-somali-pirates-alerts-pentagon-and-ships-churning-famine-and-sea/> [geraadpleegd op 15/05/2017]

Africa Research Institute (Paice E.), *Negotiating peace in Somalia – an insight from Somaliland*, 08/05/2013, <http://www.africaresearchinstitute.org/blog/peace-in-somalia/> [geraadpleegd op 02/01/2014]

Agence France-Presse (AFP) via Garowe online, *Somalia's Puntland suspends polls, warning of violence*, 14/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_s_Puntland_suspends_polls_warning_of_violence.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Agence France-Presse (AFP) via Daily Mail, *IS claims first suicide attack in Somalia*, 24/05/2017, <http://www.dailymail.co.uk/wires/afp/article-4536906/IS-kills-five-suicide-attack-Somalia.html> [geraadpleegd op 21/06/2017]

Agence France-Presse (AFP) via the Jakarta Post, *Islamic State thriving in Somalia: UN report*, 11/11/2017, <http://www.thejakartapost.com/news/2017/11/11/islamic-state-thriving-in-somalia-un-report.html> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Al Jazeera, *Somaliland waits for international recognition*, 18/05/2013, <http://www.aljazeera.com/video/africa/2013/05/201351802149541959.html> [geraadpleegd op 02/01/2014]

Al Jazeera, *Fighting in Somalia's Galkayo city kills 29 - Fragile ceasefire brokered by Dubai breaks down between rivals of Galmudug and Puntland as officials confirm death toll*, 07/11/2016, <http://www.aljazeera.com/news/2016/11/fighting-somalia-galkayo-city-kills-29-161107093724400.html> [geraadpleegd op 24/04/2017]

AllAfrica.com, *Somalia: A Senior Puntland Official Injured in Galkayo Town*, 27/02/2017, <http://allafrica.com/stories/201702280132.html> [geraadpleegd op 03/05/2017]

Andreas Tiwald, *The security situation in Somalia* in: Austrian Federal Ministry of the Interior, *Somalia. Security, Minorities & Migration*, Austrian Federal Ministry of the Interior, Vienne, 2013.

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Guide for Media Users*, 01/01/2017, http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/ACLED_User-Guide-for-Media_2017.pdf [geraadpleegd op 28/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *ACLED Version 7 (1997 – 2016) Somalia*, s.d., <http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/Somalia.xlsx> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *2017 Realtime Complete All Africa File* [website], laatste update 10/06/2017, <http://www.acleddata.com/data/realtime-data/> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Data, Africa 1997- Present (data through 24 March 2018)*, 24/03/2018, <https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 28/03/2018]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Africa data, Version 7 – 1997 – 2016*, s.d., <http://www.acleddata.com/data/acled-version-7-1997-2016/> [geraadpleegd op 24/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Somalia – October 2016 Update*, 07/10/2016, <http://www.crisis.acleddata.com/somalia-october-2016-update/> [geraadpleegd op 20/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Realtime 2017 All Africa File (updated 25th March 2017)*, 18/03/2017, http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/03/ACLED-All-Africa-File_20170101-to-20170325.xlsx [geraadpleegd op 21/03/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *2017 Realtime Monthly All Africa File, January 2017*, s.d., <http://www.acleddata.com/data/realtime-data/> [geraadpleegd op 24/04/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Real-time analysis of African Political Violence, Conflict trends (no 58)*, 01/05/2017, <http://reliefweb.int/report/world/conflict-trends-no-58-real-time-analysis-african-political-violence-may-2017> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Somalia, September 2017 Update*, s.d., <https://www.crisis.acleddata.com/somalia-september-2017-update/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Recent Trends in Political Violence & Protest in Africa* [interactive map], s.d., <https://www.acleddata.com/2018/03/12/recent-trends-in-political-violence-protests-in-africa/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Associated Press (AP) via LA Times, *U.S. carries out first airstrikes against Islamic State in Somalia*, 03/11/2017, <http://www.latimes.com/world/la-fg-somalia-islamic-state-20171103-story.html> [geraadpleegd op 23/03/2018]

Associated Press (AP), *US-targeted ISIS in Somalia could be a 'significant threat'*, 13/11/2017, <https://www.news24.com/Africa/News/us-targeted-isis-in-somalia-could-be-a-significant-threat-20171113> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Austrian Centre for Country of Origin & Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecol.net, *Somalia, year 2016: Update on incidents according to the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 08/02/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/5250_1486726954_2016ysomalia-en.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD), *Somalia, 1. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 03/05/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/90_1462277104_2016q1somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecol.net, *Somalia 2. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 04/08/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/4765_1470728693_2016q2somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Austrian Centre for Country of Origin and Asylum Research and Documentation (ACCORD) via Ecol.net, *Somalia, 3. Quartal 2016: Kurzübersicht über Vorfälle aus dem Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED)*, 08/11/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/5250_1479282635_2016q3somalia-de.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Brady J. (@JTBrady), *Renewed Reports of Clashes and Roadblocks in #Galkayo proves that hope is not a strategy* [Twitterpost], 12/02/2017, <https://twitter.com/JustinTBrady/status/830794329824358401> [geraadpleegd op 03/05/2017]

British Broadcasting Corporation (BBC), *Puntland troops stage short mutiny 'over unpaid salaries'*, 26/02/2017, <http://www.bbc.com/news/world-africa-39096892> [geraadpleegd op 21/03/2017]

British Broadcasting Corporation (BBC), *Somaliland profile*, 14/12/2017, <http://www.bbc.com/news/world-africa-14115069> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA) Staatendokumentation (Tiwald A.), *Analyse zu Somalia: Lagekarten zur Sicherheitslage*, 12/10/2015, http://www.ecoi.net/file_upload/1729_1445329638_soma-analyse-lagekarten-2015-10-12-endversion.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (BFA)/Staatssekretariaat für Migration (SEM), *Fact Finding Mission Report Somalia, Sicherheitslage in Somalia*, 08/2017, <https://www.sem.admin.ch/dam/data/sem/internationales/herkunftslander/afrika/som/SOM-ber-ffm-d.pdf> [geraadpleegd op 13/03/2018]

Chatham House (Mosley J.), *Research Paper, Somalia's Federal Future Layered Agendas, Risks and Opportunities*, 09/2015, https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/field/field_document/20150902SomaliaFederalFutureMosley.pdf [geraadpleegd op 14/03/2018]

Committee to Protect Journalists (CPJ), *Somaliland journalist detained without charge*, 21/02/2018, <https://cpj.org/2018/02/somaliland-journalist-detained-without-charge.php> [geraadpleegd op 21/03/2018]

Daily Mail, *ISIS fanatics in Somalia call on supporters to take advantage of people's 'drunkenness' and 'hunt down' nonbelievers in holiday attacks*, 26/12/2017, <http://www.dailymail.co.uk/news/article-5212535/Islamic-State-group-releases-1st-video-Somalia-fighters.html> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Dalsan Radio, *Anonymous Gunman Kidnap Somaliland Vehicle in Awdal*, 13/04/2015, <http://www.radiodalsan.com/2015/04/13/anonymous-gunmen-kidnap-somaliland-vehicle-in-awdal/> [geraadpleegd op 20/04/2017]

Dalsan Radio, *Khatumo leader in Djibouti for a peace deal*, 06/02/2017, <http://radiodalsan.com/en/khatumo-leader-in-djibouti-for-a-peace-deal/> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Dalsan Radio, *Somalia, Somaliland Meet Over Tukaraq Crisis & Stalled Turkey Talks*, 01/02/2018, <https://radiodalsan.com/en/somalia-somaliland-meet-over-tukaraq-crisis-stalled-turkey-talks/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Danish Immigration Service (DIS) via Ecol.net, *South and Central Somalia – Security Situation, Al Shabaab Presence, and Target Groups, Report based on interviews in Nairobi, Kenya*, 3 to 10 December 2016, 08/03/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/1788_1489062832_som.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

Danish Refugee Council (DRC), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Report On profiling of internally displaced persons Gaalkacyo*, 2007, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/F9C6C0184EA3254C852572FE0070C928-Full_Report.pdf [geraadpleegd op 25/04/2017]

European Asylum Support office (EASO), *COI Report –South Central Somalia Country overview*, 08/2014, <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/COI-Report-Somalia.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2018]

European Asylum Support office (EASO), *Country of Origin Report – Somalia Security Situation*, 12/ 2017, <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/coi-somalia-dec2017lr.pdf> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Finnish Immigration Service, *Somalia Security Situation April 2016*, 04/05/2016, http://www.migri.fi/download/68429_Somalia_security_situation_April_2016.pdf?2e9de7ec21bdd388 [geraadpleegd op 28/04/2017]

Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), *Somalia Humanitarian Response Plan 2018*, 2018, <http://www.fao.org/3/i8534en/I8534EN.pdf> [geraadpleegd op 27/03/2018]

Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), *Analytical Approach, Methodologies, Climate*, s.d., <http://www.fsnau.org/analytical-approach/methodologies/climate> [geraadpleegd op 24/04/2018]

Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), *Livelihood Baseline Analysis Galkayo-Urban, Technical Series Report No VI. 34*, 07/10/2010, http://www.fews.net/sites/default/files/documents/reports/so_Galkayo-Urban-Baseline-Report.pdf [geraadpleegd op 15/06/2017]

Food Security and Nutrition Analysis Unit (FSNAU), *Somalia. Administrative units*, 01/2005, <http://www.fsnau.org/downloads/Somalia-Administrative-Units.pdf> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Foreign Affairs (Felbab-Brown V.), *Saving Somalia (Again). How reconstruction stalled – and what to do about it*, 23/06/2015, <https://www.foreignaffairs.com/articles/somalia/2015-06-23/saving-somalia-again?cid=soc-tw-rdr> [geraadpleegd op 14/07/2015]

Garowe online, *Somalia: Puntland suspends elections, tensions diffused [Special Report]*, 14/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_suspends_elections_tensions_diffused_Special_Report.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: Puntland MPs approve nomination of new parliament bill*, 24/07/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_MPs_approve_nomination_of_new_parliament_bill.shtml [geraadpleegd op 26/09/2014]

Garowe online, *Somalia: 6 killed in battle near Galkayo, Federal Govt accused of 'arming militia'*, 01/11/2013, <http://allafrica.com/stories/201311020007.html> [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: Puntland VP responds to presidential candidates' comments over Taleh visit*, 31/10/2013, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia_Puntland_VP_responds_to_presidential_candidates_comments_over_Taleh_visit.shtml [geraadpleegd op 12/12/2013]

Garowe online, *Somalia: Parliament elects Dr. Abdiweli Gaas as new Puntland President*, 08/01/2014, http://www.garoweonline.com/artman2/publish/Somalia_27/Somalia-Parliament-elects-Dr-Abdiweli-Gaas-as-new-Puntland-President.shtml [geraadpleegd op 09/01/2014]

Garowe online, *Somalia: 5 militants killed as Puntland forces attack terrorist hotbed*, 13/02/2015, <http://www.garoweonline.com/page/show/post/1733/somalia-5-militants-killed-as-puntland-forces-attack-terrorist-hotbed> [geraadpleegd op 16/07/2015]

Garowe online, *Somalia: Forces in tumult over rights, says Ex-Puntland security commander*, 25/06/2015, <http://www.garoweonline.com/page/show/post/2976/somalia-forces-in-tumult-over-rights-says-expuntland-security-commander> [geraadpleegd op 14/07/2015]

Garowe online, *Somalia: Progress made in quelling tension, says Puntland Security Minister*, 12/07/2015, <http://www.garoweonline.com/page/show/post/3111/somalia-progress-made-in-quelling-tension-says-puntland-security-minister> [geraadpleegd op 14/07/2015]

Goobjoog, *Puntland renegade general back in Garowe after 2 months mutiny*, 15/07/2015, <http://goobjoog.com/english/?p=15992> [geraadpleegd op 14/07/2015]

Garowe online, *Mine blast kills Puntland soldiers, fighting in southern Somalia*, 26/05/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/mine-blast-kills-puntland-soldiers-fighting-in-southern-somalia> [geraadpleegd op 20/04/2017]

Garowe online, *Anti-militant raids in central Somalia, landmine attacks in Galgala*, 01/06/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/anti-militant-raids-in-central-somalia-landmine-attacks-in-galgala> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe online, *Somalia: Puntland Govt counts on rebels in tension with Somaliland*, 19/07/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-govt-counts-on-rebels-in-tension-with-somaliland> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Garowe Online, *Somalia: Khaatumo begins peace talks with Somaliland*, 08/08/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-khaatumo-begins-peace-talks-with-somaliland> [geraadpleegd op 21/03/2017]

- Garowe Online, *Somalia: Somaliland reshuffles cabinet to appease Sool*, 18/08/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/somaliland/somalia-somaliland-reshuffles-cabinet-to-appease-sool> [geraadpleegd op 12/12/2016]
- Garowe online, *Somalia: 19 killed in Galkayo suicide bombings [Update]*, 21/08/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-19-killed-in-galkayo-suicide-bombings-update>
- Garowe online, *Somalia: Puntland commandos stage mutiny, seize El Bur-bound technical*, 31/08/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-commandos-stage-mutiny-seize-el-bur-bound-technical> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe online, *Somalia: Puntland President visits Armo amid expected talks with clan elders*, 28/10/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-president-visits-armo-amid-expected-talks-with-clan-elders> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe online, *Somalia: UN report slams Puntland leader for currency printing, weak counter-terrorism policy*, 09/11/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-un-report-slams-puntland-leader-for-currency-printing-weak-counter-terrorism-policy> [geraadpleegd op 20/04/2017]
- Garowe online, *Somalia: Puntland forces ambushed in a landmine explosion, 2 soldiers killed*, 29/11/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-ambushed-in-a-landmine-explosion> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe Online, *Somalia: Third Puntland official killed in Bosaso in two weeks*, 25/12/2016, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-third-puntland-official-killed-in-bosaso-in-two-weeks> [geraadpleegd op 04/05/2017]
- Garowe online, *Somalia: President Ali highlights government's achievements in past 3 years*, 12/01/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-president-ali-highlights-governments-achievements-in-past-3-years> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe online, *Somalia: Puntland forces clash with militants in Bari region*, 16/01/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-clash-with-militants-in-bari-region> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe online, *Somalia: Presidential election postponed in Somaliland*, 17/01/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/somaliland/somalia-presidential-election-postponed-in-somaliland> [geraadpleegd op 20/03/2017]
- Garowe Online, *Somalia: ISIL claims responsibility for attack on Village Hotel in Bosaso*, 08/02/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-isil-claims-responsibility-for-attack-on-village-hotel-in-bosaso> [geraadpleegd op 24/04/2017]
- Garowe online, *Somalia: Mudug regional court chief injured in Galkayo city*, 28/02/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-mudug-regional-court-chief-injured-in-galkayo-city> [geraadpleegd op 24/04/2017]
- Garowe online, *Somalia: Elders, officials met to end crisis of mutinous Puntland soldiers*, 28/02/2017, <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-elders-officials-met-to-end-crisis-of-mutinous-puntland-soldiers> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Garowe Online, *Somalia: Clashes renew in Galkayo amid ceasefire deal*, 23/11/2017, <https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-clashes-renew-in-galkayo-amid-ceasefire-deal> [geraadpleegd op 26/03/2018]
- Garowe Online, *President Farmajo arrives in Puntland for the first time*, 07/01/2018, <https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-president-farmajo-arrives-in-puntland-on-first-visit> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- Garowe Online, *Somalia: Farole slams Puntland and Somaliland calls for calm in Tukaraq*, 11/01/2018, <https://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-farole-slams-puntland-and-somaliland-calls-for-calm-in-tukaraq> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- Garowe Online, *Somalia, Farmajo arrives in Adado as part of his regional tour*, 15/01/2018, <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-farmajo-arrives-in-adado-as-part-of-regional-tour> [geraadpleegd op 26/03/2018]

Heritage Institute for Policy Studies (HIPS), *Gaalkacyo Conflict: Drivers, Contributors and Potential Solutions*, 01/12/2016, , <http://www.heritageinstitute.org/gaalkacyo-conflict-drivers-contributors-potential-solutions/> [geraadpleegd op 28/04/2017]

Hiiraan, *Somali police arrest Al Shabaab suspects in Puntland*, 25/03/2016, https://www.hiiraan.com/news4/2016/Mar/104713/somali_police_arrest_al_shabaab_suspects_in_puntland.aspx [geraadpleegd op 14/07/2015]

Hiiraan online, *Siilaanyo, Galaydh Meet In Addis Ababa*, 04/11/2016, <http://somaliamediamonitoring.org/november-4-2016-daily-monitoring-report/> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Hiiraan online, *Khatumo State President arrives in Las Anod after a 12 year absence*, 16/02/2017, https://hiiraan.com/news4/2017/Feb/140506/khatumo_state_president_arrives_in_las_anod_after_a_12_year_absence.aspx [geraadpleegd op 21/03/2017]

Hoehne M., *Between Somaliland and Puntland, Marginalization, militarization and conflicting political visions*, 2015, <http://riftvalley.net/publication/between-somaliland-and-puntland> [geraadpleegd op 20/03/2018]

Horseed Media, *SOMALIA: Puntland Government Suspends Local Council Elections [PRESS RELEASE]*, 14/07/2013, <http://horseedmedia.net/2013/07/14/somalia-puntland-government-suspends-local-council-elections-press-release/> [geraadpleegd op 12/12/2013]

Horseed Media. *Xaalada Gaalkacyo iyo Barokac ka socda qaar kamid ah xaafadaha magaalada* (Asses drought and displacement from some of the city), 25/11/2015, <https://horseedmedia.net/2015/11/25/xiisada-qaalkacyo-iyo-barokac-balaaran-oo-ka-socda-koonfurta-magaalada/> [geraadpleegd op 28/04/2017]

Horseed Media, *SOMALIA: Puntland region declares state of emergency over drought*, 06/12/2017, <https://horseedmedia.net/2017/12/06/somalia-puntland-region-declares-state-of-emergency-over-drought/> [geraadpleegd op 03/03/2018]

Horseed Media, *Puntland-Somaliland Stand-off in Tukarak: The Dangers of the Return of Long Forget Major Civil Wars in Somalia*, 04/03/2018, <https://horseedmedia.net/2018/03/04/puntland-somaliland-stand-off-in-tukarak-the-dangers-of-the-return-of-long-forget-major-civil-wars-in-somalia/> [geraadpleegd op 30/04/2018]

Human Rights Watch (HRW), *Clashes in Galkayo, Somalia Harm Civilians*, 25/10/2016, <https://www.hrw.org/news/2016/10/25/clashes-galkayo-somalia-harm-civilians> [geraadpleegd op 16/06/2017]

Human Rights Watch (HRW), *Somalia: Rights Priorities for New Government Help At-Risk Civilians, Improve Oversight of Security Forces*, 02/05/2017, <https://www.hrw.org/news/2017/05/02/somalia-rights-priorities-new-government> [geraadpleegd op 16/06/2017]

Human Rights Watch (HRW), *World Report 2018, Somalia*, 18/01/2018, <https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/somalia> [geraadpleegd op 27/03/2018]

Idale News Online, *Puntland Asked To Cancel Ban On Galmudug Transport*, 03/09/2016, <http://idalenews.com/archives/61240> [geraadpleegd op 02/05/2017]

Idale News Online, *Fighting Erupts In Northern Galkayo Town*, 11/12/2016, <http://idalenews.com/archives/68116> [geraadpleegd op 02/05/2017]

IHS Jane's, *Anti-government clan's support for Islamic State faction in Puntland unlikely to contribute to increased Somalia-based piracy*, 08/11/2016, <http://www.janes.com/article/65354/anti-government-clan-s-support-for-islamic-state-faction-in-puntland-unlikely-to-contribute-to-increased-somalia-based-piracy> [geraadpleegd op 21/03/2017]

IHS Market, *Assault on Puntland military outpost indicates deteriorating security, to the advantage of Islamist militants and Somali pirates*, 13/06/2017, <https://www.ihs.com/country-industry-forecasting.html?ID=10659122960> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Institute for Security Studies (ISS), *High Stakes for Somalilands' presidential elections*, oktober 2017, p. 16, <https://issafrica.org/research/east-africa-report/high-stakes-for-somalilands-presidential-elections> [geraadpleegd op 30/03/2018]

- Institute for Security Studies (ISS), *Somaliland's new president has work to do*, 10/01/2018, <https://issafrica.org/iss-today/somalilands-new-president-has-work-to-do> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- Institute for Security Studies (Mahmood O.S. & Farah M.), *High Stakes for Somaliland's presidential elections*, oktober 2017, <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear15.pdf> [geraadpleegd op 26/03/2018]
- Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Somalia and Somaliland restart dialogue*, 13/05/2016, <http://www.irinnews.org/news/2016/05/13/somalia-and-somaliland-restart-dialogue> [geraadpleegd op 21/03/2017]
- Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC), *Somalia: over a million IDPs need support for local solutions*, 18/03/2015, <http://www.internal-displacement.org/assets/library/Africa/Somalia/pdf/201503-af-somalia-overview-en.pdf> [geraadpleegd op 16/07/2015]
- International Committee of the Red Cross (ICRC), *Somalia: Civilians must be spared from fighting*, 08/11/2016, <https://www.icrc.org/en/document/somalia-civilians-must-be-spared-fighting> [geraadpleegd op 26/04/2017]
- International Crisis Group (ICG), *In Pursuit of Peace, Galkayo and Somalia's dangerous faultlines*, 10/12/2015, <http://blog.crisisgroup.org/africa/somalia/2015/12/10/galkayo-and-somalias-dangerous-faultlines/> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch Database*, 27/03/2017, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_12_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 02/05/2017]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, February 2017, s.d., https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_6_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 16/06/2017]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, May 2017, s.d., https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_6_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 21/06/2017]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, July 2017, s.d., <http://www.crisisgroup.org/crisiswatch/july-2017> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, August 2017, s.d., <http://www.crisisgroup.org/crisiswatch/august-2017> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, November 2017, s.d., <http://www.crisisgroup.org/crisiswatch/november-2017> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, December 2017, s.d., <https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/december-2017> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, January 2018, s.d., <http://www.crisisgroup.org/crisiswatch/january-2018> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Crisiswatch*, February 2018, s.d., <http://www.crisisgroup.org/crisiswatch/february-2017> [geraadpleegd op 30/03/2018]
- International Crisis Group (ICG), *Somalia: Puntland's punted polls. Africa Briefing n° 97*, 19/12/2013, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/somalia/b097-somalia-puntlands-punted-polls> [geraadpleegd op 20/12/2013]
- International Organization for Migration (IOM), *Dimensions of crisis on migration in Somalia*, 02/2014, <http://www.iom.int/files/live/sites/iom/files/Country/docs/Dimensions-of-Crisis-on-Migration-in-Somalia.pdf> [geraadpleegd op 04/11/2014]
- International Crisis Group (ICG), *The Islamic State Threat in Somalia's Puntland State*, 17/11/2016, https://www.crisisgroup.org/crisiswatch/database?location%5B%5D=12&date_range=last_12_months&from_month=01&from_year=2017&to_month=01&to_year=2017 [geraadpleegd op 21/03/2017]

International Crisis Group (ICG), *Galkayo and Somalia's Dangerous Faultlines*, 10/12/2016, <http://blog.crisisgroup.org/africa/somalia/2015/12/10/galkayo-and-somalias-dangerous-faultlines/> [geraadpleegd op 25/04/2017]

International Organization for Migration (IOM), *DTM: Displacement Situation Report Awdal, Woqooyi Galbeed, Sanaag, Sool and Togdheer Regions (Somaliland) (November 2017)*, 08/01/2018, <https://reliefweb.int/report/somalia/dtm-displacement-situation-report-awdal-woqooyi-galbeed-sanaag-sool-and-togdheer> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Jamestown Foundation (Horton M.) via Ecoinet, *Al Shabaab: Why Somalia's al-Qaeda Affiliate Wants Puntland in Terrorism Monitor*, Volume: 15 Issue, 5-10/03/2017, http://www.ecoi.net/local_link/337659/467499_en.html [geraadpleegd op 24/04/2017]

Maritime Executive, *Indian Navy Thwarts Pirate Attack Off Somalia*, 18/05/2017, <http://www.maritime-executive.com/article/indian-navy-thwarts-pirate-attack-in-gulf-of-aden> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Menkhaus, K., *Conflict Assessment 2014: Northern Kenya and Somaliland*, Danish Demining Group, 03/2015, <http://danishdemininggroup.dk/media/1562973/conflict-assessment-northern-kenya-and-somaliland-final-180315-mid-res-.pdf> [geraadpleegd op 22/05/2017]

Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Somalië*, 30/11/2012, <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/ambtsberichten/2012/11/30/somalie-2012-11-30.html> [geraadpleegd op 12/12/2013]

Ministerie van Buitenlandse Zaken – Nederland, *Algemeen ambtsbericht Somalië*, 19/12/2013, <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/ambtsberichten/2013/12/19/algemeen-ambtsbericht-somalie-2013-12-19.html> [geraadpleegd op 14/07/2015]

Ministry of Interior of Puntland, *Drought Induced IDPs in Puntland*, 15/02/2017, http://www.moipuntland.com/moi/wp-content/uploads/2017/02/DroughtInducedRecord_Feb152017.pdf [geraadpleegd op 22/05/2017]

Ministry of Interior Puntland, *The key findings of quick needs assessment on newly displaced people from Tukaraq*, 13/02/2018, <http://www.moipuntland.com/the-key-findings-of-quick-needs-assessment-on-newly-displaced-people-from-tukaraq/> [30/03/2018]

NGO Safety Program (NSP), *Maps, Galkayo Town*, 16/01/2015, <http://www.nspsomalia.org/joomla/index.php/nsp-resources/maps/town-maps/file/15-galkacyo-town> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Norwegian Refugee Council (NRC), *Displacement and housing, land and property disputes in Puntland*, 03/2015, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia%20Puntland%20HLP%20CDR%20report%202015%20email.pdf%20%28L%29%28405695%29.pdf> [geraadpleegd op 16/07/2015]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), *District Conflict and Security Assessment Report GALKAYO DISTRICT*, 11/05/2015, <http://www.ocvp.org/ocvp5/index.php/publications/dcsa/52-galkayo-district-conflict-and-security-assessment-report-2015/file> [geraadpleegd op 22/05/2017]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), *Safety and Security district baseline report Galkayo*, 2011, <http://www.ocvp.org/ocvp5/index.php/publications/safety-and-security-baseline-reports/25-galkayo-district-safety-and-security-baseline-report/file> [geraadpleegd op 22/05/2017]

Observatory of Conflict and Violence Prevention (OCVP), *Safety and security District baseline report Galkayo*, 01/02/2012, <http://ocvp.org/docs/2015/safetyandsecurity/Galkayo%20Safety%20and%20Security%20Baseline.pdf> [geraadpleegd op 28/04/2017]

Polgeonow.com, *Somalia, Somalia Control Map & Timeline - August 2017*, 25/08/2017, <http://www.polgeonow.com/2017/08/somalia-war-who-controls-somalia-map.html> [30/03/2018]

Radio Ergo, *Hargeisa IDPs relocated to new housing*, 6/11/2013, http://radioergo.org/en/read.php?article_id=1221 [geraadpleegd op 02/01/2014]

Raxanreeb, *SOMALIA: New Khatumo President vows to liberate Las'anod town from Somaliland forces*, 17/08/2014, <http://www.raxanreeb.com/2014/08/somalia-new-khatumo-president-vows-to-liberate-lasanod-town-from-somaliland-forces/> [geraadpleegd op 22/05/2017]

Raxanreeb, *SOMALIA: Puntland President forms larger cabinet [The list of the names]*, 29/01/2014, <http://www.raxanreeb.com/2014/01/somalia-puntland-president-forms-larger-cabinet/> [geraadpleegd op 24/10/2014]

Report of the Secretary-general on Somalia [S/2017/1109], 26/12/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/1109 [geraadpleegd op 23/03/2018]

Reuters, *Ceasefire between Somalia's Puntland and Galmudug collapses, 20 killed*, 06/11/2016, <http://www.reuters.com/article/us-somalia-violence-idUSKBN1310RT> [geraadpleegd op 18/06/2017]

Rift Valley Institute, *Going on tahriib. The causes and consequences of Somali youth migration to Europe*, 2016, <http://riftvalley.net/publication/going-tahriib> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Sabahi online, *Puntland lawmakers elect former Prime Minister Ali as state's president*, 08/01/2014, <http://allafrica.com/stories/201401090100.html> [geraadpleegd op 09/01/2014]

Shabelle News, *Govt forces seize control of Buhodle, north of Somalia*, 22/02/2017, <http://www.shabellenews.com/2017/02/pro-govt-forces-seize-control-of-buhodle-north-of-somalia/> [geraadpleegd op 19/06/2017]

Shabelle News, *A Somalia elder shot dead in northern Galkayo city*, 27/04/2017, <http://www.shabellenews.com/2017/04/a-somali-elder-shot-dead-in-northern-galkayo-city/> [geraadpleegd op 15/06/2017]

Shabelle News, *Galmudug And Puntland Form Joint Committee For Galkayo Peace*, 09/09/2017, <http://radioshabelle.com/galmudug-puntland-form-joint-committee-galkayo-peace/> [geraadpleegd op 26/03/2018]

Shabelle News, *Puntland Police Officer Killed In A Car Bomb Explosion In Galkayo*, 06/12/2017, <http://radioshabelle.com/puntland-police-officer-killed-car-bomb-explosion-galkayo/> [geraadpleegd op 26/03/2018]

Shabelle News, *Puntland State Army Officer Shot Dead In Galkayo Town*, 27/12/2017, <http://radioshabelle.com/puntland-state-army-officer-shot-dead-galkayo-town/> [geraadpleegd op 26/03/2018]

Shabelle News, *Puntland Forces Carry Out Security Sweep In Galkayo After Blast*, 03/02/2018, <http://radioshabelle.com/puntland-forces-carry-security-sweep-galkayo-blast/> [geraadpleegd op 26/03/2018]

Somali Review, *6 killed in first-ever Puntland terror attack, including two gunmen*, 10/02/2017, <http://somalireview.com/2017/02/somalia-week-in-focus-top-stories-feb-10-2017/> [geraadpleegd op 24/04/2017]

Somali Update, *Puntland Prosecutor Orders Capture Of 18 For Piracy Activities*, 16/05/2017, <http://somaliamediamonitoring.org/may-17-2017-morning-headlines/> [geraadpleegd op 18/05/2017]

Somaliland Informer, *Int'l community calls on Somaliland to withdraw forces from Tukaraq*, 06/02/2018, <http://www.somalilandinformer.com/somaliland/intl-community-calls-on-somaliland-to-withdraw-forces-from-tukaraq/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Somaliland Monitor, *Somaliland: Sultan Waber's Militant Soldiers Surrender to the National Army*, 18/11/2015, <http://somalilandmonitor.net/somaliland-sultan-wabers-militant-soldiers-surrender-to-the-national-army/5893/> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Somaliland Sun, *Somaliland: Awdal State Establishes Clan Militia Base in Borame*, 23/08/2014, <http://www.somalilandsun.com/index.php/politics/6320-somaliland-awdal-state-establishes-clan-militia-base-in-borame> [geraadpleegd op 16/07/2015]

Somaliland Sun, *Somaliland: Ethiopia Acquires 19% Stake in DP World Berbera Port*, 03/02/2018, <http://www.somalilandsun.com/2018/03/02/somaliland-ethiopia-acquires-19-stake-in-dp-world-berbera-port/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

Somaliland Sun, *Somaliland: A Fractured Khatumo Movement Continues Reconciliation Talks In Djibouti*, 26/03/2017, <http://www.somalilandsun.com/politics1/10271-somaliland-a-fractured-khatumo-movement-continues-reconciliation-talks-in-djibouti> [geraadpleegd op 21/03/2017]

Somaliland Sun, *Somaliland: Khatumo Benefitting from Reconciliation Talks* chief Negotiator, 01/04/2014, <http://www.somalilandsun.net/somaliland-khatumo-benefitting-from-reconciliation-talks-chief-negotiator/> [geraadpleegd op 03/04/2017]

Somaliland Sun, *Somaliland: Presidential Elections Set for October 2017*, 26/01/2017, <http://www.somalilandsun.com/politics1/10008-somaliland-presidential-elections-set-for-october-2017> [geraadpleegd op 20/03/2017]

Somaliland Sun, *Warlike Declarations Lead Somaliland to Suspend Planned Resumption of Talks with Somalia*, 03/10/2018, <http://www.somalilandsun.com/2018/03/10/warlike-declarations-lead-somaliland-to-suspend-planned-resumption-of-talks-with-somalia/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

The East African, *Switzerland to host Somalia-Somaliland talks*, 18/02/2018, <http://www.theeastafrican.co.ke/news/Switzerland-to-host-Somali-unity-talks/2558-4300506-x43pq8/index.html> [geraadpleegd op 30/03/2018]

The Indian Ocean Newsletter, *Addis Ababa refuses to hand Gadabursi over to Hargeisa*, <http://www.africaintelligence.com/ION/politics-power/2015/07/13/addis-ababa-refuses-to-hand-gadabursi-over-to-hargeisa.108059205-ART> [geraadpleegd op 16/07/2015]

The Telegraph, *Somaliland: UK assistance to police special protection unit and coast guard*, 04/02/2011, <https://www.telegraph.co.uk/news/wikileaks-files/london-wikileaks/8304903/SOMALILAND-UK-ASSISTANCE-TO-POLICE-SPECIAL-PROTECTION-UNIT-AND-COAST-GUARD.html> [geraadpleegd op 30/03/2018];

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Addendum to 2010 UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Somalia, relating specifically to the city of Galkacyo*, 16/03/2012, <http://www.refworld.org/docid/4f675c5e2.html> [geraadpleegd op 02/01/2014]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) *Somalia, Total IDPs by region. June 2015*, 10/07/2015, <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/June2015TotalIDPsbyRegion.pdf> [geraadpleegd op 14/07/2015]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) via Comprehensive Refugee Response Network Framework (CRRNF), *Displacement of Somalis: Refugees, asylum-seekers and IDPs in East, Horn of Africa and Yemen*, 31/01/2018, <http://crf.unhcr.org/en/documents/details/134> [geraadpleegd op 27/03/2018]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Drought displacements in period 1 Nov 2016 to 30 April 2017*, 09/05/2017, <http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=2053>

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia - Somalia - Cumulative Drought driven displacements Nov 2016 to 21 April 2017 monitored by UNHCR PRMN*, 21/04/2017, <http://data.unhcr.org/horn-of-africa/download.php?id=2049> [geraadpleegd op 28/04/2017]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *SOMALIA Arrivals from Yemen at 28 February 2018*, 20/03/2018, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/62778-2.pdf> [geraadpleegd op 30/03/2018]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia Factsheet January 2017*, 31/01/2017, <http://reliefweb.int/report/somalia/somalia-factsheet-january-2017> [geraadpleegd op 01/05/2017]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Somalia: Humanitarian snapshot, November 2013*, 9/12/2013, <http://reliefweb.int/report/somalia/somalia-humanitarian-snapshot-november-2013-issued-9-december-2013> [geraadpleegd op 09/01/2014]

UN Security Council, *The report of the Secretary-General on Somalia. S/2012/283*, 01/05/2012, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/Somalia%20S%202012%20283.pdf> [geraadpleegd op 02/01/2014]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 12/05/2014, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/330 [geraadpleegd op 30/10/2014]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 25/09/2014, <http://www.refworld.org/docid/543662844.html> [geraadpleegd op 30/10/2014]

UN Security Council, *The report of the Secretary-General on Somalia. S/2015/331*, 12/05/2015, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2015/331 [geraadpleegd op 14/07/2015]

UN Security Council, *Letter dated 9 October 2015 from the Chair of the Committee pursuant to resolutions 751 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia and Eritrea addressed to the President of the Security Council*, 19 October 2015, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2015_801.pdf [geraadpleegd op 16/06/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 06/09/2016, http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/763 [geraadpleegd op 21/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2244 (2015): Somalia*, 31/10/2016, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2016/919 [geraadpleegd op 21/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Somalia [S/2016/1098]*, 22/12/2016, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1488894242_n1646260.pdf [geraadpleegd op 27/04/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*. S/2017/21, 09/01/2017, http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1484732800_n1647163.pdf [geraadpleegd op 20/03/2017]

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on Somalia*, 09/05/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/408 [geraadpleegd op 22/05/2017]

UN Security Council, *Letter dated 2 November 2017 from the Chair of the Security Council Committee pursuant to resolution 2317 (1992) and 1907 (2009) concerning Somalia of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea*, 02/11/2017, http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_924.pdf [geraadpleegd op 26/03/2018]

UN Security Council, *Report of the Secretary-general on Somalia [S/2017/1109]*, 26/12/2017, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/1109 [geraadpleegd op 23/03/2018]

UNHCR, *Somalia Newsletter*, 25/02/2018, <http://reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Somalia%20Newsletter%20-%20Issue%20%231%20-%2025JAN18.pdf> [geraadpleegd op 30/03/2018]

UNICEF, *Keeping Children Safe: Gaalkayo #2*, 14/12/2016, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/keeping_children_safe_gaalkayo_2_2016-12-14.pdf [geraadpleegd op 26/04/2017]

United Nations Assistance Mission in Somalia (UNSOM), *Building Bridges: UNSOM and AMISOM launch Joint Police Patrol Training in Gaalkacyo*, 18/07/2017, <https://unsom.unmissions.org/building-bridges-unsom-and-amisom-launch-joint-police-patrol-training-gaalkacyo> [geraadpleegd op 26/03/2018]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) via Reliefweb, *East, Horn of Africa and Yemen - Displacement of Somalis: Refugees, asylum-seekers and IDPs, showing host countries with more than 1,000 Somalis | as of 31 January 2018*, 21/03/2018, <https://reliefweb.int/map/somalia/east-horn-africa-and-yemen-displacement-somalis-refugees-asylum-seekers-and-idps-showing> [geraadpleegd op 30/03/2018]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Somalia, Factsheet, 1-28 February 2018*, s.d., <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/62945.pdf> [geraadpleegd op 30/03/2018]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Somaliland fact sheet - Dec 2006*, 06/12/2006, <https://reliefweb.int/report/somalia/somaliland-fact-sheet-dec-2006> [geraadpleegd op 30/03/2018]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *OCHA Somalia Flash Update - Humanitarian impact of fighting in Qandala, Puntland | 6 December 2016*, 06/12/2016, <http://reliefweb.int/report/somalia/ocha-somalia-flash-update-humanitarian-impact-fighting-qandala-puntland-6-december> [geraadpleegd op 25/04/2017]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Somalia: Humanitarian Dashboard - February 2018*, 16/03/2018, <https://reliefweb.int/report/somalia/somalia-humanitarian-dashboard-february-2018-issued-16-march-2018> [geraadpleegd op 30/03/2018]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *High Level Event for the Humanitarian Situation in Somalia*, 06/03/2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1426696/1930_1521101806_20180304-high-level-event-for-somalia-final.pdf [geraadpleegd op 27/03/2018]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UN OCHA) via Somalia NGO Consortium, *State-level Draught analysis*, 10/06/2017/, <http://somalangoconsortium.org/download/597874a03fb7e/> [geraadpleegd op 30/03/2018]

UNSOM, *SRSO Keating urges warring parties to uphold the ceasefire agreement in Gaalkacyo*, 24/12/2016, <https://unsom.unmissions.org/srs-g-keating-urges-warring-parties-uphold-ceasefire-agreement-gaalkacyo> [geraadpleegd op 04/05/2017]

UNSOM, United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), Protection of Civilians, *Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia*, 10/12/2017, <https://unsom.unmissions.org/somalia-conflict-exacting-terrible-toll-civilians-al-shabaab-responsible-most-civilian-casualties-%E2%80%93> [geraadpleegd op 29/03/2018]

US Department of State (USDOS) - Bureau of Counterterrorism and Countering Violent Extremism, *State Department Terrorist Designation of Abdiqadir Mu'min*, 31/08/2016, <https://www.state.gov/j/ct/rls/other/des/266486.htm> [geraadpleegd op 23/03/2016]

US Department of State (USDOS) - Humanitarian Information Unit, *Somalia: Drought and Displacement*, 21/03/2017, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Somalia_DroughtandDisplacement_2017Mar21_HIU_U1554.pdf [geraadpleegd op 03/05/2017]

US Department of State (USDOS), *Country Report on Human Rights Practices 2016 - Somalia*, 03/03/2017 http://www.ecoi.net/local_link/337234/466994_en.html [geraadpleegd op 21/03/2017]

USA Today, *Islamic State-affiliated fighters in Somalia release first official video*, 26/12/2017, <https://www.usatoday.com/story/news/world/2017/12/26/islamic-state-affiliated-fighters-somalia-release-first-official-video/981105001/> [geraadpleegd op 26/12/2017]

USAID, *Somali Youth Learners Initiative FY 2017 Q1 PROGRESS REPORT (OCTOBER 1 – DECEMBER 31, 2016)*, 31/01/2017, p. 1, http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00MKJS.pdf [geraadpleegd op 15/06/2017]

USAID, *Displacement Situation Report, Awdal, Woqooyi Galbeed, Sanaag, Sool and Togdheer regions (Somaliland)*, 11/2017, <https://displacement.iom.int/reports/somalia-%E2%80%93-displacement-situation-report-somaliland-november-2017?close=true> [geraadpleegd op 27/03/2018]

Voice of America (VOA) via Reliefweb, *2 Shot Dead in Somaliland as Opposition Party Calls Voting Rigged*, 17/11/2017, <https://reliefweb.int/report/somalia/2-shot-dead-somaliland-opposition-party-calls-voting-rigged> [geraadpleegd op 21/03/2018]

Wardheernews, *On the timely Somaliland-Khatumo Agreement*, 23/12/2016, <http://www.wardheernews.com/on-the-timely-somaliland-khatumo-agreement/> [geraadpleegd op 21/03/2017]

WASH Cluster, *REACH Initiative, Education Cluster, Shelter Cluster, SOMALIA TRI-CLUSTER ASSESSMENT. Fact-sheet: Galkayo North*, 05/2014, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Tri-cluster%20assessment_Galkayo_Factsheet_May2014_FINAL.pdf [geraadpleegd op 22/05/2017]

World Bank, *Federal Republic of Somalia- Somalia Security and Justice Sector PER*, 01/01/2017, <http://documents.worldbank.org/curated/en/644671486531571103/pdf/Somalia-SJPER-01302017-Final-Version.pdf> [geraadpleegd op 20/04/2017]

World Food Program (WFP) – Logistics Cluster, *Road Access Constraints as of 14 June 2017*, 14/06/2017, http://www.logcluster.org/sites/default/files/maps/som_on_accessconstraints_a3p_20170614_0.pdf [geraadpleegd op 30/03/2018]

World Health Organisation (WHO), *Surveillance, forecasting and response, Weekly update: cholera in Somalia*, 10/06/2017, <http://www.emro.who.int/surveillance-forecasting-response/outbreaks/weekly-update-cholera-in-somalia-10-june-2017.html> [geraadpleegd op 28/09/2017]